

Hästhållning i Sverige 2016

- Vanligast är att landets hästhållare håller alla eller några av sina hästar i stall med boxar. Andelen stall som helt eller delvis har spiltor har minskat jämfört med 2010. Skillnaden är statistiskt säkerställd.
- En majoritet av landets hästhållare använder spån som strömedel.
- Näringsverksamhet med häst omfattar 15 000 årsarbetskrafter fördelat på 27 900 personer.
- Ungefär 25 procent av Sveriges hästar finns inom näringsverksamhet.

Hästhållning i Sverige 2016

Vad karaktäriserar en vanlig hästhållare i Sverige? Hur håller man sina hästar? Hur stor andel har häst som hobby? Hur hanterar man gödsel? Vilken typ av foder ges till hästarna under vintersäsongen? Hur många personer sysselsätts av hästnäringen? Skiljer sig 2016 års resultat från 2010?

Svar på dessa frågor och många mer finns att läsa i denna rikstäckande rapport vars resultat baseras på en omfattande enkätundersökning som Jordbruksverket genomförde under år 2017 för att ge en översiktlig bild av Sveriges hästhållare och deras hästhållning.

Vi vill passa på att tacka alla uppgiftslämnare för era svar och värdefulla synpunkter på enkätens utformning samt bra förslag på utvecklingsmöjligheter som syftar till att underlätta hästhållningen och näringsverksamhet med häst.

Författare
Martina Kielén
Ylva Olsson
Magnus Nordgren
Märta North

Fotografer
Anne Dillner, Scandinav Bildbyrå (högra bilden)
Calle Bredberg, Scandinav Bildbyrå (vänstra bilden)

Sammanfattning

Rapporten Hästhållning i Sverige 2016 syftar till att ge en översiktlig bild av vem hästhållaren i Sverige är, hur man håller sina hästar, vad man använder sina hästar till och hur näringsverksamhet med häst ser ut. Referensåret är i huvudsak 2016 och undersökningen är initierad av Jordbruksverket.

Hästhållaren

Den vanligaste hästhållaren är en kvinna. Hon är mellan 41 och 65 år och har en eftergymnasial utbildning utan anknytning till häst. Den vanligaste A-tränaren inom trav och galopp är en man. Han är mellan 41 och 65 år och är utbildad att träna hästar och ekipage. Jämfört med 2010 ser vi att andelen hästhållare som är över 65 år har ökat. Förändringen är signifikant och gäller för samtliga redovisningsgrupper.

Hästhållning

Vanligast är att landets hästhållare håller alla eller några av sina hästar i stall med boxar. Vi ser en statistiskt säkerställd minskning när det gäller att ha alla eller några av sina hästar i spiltor, jämfört med 2010. En majoritet av hästhållarna har inga planer på ny- eller ombyggnation de kommande två åren.

Ungefär 60 procent av rikets hästhållare använder spån (annat än pellets) som strömedel. Näst vanligaste strömedlet är halm följt av spånpellets.

Rikets hästhållare har i genomsnitt tillgång till 0,9 hektar beteshage respektive 0,2 hektar rasthage per häst. När vi tittar på den totala arealen betes- respektive rasthagar som hästhållarna har till sitt förfogande så ser vi inga signifikanta förändringar jämfört med 2010.

En majoritet av hästhållarna förvarar sin gödsel på betongplatta. Vi ser även att 60 procent av Sveriges hästhållare sprider gödseln på egen mark. Bland ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp är det mer vanligt att gödseln tas om hand av en lantbrukare.

Hästkontakter

Hästar hos ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare besöker tillfälligt andra anläggningar, i samband med exempelvis tävling, i större utsträckning än rikets hästar i genomsnitt.

Hur använder hästhållaren sina hästar?

Vanligast är att man har häst som hobby. Bland de som har häst som hobby är det mest vanligt att ägna sig åt ridning och en av tre tävlar inom någon ridsport.

Näringsverksamhet med häst

En fjärdedel av rikets hästar finns inom näringsverksamhet. Den vanligaste företagsformen är enskild firma. Näringsverksamhet med häst omfattar 15 000 årsarbetskrafter fördelat på 27 900 personer.

Innehåll

1 Inledning.....	1
1.1 Syfte.....	1
1.2 Avgränsningar	2
1.3 Disposition.....	2
2 Resultat.....	3
2.1 Hur presenteras resultaten?.....	3
2.1.1 Resultat på hästhållarnivå	4
2.1.2 Olikheter mellan enkäterna till de olika grupperna.....	4
2.2 Vem är hästhållaren?.....	4
2.2.1 Två av tre hästhållare är kvinnor	4
2.2.2 Andelen hästhållare över 65 år har ökat	5
2.2.3 Större andel hästhållare har eftergymnasial utbildning.....	6
2.2.4 Andelen hästhållare med pensionsersättning har ökat	8
2.2.5 Få hästhållare har sökt stöd inom landsbygdsprogrammet	9
2.3 Hästhållning	10
2.3.1 Inackorderade och korttidsuppställda hästar hos A-tränare har minskat	10
2.3.2 Stor variation av hästtyper på landets ridskolor och turridningsföretag.....	11
2.3.3 Andelen stall som helt eller delvis har spiltor har minskat.....	13
2.3.4 En majoritet har inga planer för ny- eller ombyggnad de kommande två åren	14
2.3.5 Hur tillgodoses hästarnas behov av social kontakt?.....	15
2.3.6 Hur tillgodoses hästarnas behov av fri rörelse?.....	17
2.3.7 Hur stora arealer har hästhållarna till sitt förfogande?	19
2.3.8 70 procent av landets hästhållare ger hö till sina hästar under vintersäsongen.....	22
2.3.9 Spån vanligaste strömedlet	28
2.3.10 En majoritet förvarar gödsel på betongplatta	28
2.3.11 Rast- och vinterhagar mockas vanligtvis ett par gånger om året	30
2.4 Hästkontakter.....	32
2.4.1 Mest vanligt att hästar hos A-tränare besöker tävlingar	33
2.4.2 Hur många hästar har flyttat permanent från anläggningen?.....	34
2.4.3 Jämfört med 2011 har andelen A-tränare som fått tillfälligt besök av andras hästar minskat	35
2.5 Hur använder hästhållarna sina hästar?	37
2.5.1 Åtta av tio hästhållare har häst som hobby	37
2.5.2 Ridning vanligast bland hästhållare med häst som hobby.....	38
2.5.3 En av tre hobbyryttare tävlar.....	39

2.6	Näringsverksamhet med häst	39
2.6.1	60 procent av landets ridskolor och turridningsföretag bedriver inackorderingstall	40
2.6.2	Antal hästar i näringsverksamhet.....	41
2.6.3	7 av 10 ridskolor och turridningsföretag håller ponnyer	42
2.6.4	Enskild firma vanligast inom näringsverksamhet med häst	43
2.6.5	Hälften av rikets hästhållare bedriver hästverksamhet i kombination med annan verksamhet.....	46
2.6.6	Antal sysselsatta och årsarbetskrafter inom näringsverksamhet med häst	46
2.7	Hästhållarnas syn på utvecklingsmöjligheter och hinder samt potential för hästnäringen	48
2.7.1	Vilka utvecklingsmöjligheter ser hästhållaren i sin näringsverksamhet	48
2.7.2	Vilka hinder ser hästhållarna för utvecklingen av sin hästverksamhet.....	49
2.7.3	Vilka utvecklingsmöjligheter ser hästhållarna för hästnäringen i Sverige i allmänhet	50
2.7.4	Övriga upplysningar.....	51
3	Slutsatser.....	52
4	Statistikens tillförlitlighet och felkällor.....	53
4.1	Bearbetning, kontroll och granskning	53
4.2	Mätfel	53
4.3	Fel person har svarat på enkäten.....	53
4.4	Medelfel och konfidensintervall.....	53
4.5	Metod hypotesprövning	54
4.6	Bortfall	54
4.7	Gränsdragningar vid sysselsättning och årsarbetskrafter	55
4.8	Partiellt bortfall och uppräkningsfaktorer.....	55
5	Från skattning av antalet hästar i Sverige till Hästhållning i Sverige 2016.....	57
5.1	Skattning av antal hästar och anläggningar med häst 2016.....	57
5.2	Fördjupad undersökning – Hästhållning i Sverige 2016.....	58
6	Enkätens utformning och utskickspopulation	59
6.1	Enkätens utformning.....	59
6.2	Utskickspopulation	59
6.2.1	Fastighetspopulation och storstadspopulation	59
6.2.2	Ridskolor och turridningsföretag.....	59
6.2.3	A-tränare inom trav och galopp.....	60
6.3	Inkomna svar	60
6.3.1	Antal svar fördelat på besättningsstorlek.....	62
6.4	Tätortsklass	63
	Bilaga 1. Enkäten till "Fastigheter"	65

1 Inledning

Med rapporten Hästhållning i Sverige 2016 har Jordbruksverket tagit fram ett viktigt underlag för vidare studier. Rapporten ger en översiktlig bild av Sveriges hästhållare och dess hästhållning. Bakgrundsmaterialet som ligger till grund för beräkningarna kan utgöra underlag för forskning och vidare analyser. Den fördjupade undersökningen 2016 är i stort sett genomförd på samma sätt som den fördjupade undersökningen som genomfördes gällande 2010, och här kan värdefulla jämförelser göras.

När hästarna nästan enbart användes inom jord- och skogsbruk hade man god kännedom om antalet hästar i Sverige utifrån den jordbruksstatistik som togs fram. Men med början efter andra världskriget har hästhållningen mer och mer gått över till att finnas på mindre fastigheter lämpliga för hästhållning. Hästarna används idag till stor del inom sport- och fritidsverksamhet. Kunskapen om antalet hästar och hästnäringens betydelse i Sverige har, i takt med denna förändring, blivit svårare att tillgå. Antalet hästar, inklusive de som inte finns på jordbruksfastigheter, undersöktes därför år 2004. Då genomförde SCB på uppdrag av Jordbruksverket, utifrån ett regeringsuppdrag, en undersökning där man skattade det totala antalet hästar i Sverige. En liknande undersökning genomfördes sedan år 2010 och 2016. Bristen på bra beslutsunderlag för hästsektorn är ett problem för samhället i stort eftersom hästarna skapar sysselsättning, bidrar till människors aktiva fritid och är en viktig del i det öppna landskapet. Mot denna bakgrund har Jordbruksverket genomfört en enkätundersökning som resulterat i den här rapporten. Enkätundersökningen baserades på 2016 års skattning av antalet hästar.

I samband med att undersökningen som skattar antal hästar i Sverige 2016 genomfördes, bestämdes det att vi skulle göra en fördjupad undersökning om hästhållning i Sverige. Liksom skattning av antal hästar i Sverige 2016 är även den fördjupade undersökningen genomförd med hjälp av en enkät. Enkäten till den fördjupade undersökningen skickades ut till 3 234 mottagare som i undersökningen där vi skattade antal hästar 2016 angett att de hade häst på fastigheten. Dessutom skickades den fördjupade hästundersökningen ut till 446 A-tränare inom trav och galopp. En variant av enkäten finns i bilaga 1.

Resultaten av enkäterna har nu sammanställts och presenteras i denna rapport. Här finns många intressanta uppgifter som ger en bild av hästhållningen i Sverige. Genom att jämföra svaren på en fråga med svaren på andra kan man få fram ännu mer information. Jordbruksverket har gjort ett antal sådana korskörningar som presenteras i rapporten. Här finns stora möjligheter till fler och djupare analyser.

Vi är tacksamma för hjälpen vi fått från SLU, SVA och representanter från hästsektorn vid utformningen av enkäten och i den fortsatta processen. I samband med utskicket av enkäterna fick vi också värdefull hjälp från Svensk Travsport och Svensk Galopp.

1.1 Syfte

Det huvudsakliga syftet med rapporten är att få en översiktlig bild av Sveriges hästhållare och deras hästhållning. Det innefattar bland annat hur man håller sina hästar, vilket foder man ger, hästarnas sociala kontakter, omfattningen av häs-

tarnas förflyttningar mellan anläggningar, vad hästarna används till, hur eventuell näringsverksamhet med häst ser ut och hästhållarnas syn på utvecklingsmöjligheter och hinder.

1.2 Avgränsningar

Resultaten som presenteras i denna rapport avser att representera alla Sveriges hästhållare samt deras hästar och baseras på en enkätundersökning som genomfördes av Jordbruksverket under våren och sommaren 2017 och avsåg mestadels förhållandena 2016. Undersökningen omfattas av statistiksekretess. Definitionen av hästhållare är att man har häst/hästar, som man också har det praktiska ansvaret för, på sin fastighet/anläggning och alla typer av hästar ingår. Utskickspopulationen kommer från den stora enkätundersökning¹ som Jordbruksverket genomförde under år 2016 där målet var att skatta hur stor den totala hästpopulationen var i Sverige år 2016. Hästpopulationen skattades i den undersökningen till 355 500. Alla de som uppgav att de hade häst på sin fastighet/anläggning i den undersökningen fick även denna mer omfattande enkät.

1.3 Disposition

Rapporten är uppdelad i sex kapitel. I kapitel 2 redovisas undersökningens resultat. Först ges en introduktion till hur resultatet redovisas, bland annat de olika delgrupperna samt olikheter i enkäterna till de olika grupperna. En mer detaljerad redogörelse när det gäller statistikens tillförlitlighet, metoder, bortfallsberäkningar, enkäternas utformning och liknade finns i rapportens senare del.

I kapitel 3 redovisas slutsatser i punktform. Kapitel 4 handlar om statistikens tillförlitlighet. Här beskrivs bland annat hantering av bortfall, statistiska metoder och mätfel.

I kapitel 5 presenteras den enkätundersökning som genomfördes år 2016 för att skatta det totala antalet hästar i Sverige. Undersökningen ligger till grund för vilka hästhållare som fått en mer omfattande enkät som i sin tur ligger till grund för denna rapport.

I rapportens sista kapitel beskrivs enkätutformning, utskickspopulationerna, flödet av utskick och inkomna svar. I samma kapitel åskådliggörs även hur datamaterialet som ligger till grund för beräkningarna ser ut.

---

¹ Undersökningens resultat publicerades i det Statistiska meddelandet JO 24 SM 1701 ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” (Jordbruksverket 2017). Mer om kopplingen mellan undersökningen 2016 och vilka som fått enkäten som denna rapport baseras på finns i kapitel 5 i denna rapport.

2 Resultat

2.1 Hur presenteras resultaten?

Resultaten som redovisas i denna rapport bygger på en enkätundersökning. Majoriteten av resultaten presenteras som andelar. Alla svar från enkäterna är uppräknade till riksnivå innan dessa andelar tagits fram. Hur uppräknningen har gjorts beskrivs i kapitel 4.8. För de sista tre frågeställningarna på enkäten redovisas resultaten i kapitel 2.7. Där har det inte skett uppräknning utan en dialog förs utifrån de fritextsvar som inkommit.

Enkäten skickades ut i olika versioner beroende på vem mottagaren är. Den största andelen av enkäterna som skickades ut var till fastighetsägare som inte är ridskolor och turridningsföretag. Ridskolor och turridningsföretag fick en egen version medan A-tränare inom trav och galopp fick den tredje varianten. En version av enkäten som skickades ut finns som bilaga 1.

De första frågorna på enkäten som handlar om hästhållaren och hästhållning skulle besvaras av den som har det praktiska ansvaret för hästen/hästarna. Dessa frågor berörde hur man håller häst och vad man använder hästen till samt om man endast har den som hobby. Frågorna om näringsverksamhet skulle enligt instruktionerna i missivet besvaras av näringsidkaren, vilket kan vara samma person som har det praktiska ansvaret. I enkäten skickad till gruppen ridskolor och turridningsföretag ombads verksamhetschefen/driftansvarig att besvara hela enkäten.

Resultaten presenteras i form av diagram. I majoriteten av diagrammen presenteras riket som helhet för sig samt de två delgrupperna ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare inom trav och galopp för sig. Eftersom mer än 95 procent av alla hästar och troligen mer än 99 procent av alla hästhållare i Sverige innefattas i delpopulationen Fastigheter, skiljer sig inte resultatet för denna delpopulation nämnvärt från riket som helhet. Därför har vi valt att inte särredovisa denna grupp. Förutom resultaten för 2016 presenteras jämförelser med resultat från undersökningen som gjordes angående hästhållning i Sverige 2010. Skillnader testas med ett hypotestest, som beskrivs i kapitel 4.5, och utförs för de fasta svarsalternativ som är med båda åren. Signifikanta skillnader visas i diagram eller nämns i den löpande texten.

Vissa av resultaten är redovisade med tillhörande medelfel. Medelfelet redovisas i procent av punktskattningen och ger en indikation på tillförlitligheten. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. Det innebär att punktskattningen befinner sig inom intervallet med en viss säkerhet. Brukligt är att ta fram ett 95-procentigt konfidensintervall. Detta innebär att man med 95 procents säkerhet kan säga att punktskattningen ligger inom detta konfidensintervall. Exempel på beräkning av konfidensintervall finns i kapitel 4.4.

Respondenten blev, då inget annat uppgavs, uppmanad att svara såsom förhållandena var den 2 juni 2016.

---

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.1.1 Resultat på hästhållarnivå

Viktigt att tänka på för läsaren är att resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren. Det är alltså *inte* andelar av det totala antalet hästar som presenteras i rapporten bortsett från något enskilda resultat men där framkommer det tydligt.

Med hästhållare menar vi att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa.

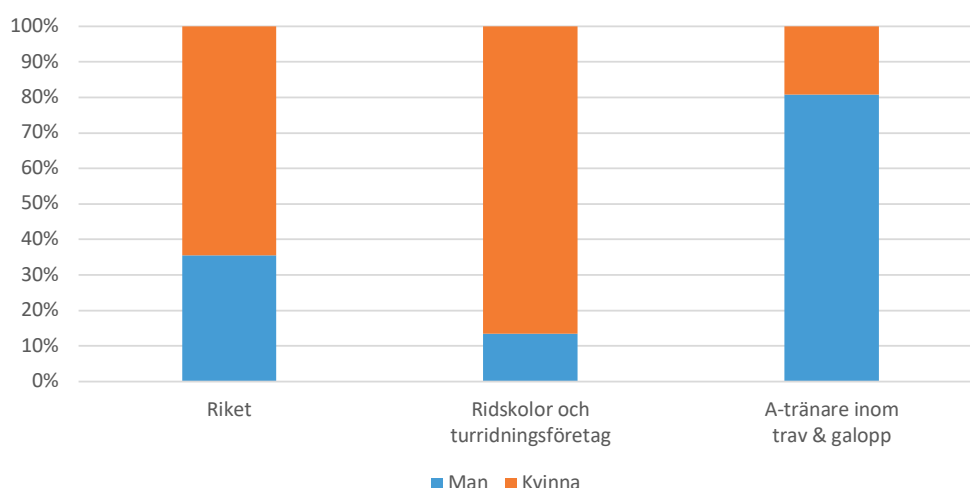
2.1.2 Olikheter mellan enkäterna till de olika grupperna

Det finns olikheter mellan enkäterna och dessa skillnader tas upp i samband med att resultaten redovisas i rapporten. Några skillnader är att vissa frågor togs bort i enkäterna som skickades till gruppen ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Några svarsalternativ togs bort på vissa frågor ställda till A-tränarna. Frågan om huvudsaklig inkomst samt om hästhållaren har häst för hobby och/eller i näringsverksamhet togs bort. Detta då vi antagit att samtliga ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp bedriver näringsverksamhet med häst och har sin huvudsakliga inkomst därifrån.

2.2 Vem är hästhållaren?

Inledningsvis besvarade hästhållaren ett antal bakgrundsfrågor som gällde hästhållaren. Det var frågor som bland annat rörde kön, ålder och utbildning. Resultatet från dessa frågor presenteras i denna del. I de fall statistiskt säkerställda (signifikanta) skillnader jämfört med 2010 finns, nämns dessa i texten och i vissa fall visualiseras de med ett diagram.

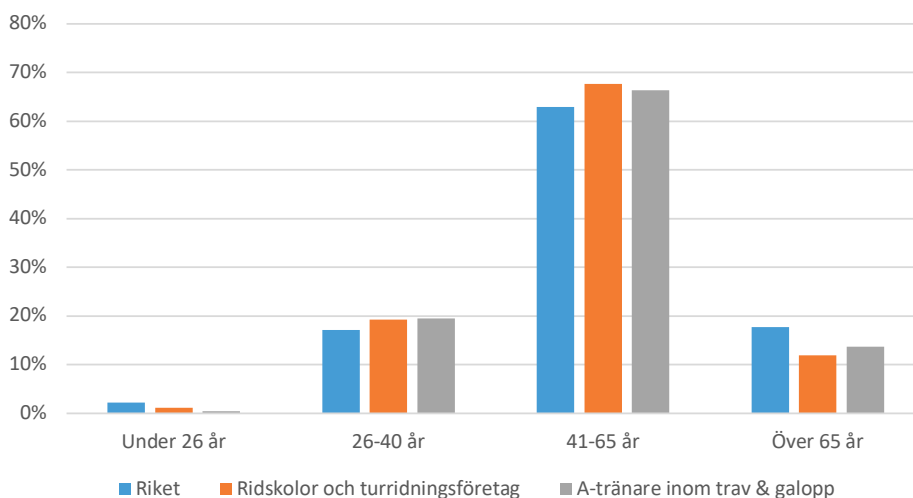
2.2.1 Två av tre hästhållare är kvinnor

Figur 1. Könsfördelning bland hästhållarna 2016

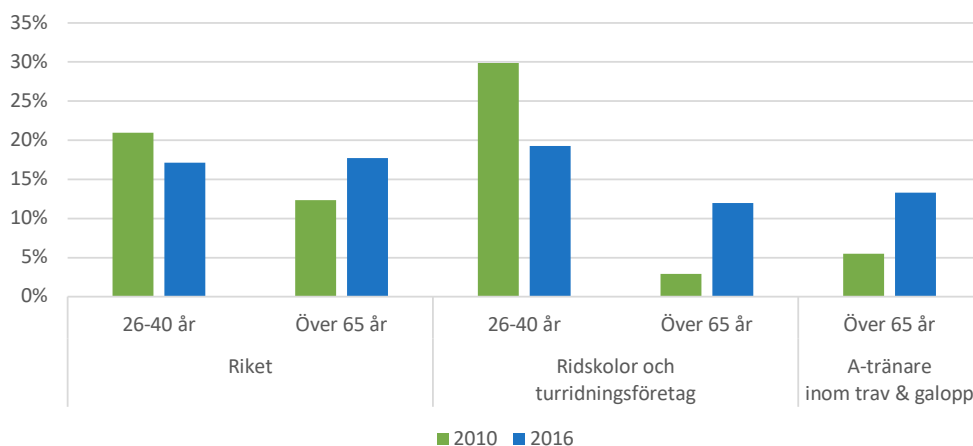
För riket som helhet är två tredjedelar av hästhållarna kvinnor. De två särredovisade delgrupperna skiljer sig från rikets genomsnitt. I gruppen A-tränare inom trav och galopp är fyra av fem män. När det gäller ridskolor och turridningsföretag är nästan 90 procent av hästhållarna kvinnor. Jämfört med 2010 finns det inga signifikanta skillnader.

2.2.2 Andelen hästhållare över 65 år har ökat

Figur 2.a Hästhållarnas åldersfördelning 2016

Figur 2.a visar att en majoritet av hästhållarna är mellan 41 och 65 år. Detta gäller både för riket som helhet och för de två delgrupperna. Hästhållare under 26 år utgör den minsta andelen, endast 2 procent i riket och ungefär 1 procent för de två delgrupperna. Knappt en femtedel är mellan 26 och 40 år. I gruppen ridskolor och turridningsföretag är 12 procent över 65 år. Motsvarande andel i hela riket är 18 procent.

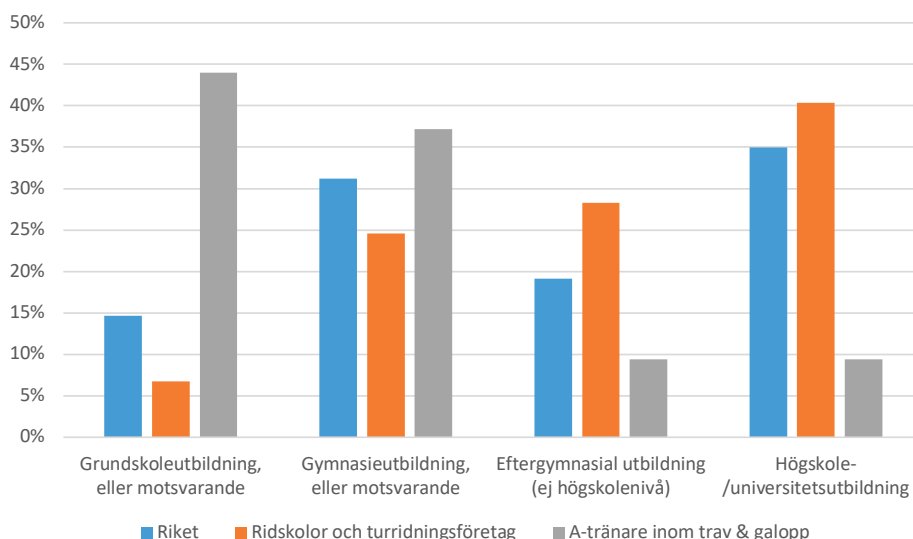
Figur 2.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 har andelen hästhållare i åldern 26 till 40 minskat för riket som helhet och gruppen ridskolor och turridningsföretag. Denna skillnad är statistiskt säkerställd. Vi ser även en signifikant ökning när det gäller andelen hästhållare över 65 år. Detta gäller både för riket som helhet och de två delgrupperna.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

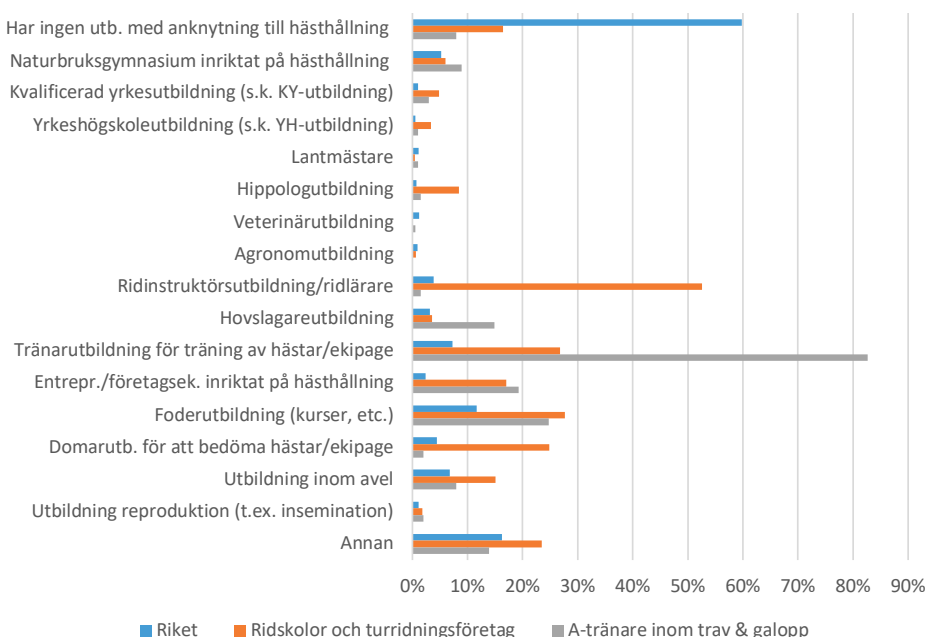
2.2.3 Större andel hästhållare har eftergymnasial utbildning

Figur 3. Hästhållarnas högsta utbildningsnivå 2016

Sett till utbildningsnivå syns en tydlig skillnad mellan A-tränarna inom trav och galopp och riket som helhet, precis som fallet var 2010. Nästan 45 procent av A-tränare har grundskola som högsta uppnådda utbildning att jämföra med riksgenomsnittets 15 procent. När det gäller verksamhetschefen på ridskolor och turridningsföretag verkar dessa i större utsträckning än hela rikets hästhållare ha eftergymnasial utbildning, både vad gäller utbildning på högskolenivå och annan nivå. Detta kan förklaras av att flera ridlärar- och ridinstruktörsutbildningar hamnar inom någon av dessa kategorier.

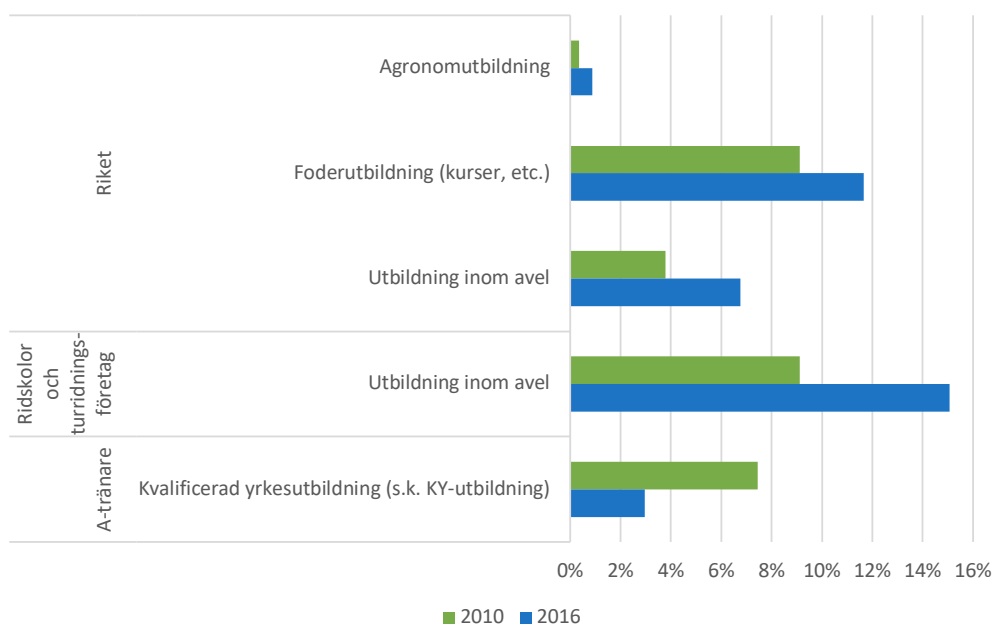
När vi jämfört med 2010 ser vi en signifikant ökning av andelen hästhållare med eftergymnasial utbildning (annat än högskolenivå) för riket som helhet. I övrigt finns inga statistiskt säkerställda skillnader.

Figur 4.a Hästhållarnas eventuella utbildning med anknytning till hästhållning 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Figur 4.a visar att 60 procent av hästhållarna i Sverige inte har någon utbildning med anknytning till hästhållning. Några utbildningar där delgrupperna sticker ut jämfört med riksgenomsnittet är ridinstruktörsutbildning/ridlärare för verksamhetscheferna på ridskolor och turridningsföretag och tränarutbildning för A-tränarna inom trav och galopp. En av fyra av verksamhetscheferna på ridskolor och turridningsföretag har tränarutbildning, foderutbildning eller domarutbildning. Värt att nämna är även att 15 procent av A-tränare inom trav och galopp är utbildade hovslagare, att jämföra med rikets genomsnitt på 3 procent. Under svarsalternativet ”Annan” utbildning nämns att man är självlärd eller har praktisk erfarenhet, har gått enstaka kurser inom hästhållning, hästmassör och terapeut, hästskötar- och hästvårdsutbildning. Värt att nämna är att svarsalternativet YH-utbildning har tillkommit.

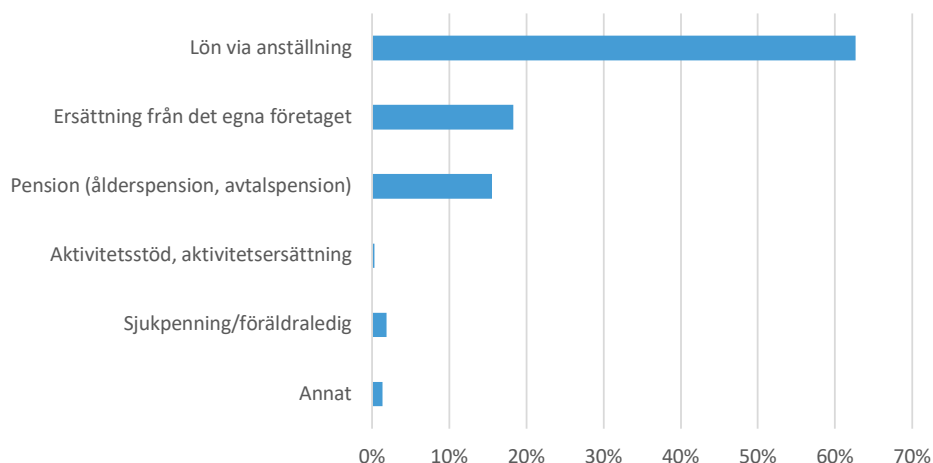

Figur 4.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Som vi kan se i figur 4.b så har andelen hästhållare med utbildning inom avel ökat, detta gäller för såväl landet som helhet och för ridskolor och turridningsföretag. Bland A-tränarna ser vi att andelen med KY-utbildning har minskat. Huruvida detta beror på att alternativet YH-utbildning tillkommit är svårt att säga.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

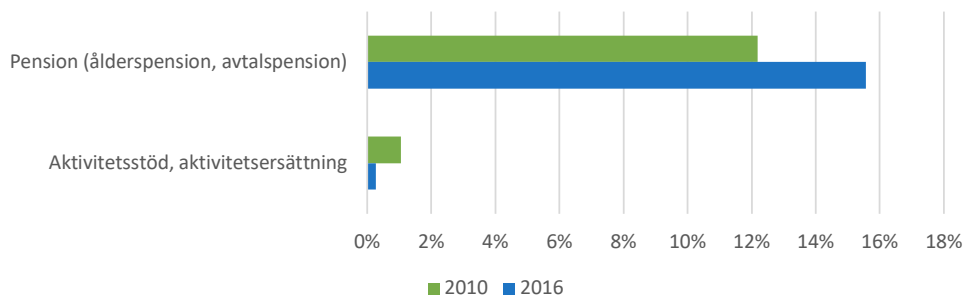
2.2.4 Andelen hästhållare med pensionsersättning har ökat

Figur 5.a Huvudsaklig inkomstkälla, riket exklusive ridskolor och turridningsföretag 2016

Anmärkning: Denna fråga var utelämnad på enkäten till gruppen ridskolor och turridningsföretag samt A-tränarna inom trav och galopp men eftersom fastigheterna för A-tränarna finns representerade i delpopulationen Fastigheter så ingår de även här men kan inte urskiljas som egen grupp.

En majoritet av hästhållarna har lön via anställning som huvudsaklig inkomstkälla. Nästan en av fem anger att deras huvudsakliga inkomstkälla är ersättning från det egna företaget. 16 procent av hästhållarna i riket har ålders- eller avtalspension. Andra inkomstkällor som nämns är att man är student eller arbetssökande. Nytt för 2016 jämfört med 2010 är alternativet sjukpenning/föräldrapenning.

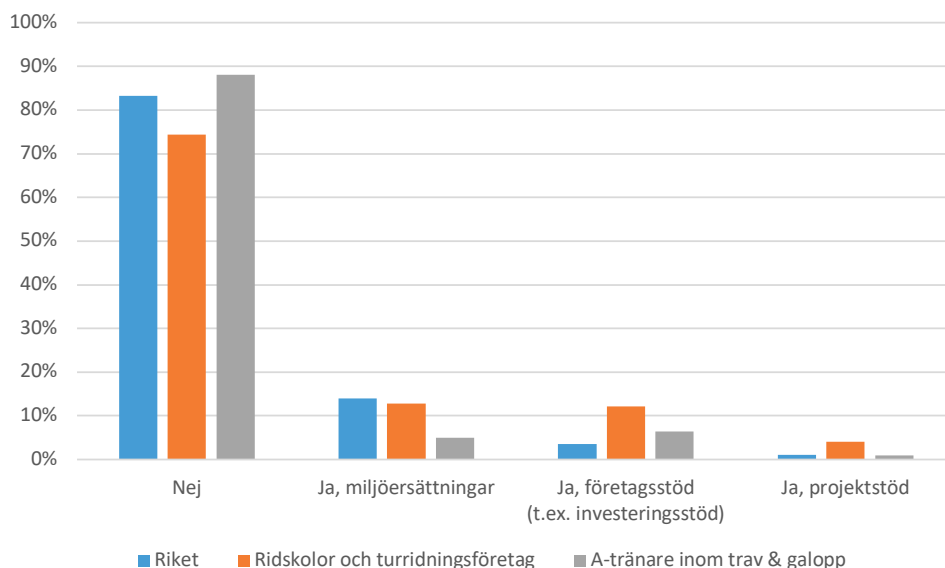

Figur 5.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 ser vi en signifikant minskning av andelen hästhållare med aktivitetsstöd och aktivitetsersättning som huvudsaklig inkomstkälla. Andelen hästhållare med pension har ökat från 12 procent 2010 till 16 procent 2016. Ökningen är statistiskt säkerställd. Detta förklaras antagligen av att andelen hästhållare över 65 år har ökat.

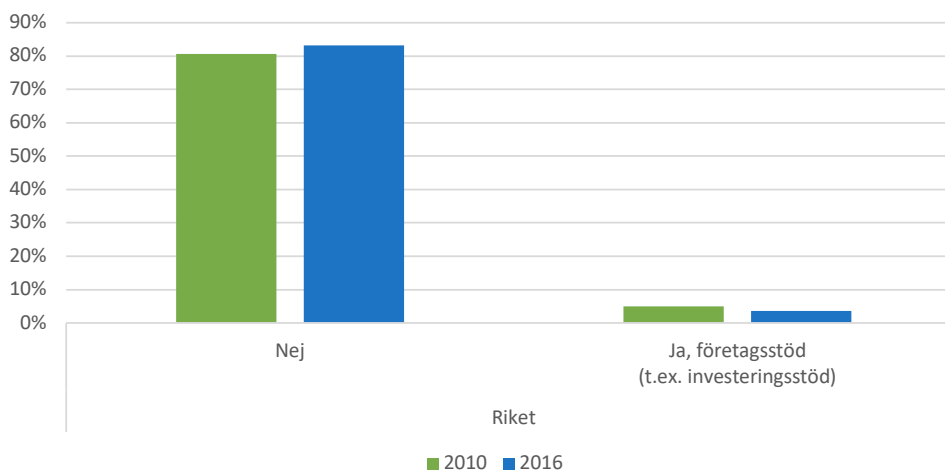
2.2.5 Få hästhållare har sökt stöd inom landsbygdsprogrammet

Figur 6.a I hur stor utsträckning har hästhållaren sökt stöd inom landsbygdsprogrammet

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

I landsbygdsprogrammet finns olika stöd och ersättningar som ska stimulera till att utveckla landsbygden på ett hållbart sätt med nya företag, nya varor och tjänster. Det är i huvudsak hästhållare med näringsverksamhet som kan söka stöd och ersättningar inom landsbygdsprogrammet. Bland de som har sökt är det störst andel som sökt miljöersättningar. För ridskolor och turridningsföretag har lika stora andelar sökt miljöersättningar som företagsstöd.

Figur 6.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Andelen hästhållare som sökt stöd inom landsbygdsprogrammet har minskat jämfört med undersökningen som utfördes 2010. Minskningen är statistiskt säkerställd. Av de som sökt stöd är det en signifikant mindre andel som sökt företagsstöd. Detta gäller för riket som helhet. När det gäller de två delgrupperna ser vi inga signifikanta förändringar jämfört med 2010.

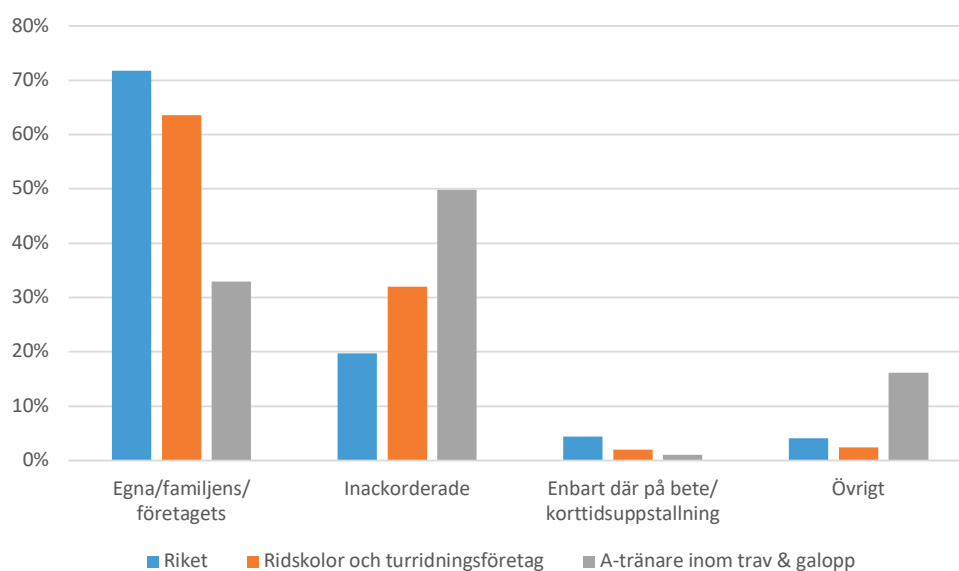
1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.3 Hästhållning

I denna del redovisas resultatet av frågor som rör hästarna på respektive fastighet. Bland annat presenteras fördelning av hästraser, hur anläggningen ser ut och hur hästarnas behov av social kontakt tillgodoses.

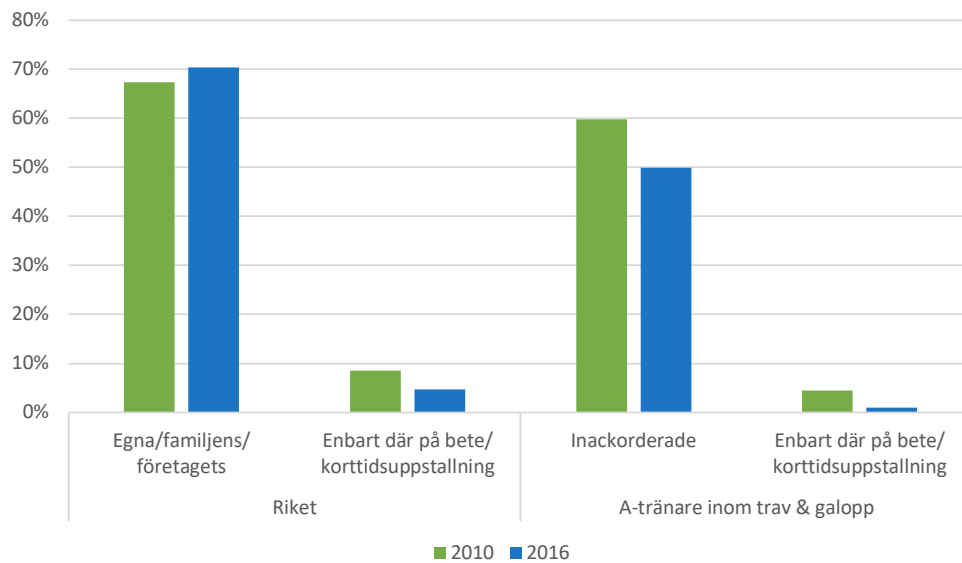
Observera att i figur 7.a presenteras andelar av det *totala antalet* hästar i Sverige. För delpopulationen Fastigheter startade enkäten för enkelhetens skull med en fråga om hästen/hästarna som var på fastigheten sommaren 2016 endast var där på bete och om fastighetsägaren i så fall inte hade det praktiska ansvaret för hästarna. I dessa fall behövde inte resterande frågor besvaras. Den grupp av hästar som berördes av detta finns således inte med i svaret på denna fråga.

2.3.1 Inackorderade och korttidsuppställda hästar hos A-tränare har minskat

Figur 7.a Andel hästar på fastigheten den 2 juni 2016 som var egna/familjens/företagets, inackorderade, endast på bete eller övrigt

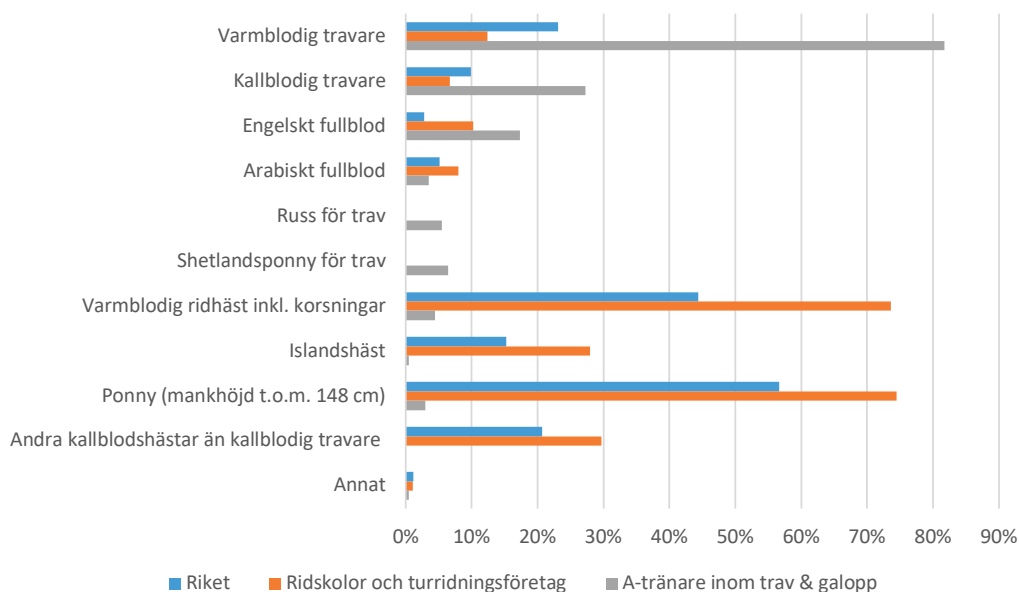
Som går att utläsa av figur 7.a så är drygt 70 procent av hästarna egna/familjens/företagets för riket som helhet. För gruppen ridskolor och turridningsföretag är denna andel drygt 60 procent. Tittar vi på A-tränarna inom trav och galopp gäller att i snitt en av tre av hästarna på fastigheten tillhör företaget. Hälften av hästarna som A-tränarna inom trav och galopp har det praktiska ansvaret för står som inackorderade och för gruppen ridskolor och turridningsföretag är samma siffra cirka 30 procent. Hästar som bara var på fastigheten på bete eller korttidsuppstallade utgjorde den minsta andelen. Det gäller för riket som helhet och för de två delgrupperna.

Figur 7.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Andelen inackorderade hästar har minskat hos A-tränarna med ungefär 10 procentenheter jämfört med 2016. Skillnaden är statistiskt säker. När det gäller hästar som bara var på fastigheten på bete eller korttidsuppställning har denna andel minskat för såväl riket som helhet och A-tränarna. Samtidigt ser vi att andelen egna hästar har ökat hos landets hästhållare. Bland ridskolor och turridningsföretag ser vi inga signifikanta förändringar.

2.3.2 Stor variation av hästtyper på landets ridskolor och turridningsföretag

Figur 8.a Andelen hästhållare som håller vilka typer av hästar 2016

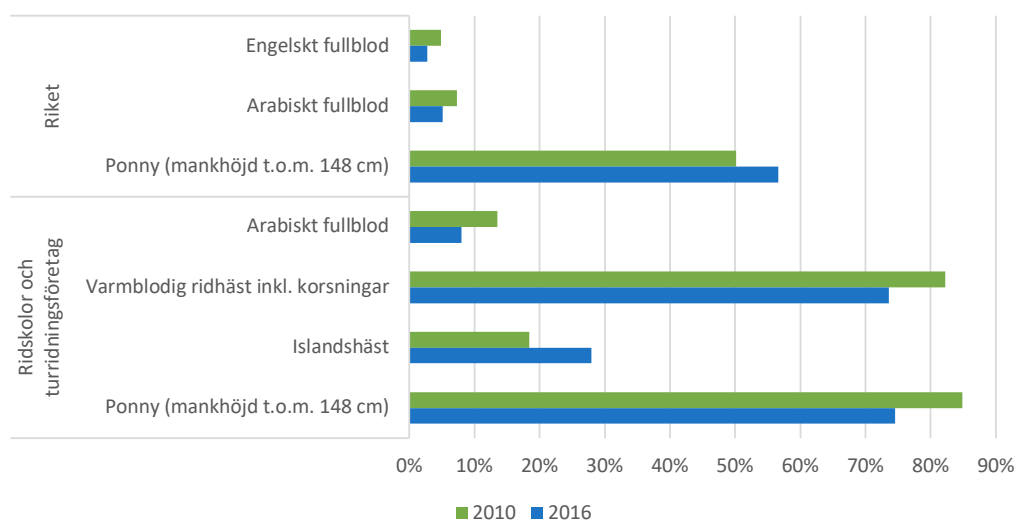
Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

För riket som helhet är det störst andel hästhållare som håller ponnyer, strax över hälften, följt av varmblodig ridhäst inkl. korsningar. Kallblodshästar och islandshästar hålls av ungefär lika stor andel av rikets hästhållare. Under svarsalternativet ”Annat” har hästhållaren angett antal hästar i kombination med ”korsning” vilket gjort att vi inte kunnat kategorisera dessa.

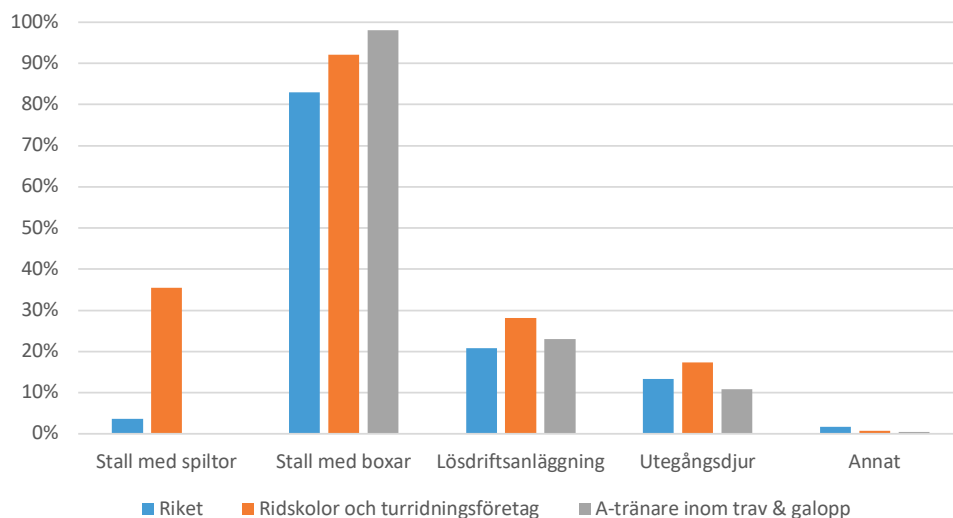
När det gäller gruppen ridskolor och turridningsföretag håller nästan åtta av tio ponnyer och/eller varmblodiga ridhästar inkl. korsningar. Resultaten visar på en stor variation av hästtyper som finns representerade på landets ridskolor och turridningsföretag. Vid en tredjedel av dessa finns exempelvis kallblodshästar och/eller islandshästar men även engelska fullblod, arabiska fullblod och travare finns på en betydande del av anläggningarna inom gruppen ridskolor och turridningsföretag. Bland A-tränare inom trav och galopp är det inte helt oväntat vanligast att man har det praktiska ansvaret för varmblodiga travare. Alternativen shetlandsponny och russ för trav fanns endast med på enkäterna till A-tränare.

Figur 8.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 ser vi en ökning av andelen hästhållare i riket som håller ponnyer. Samtidigt ser vi att andelen ridskolor och turridningsföretag som håller ponnyer har minskat och att andelen som håller islandshästar istället har ökat. Andelen anläggningar med arabiska fullblod har minskat för såväl riket som helhet samt ridskolor och turridningsföretag. För A-tränare finns det inga statistiskt säkerställda skillnader jämfört med 2010.

2.3.3 Andelen stall som helt eller delvis har spiltor har minskat

Figur 9.a I vilken typ av anläggning har hästhållarna sina hästar 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

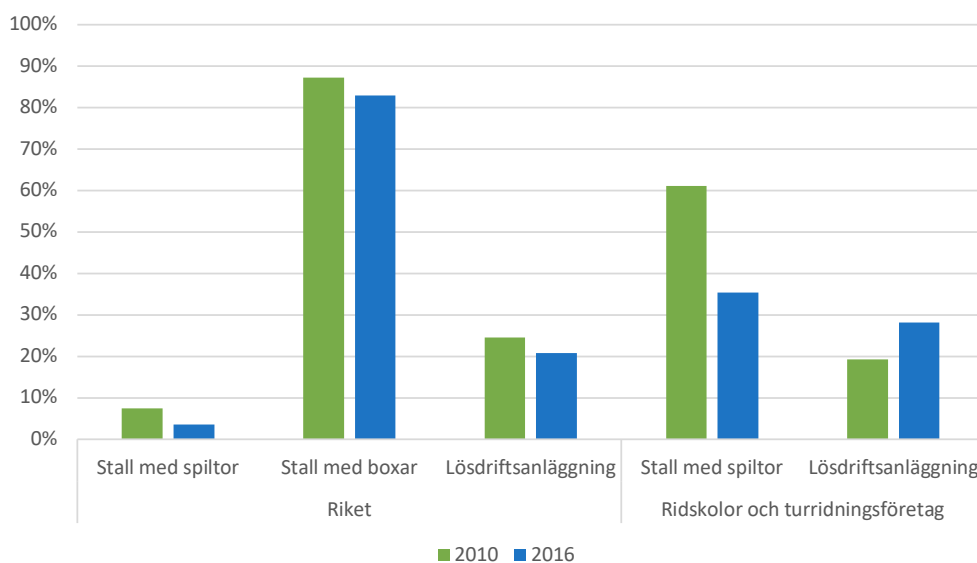
Nästan alla A-tränare inom trav och galopp håller sina hästar i stall med boxar. Några har enbart lösdriftsanläggning och cirka en fjärdedel har en kombination av båda. Här ska nämnas att ett antagande är gjort att inga A-tränare inom trav och galopp håller hästar i spilta och därmed fanns inte det svarsalternativet med på enkäten avsedd till dem. Majoriteten i gruppen ridskolor och turridningsföretag har stall med boxar men cirka 35 procent av gruppens hästhållare har fortfarande spiltor för alla eller några av hästarna. Nytt för denna undersökning, jämfört med 2010, är svarsalternativet Utegångsdjur med tillgång till ligghall. I riket är denna andel 13 procent, för ridskolor och turridningsföretag är andelen 17 procent och för A-tränarna 11 procent.

I hur stor utsträckning hästarna är uppstallade i spiltor går dock inte att utläsa ifrån svaren men i utredningen om en ny djurskyddslag föreslås att ett förbud införs mot att hålla djur uppbundna. Om ett sådant förbud skulle införas skulle det innebära kostsamma ombyggnationer för att ersätta de spiltor som finns idag med något annat system för hästhållning.

Av undersökningen framgår inte hur många av hästarna som hålls i de olika systemen, utan bara vilka olika system som förekommer på anläggningarna. De är alltså möjligt att en anläggning har alla fyra typerna. Under svarsalternativet ”Annat” nämns bara uteboxar.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

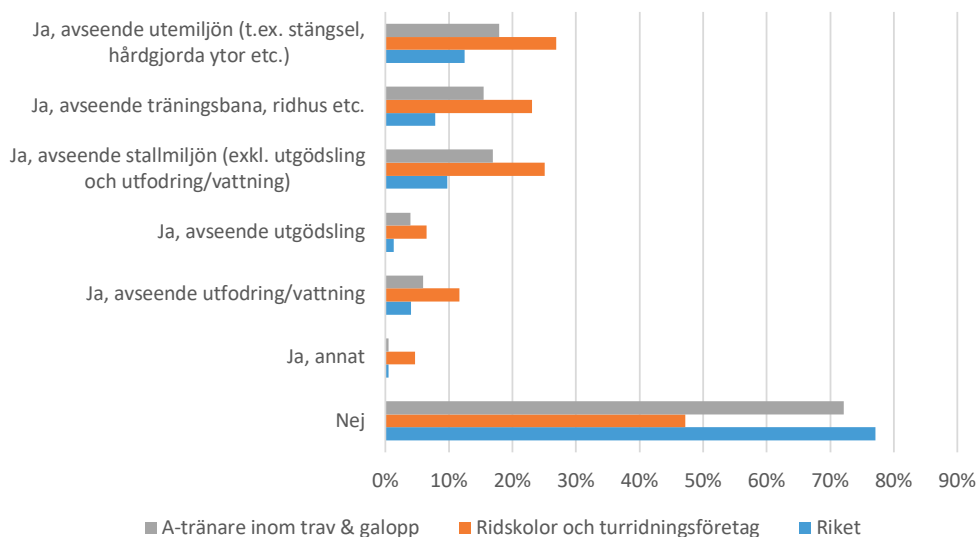
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 9.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

När vi jämfört med resultatet från 2010 ser vi att fler och fler ställer om och byter ut sina spiltor mot något annat system trots att det ännu inte finns något förbud. Trenden går åt ett mer lösgående system. Störst förändring ser vi bland ridskolor och turridningsföretag där andelen anläggningar med spiltor minskat med 25 procentenheter (från 60 procent till 35 procent). Minskningen är statistisk säkerställd. Bland A-tränarna går det inte att påvisa signifikanta skillnader mellan åren.

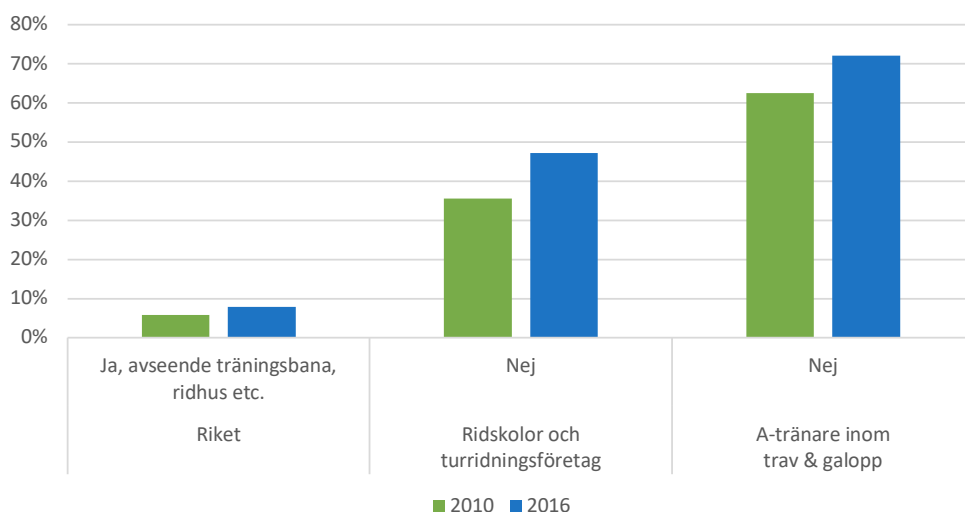
2.3.4 En majoritet har inga planer för ny- eller ombyggnad de kommande två åren

Figur 10.a Finns det planer på att under de kommande två åren utveckla hästhållningen genom ny- eller ombyggnad 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

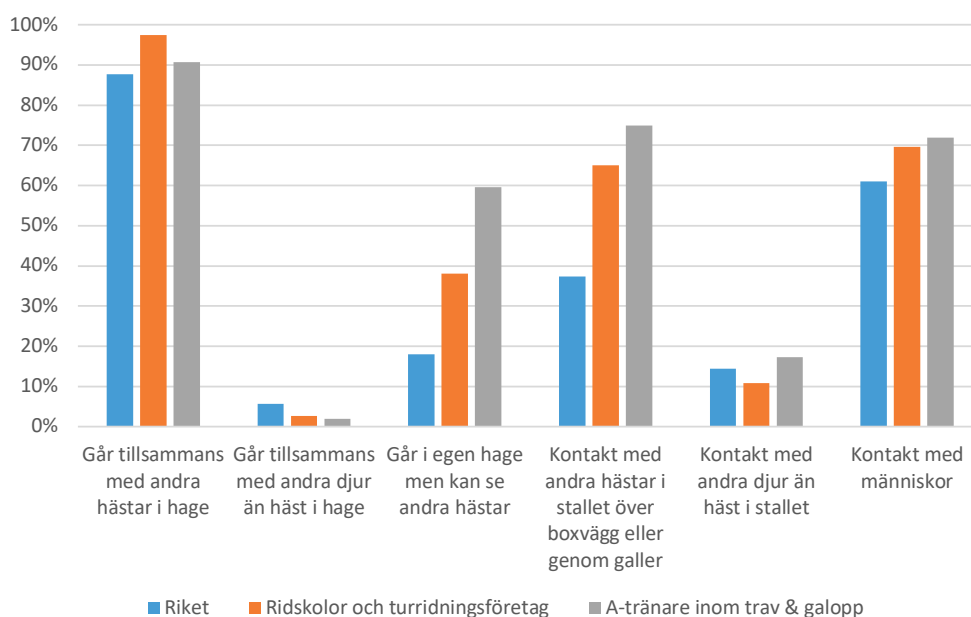
På frågan om det finns planer att under de två kommande åren utveckla hästhållningen genom ny- eller ombyggnad är det en betydligt högre andel av ridskolor och turridningsföretag som svarat ja, jämfört med rikets genomsnitt och A-tränare inom trav och galopp. För de som planerar ombyggnad rör det sig i första hand om utemiljön, stallmiljön och träningsbanor. Under ”annat” framkommer bland annat nybyggnationer av stall, utestall och andra byggnader för utveckling av verksamheten.

Figur 10.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Samtidigt ser vi att det är en signifikant större andel av ridskolor och turridningsföretag som svarat att det inte finns planer att utveckla hästhållningen genom ny- eller ombyggnad, jämfört med 2010. Samma utveckling ser vi även bland A-tränarna. För riket som helhet har andelen som planerar utveckling av ridbanor och ridhus ökat med 2 procentenheter. Ökningen är signifikant.

2.3.5 Hur tillgodoses hästarnas behov av social kontakt?

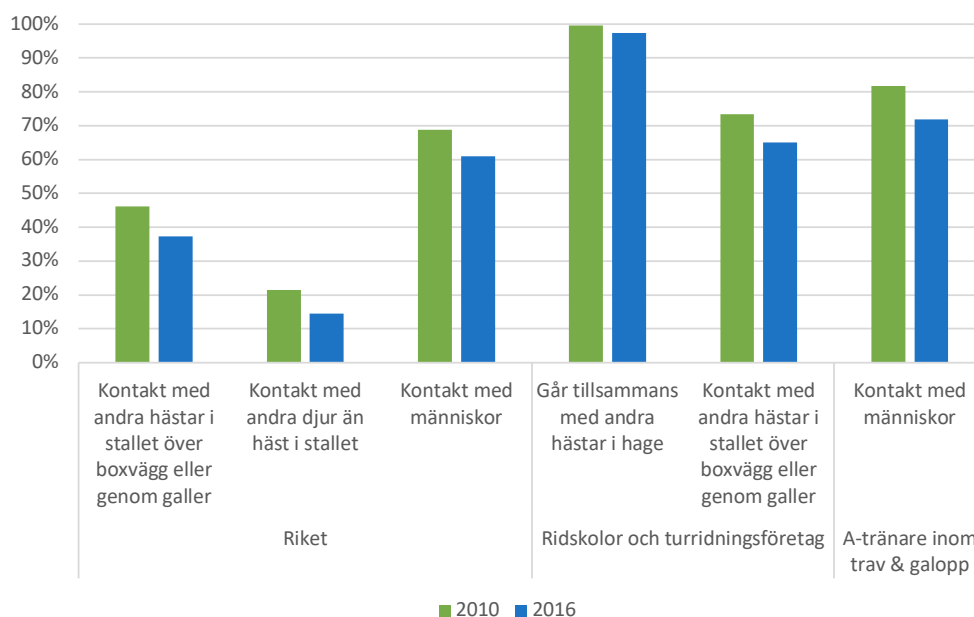
Figur 11.a Hur tillgodoses hästarnas behov av social kontakt 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Ser vi till resultaten i figur 11.a kan vi se att denna fråga har tolkats lite olika av hästhållarna. Rimligen borde alla hästar ha någon kontakt med människor. Men många hästhållare vet att det i allmänhet inte anses tillräckligt för att täcka hästens sociala behov och har därför kanske inte kryssat i det svarsalternativet. Vidare kan de hästhållare som är medvetna om att hästens sociala behov tillfredsställs genom att hästen går ihop med andra hästar i hage kan ha valt att inte kryssa i fler svarsalternativ än så.

Men om vi ser till hur de svarat kan vi se att 85-95 procent av hästhållarna i de olika redovisningsgrupperna uppger att de låter alla eller en del av hästarna gå tillsammans med andra hästar i hage. A-tränare inom trav och galopp är den grupp som i störst utsträckning håller hästar i egen hage. Ungefär 70 procent av A-tränarna och gruppen ridskolor och turridningsföretag har sina hästar så de kommer i kontakt med andra hästar över boxvägg eller genom galler i stallet att jämföra med knappt 40 procent för riket som helhet. Endast 2 procent i gruppen A-tränare anger att hästarna går med andra djur än häst i hage. För riket är denna siffra 6 procent. Hur stor del av hästarna som får sina behov av social kontakt uppfyllda genom de olika alternativen framkommer dock inte i denna enkätundersökning.

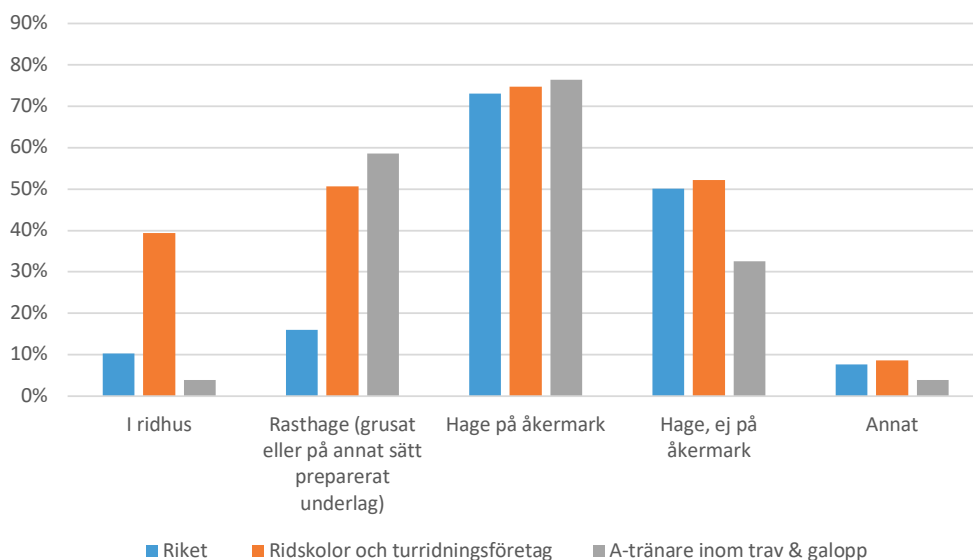

Figur 11.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 ser vi att det är en mindre andel av rikets hästhållare som tillgodoser hästens behov av social kontakt genom kontakt med andra hästar, andra djur än häst och kontakt med människor. År 2010 angav 100 procent av ridskolor och turridningsföretag att deras hästar gick tillsammans med andra hästar i hage. Nu har den andelen minskat till 97 procent. Precis som vi tidigare nämnt så har denna fråga tolkats på olika sätt av hästhållarna vilket delvis kan förklara förändringar från 2010. Skillnaderna kan också bero på att man i mindre utsträckning svarat flera alternativ 2016 än 2010.

2.3.6 Hur tillgodoses hästarnas behov av fri rörelse?

Figur 12.a Hur tillgodoses hästarna behov av fri rörelse 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Vad gäller hästarnas behov av fri rörelse så tillgodoses det i hage på åkermark av över 70 procent av alla hästhållare i Sverige. Samma typ av yta är vanligast även i gruppen ridskolor och turridningsföretag samt även hos A-tränarna. Näst vanligast för riket som helhet är hage på annat än åkermark. Rasthage på preparerat underlag är inte speciellt vanligt bland hästhållarna som helhet i riket men andelen är desto större hos ridskolor/turridningsföretag och A-tränarna inom trav och galopp.

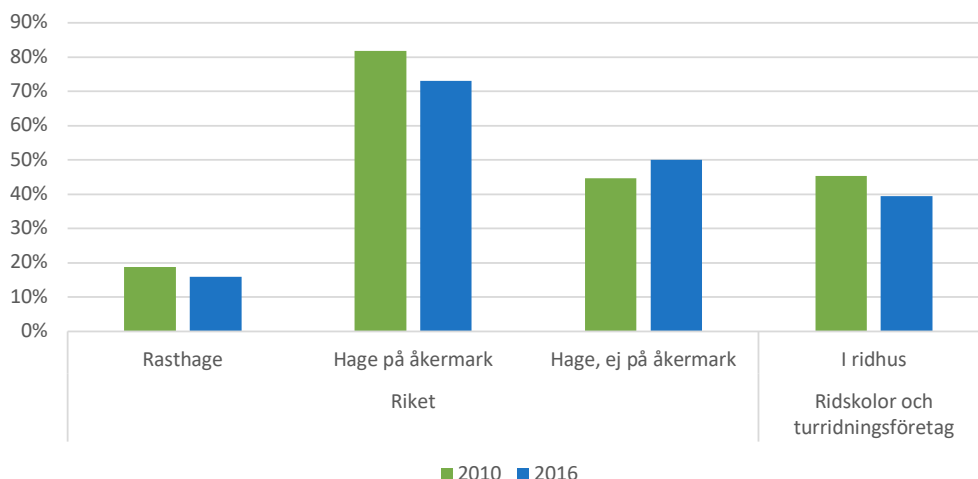
Av figur 12.a går också att utläsa att hästarnas behov av fri rörelse tillgodoses helt eller delvis i ridhus hos cirka 40 procent i gruppen ridskolor och turridningsföretag jämfört med en av tio av hästhållarna i riket som helhet. Att ridhuset blir en yta som används mycket av ridskolor kommer dels troligen av att de överlag har tillgång till ridhus i större utsträckning och dels av att de ofta ligger i tätort där omkringliggande bebyggelse begränsar andra större ytor för fri rörelse åt hästarna. Som andra sätt att tillfredsställa hästens behov av fri rörelse nämns bland annat skrittmaskin. Jordbruksverket anser dock inte att skrittmaskin är ett tillfredsställande sätt att uppfylla hästens behov av fri rörelse, utan bara kan ses som ett komplement.

Det finns ett krav i Djurskyddsmyndighetens² föreskrifter och allmänna råd om hästhållning (DFS 2007:6), saknummer L101, att hästar normalt sett dagligen ska ges möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter. Rastningen ska ske utomhus i rast- eller beteshagar. Där möjlighet saknas att anlägga rast- eller beteshagar kan sådan rastning dock istället få ske i ridhus, paddock eller motsvarande.

2 Den 1 juli 2007 övergick Djurskyddsmyndighetens verksamhet till Jordbruksverket. De föreskrifter och allmänna råd som Djurskyddsmyndigheten har utfärdat gäller tills vidare. Dessa föreskrifter och allmänna råd från Djurskyddsmyndigheten (DFS) hittar du i Jordbruksverkets författningssamling.

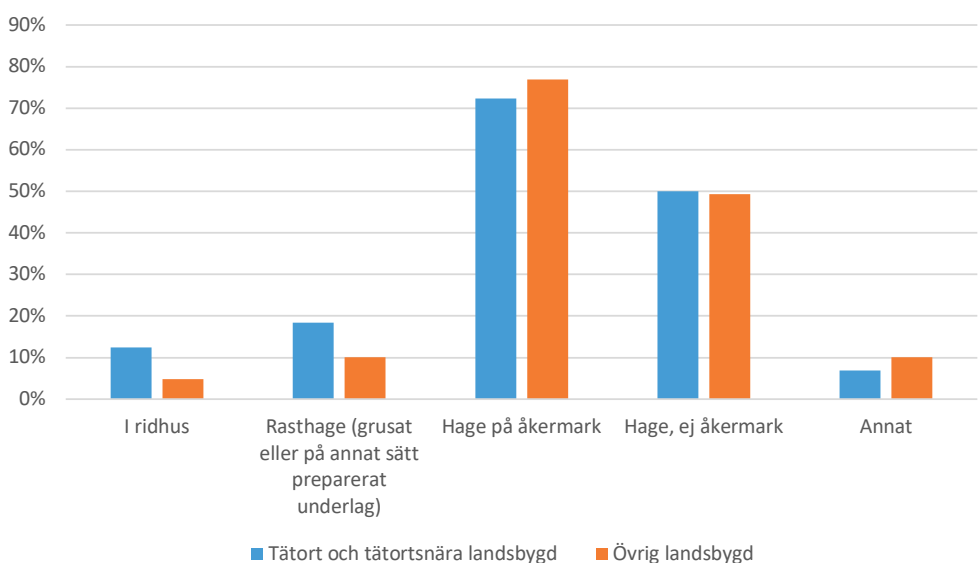
1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 12.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

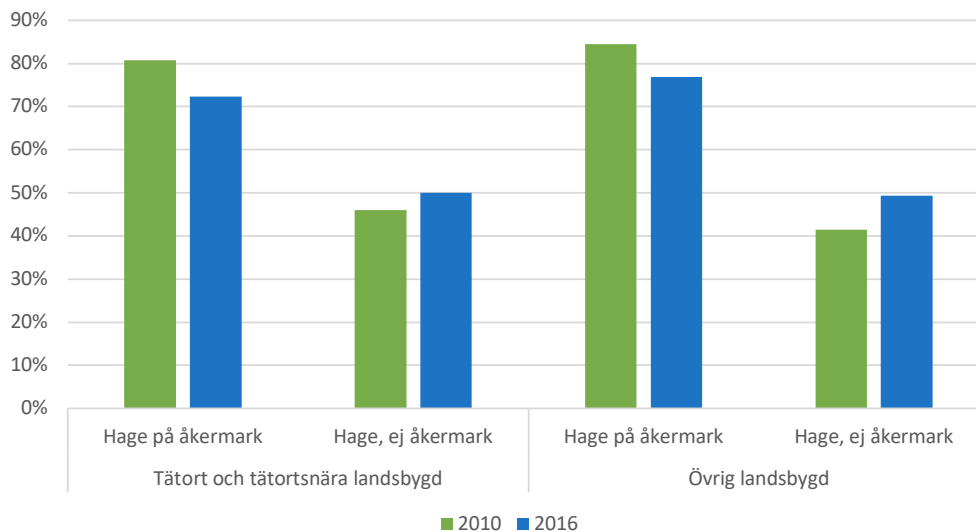
Jämfört med 2010 ser vi att en större andel av rikets hästhållare håller sina hästar i hage på annat än åkermark. Samtidigt är det en signifikant mindre andel som håller sina hästar i rasthage och hage som är på åkermark. En mindre andel av ridskolor och turridningsföretag tillgodoser sina hästars behov av fri rörelse genom ridhus 2016 jämfört med 2010. Bland A-tränarna finns det inga signifikanta förändringar jämfört med 2010.

Figur 13.a Hur tillgodoses hästarnas behov av fri rörelse i tätort och tätortsnära landsbygd respektive övrig landsbygd 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

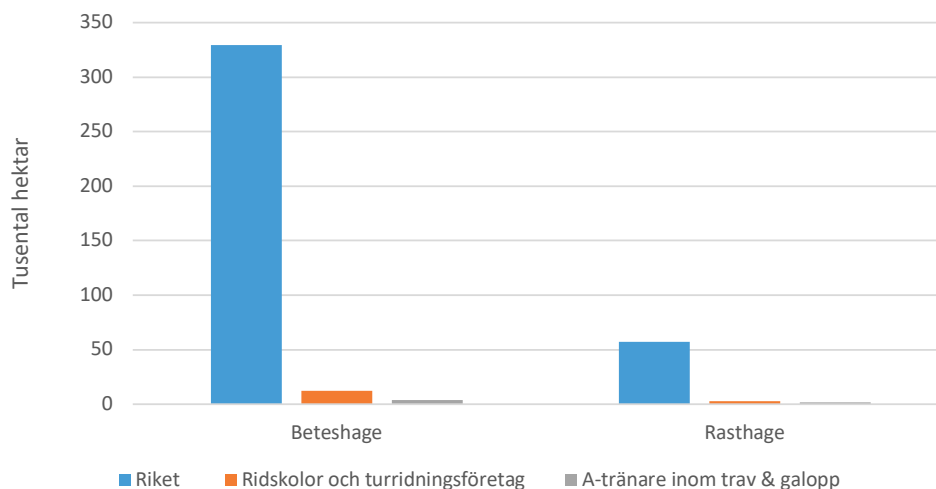
I figur 13.a ser vi att hage på åkermark är det vanligaste sättet att tillgodose hästarnas behov av fri rörelse i såväl landsbygd som i tätort och tätortsnära landsbygd. Samma förhållande gäller även för det näst vanligaste alternativet hage, annat än på åkermark. Ridhus och rasthage med grusat eller på annat sätt preparerat underlag används i större utsträckning i tätort och tätortsnära landsbygd jämfört med övrig landsbygd.

Figur 13.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Hage på åkermark har minskat i såväl tätort och tätortsnära landsbygd som på övrig landsbygd när vi jämför 2010 och 2016. Vi ser även att hage annat än åkermark har ökat mellan åren. Samma utveckling ser vi även i figur 12.b, för riket.

2.3.7 Hur stora arealer har hästhållarna till sitt förfogande?

Figur 14.a Hur stora arealer mark har hästhållarna sammanlagt till förfogande till betes- respektive rasthagar

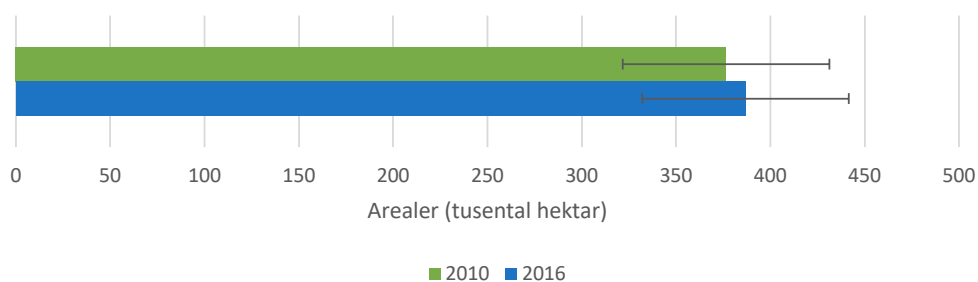
Totalt i riket har hästhållarna tillgång till cirka 329 600 hektar beteshagar med ett medelfel på cirka 8 procent. Detta ger ett 95-procentigt konfidensintervall på 277 200 – 382 000 hektar. Ser vi till den senaste skattningen³ av det totala antalet hästar i Sverige (355 500 stycken) så har hästhållarna i genomsnitt 0,9 hektar beteshage per häst till förfogande för detta ändamål.

När det gäller rasthagar har hästhållarna tillgång till ungefär 57 200 hektar med ett medelfel på 5 procent. Detta ger ett 95-procentigt konfidensintervall på 51 600 – 62 900 hektar. Detta motsvarar i snitt 0,2 hektar rasthage per häst.

³ Enligt det Statistiska meddelandet JO 24 SM 1701 ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016”, (Jordbruksverket, 2017).

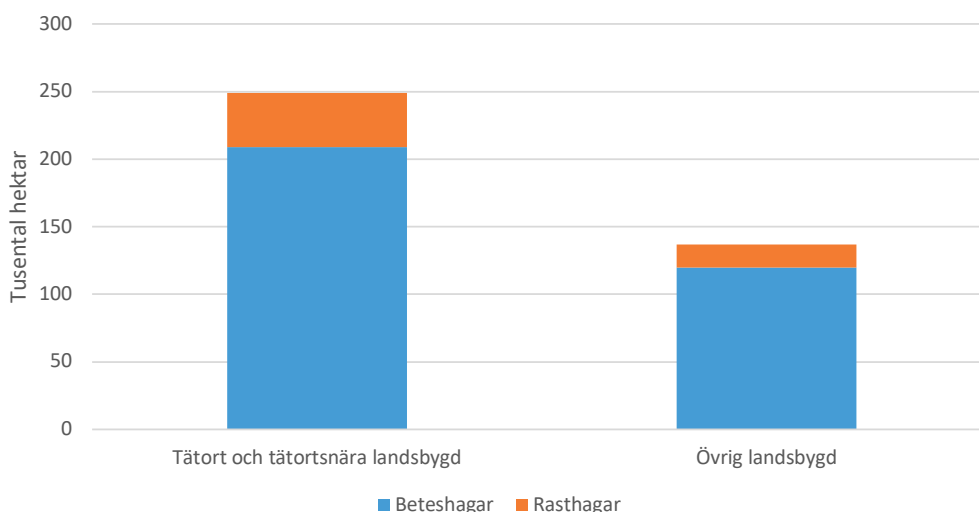
1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Ridskolor och turridningsföretag har cirka 12 300 hektar till förfogande för beteshagar och A-tränare inom trav och galopp har cirka 4 000 hektar. Ser vi till antalet hästar som finns hos dessa två delgrupper, 18 300⁴ hos ridskolor och turridningsföretag och 8 700 hästar som A-tränarna inom trav och galopp har uppgett att de har det praktiska ansvaret för i denna enkät, så ligger deras antal hektar per häst lägre än riket som helhet. Även i detta fall beror det troligen beror på att de har sin verksamhet i eller i närheten av tätort och omkringliggande bebyggelse begränsar möjligheterna till större ytor för detta ändamål.

Figur 14.b Sammanlagd areal beteshagar och rasthagar 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

Nytt för 2016 års enkät var att arealerna delades upp i betes- respektive rasthagar. När dessa läggs ihop får vi en total areal på 386 800 hektar, med ett medelfel på 7 procent vilket ger konfidensintervallet 332 100 – 441 600. År 2010 var den totala arealen 376 500. Skattningen för 2016 är därmed större än för 2010 men på grund av stor variation i data så är ökningen inte statistiskt säkerställd.

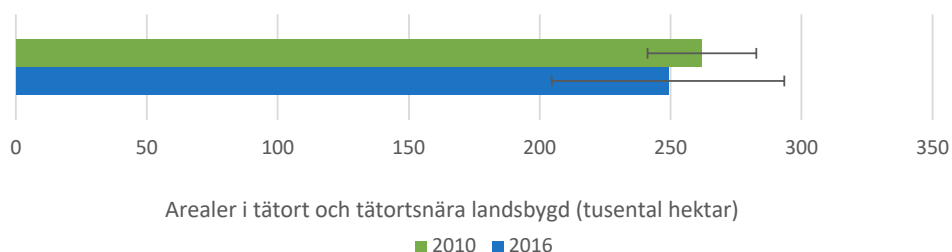

Figur 15.a Hur stora arealer mark har hästhållarna i tätort och tätortsnära landsbygd respektive övrig landsbygd till förfogande till bete/rasthagar

Av den totala arealen beteshagar som hästhållarna har till sitt förfogande så finns i runda tal 210 000 hektar i tätort eller tätortsnära landsbygd vilket motsvarar ungefär 65 procent. Detta innebär att 35 procent av arealen beteshagar finns inom övrig landsbygd. Liknande fördelning gäller för rasthagar, 70 procent av arealen finns i tätort eller tätortsnära landsbygd och 30 procent inom övrig landsbygd.

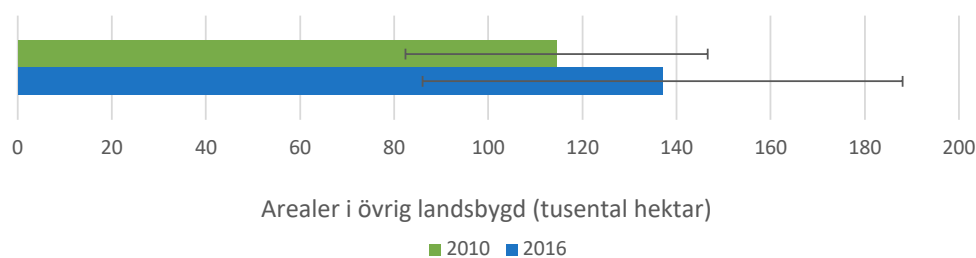
⁴ Enligt det Statistiska meddelandet JO 24 SM 1701 ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016”, (Jordbruksverket, 2017).

Om vi ser till att undersökningen ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” gav resultatet att cirka 76 procent av landets alla hästar finns i tätort eller tätortsnära landsbygd och cirka 24 procent ute på övriga landsbygden, så verkar tillgången för ytor till bete-/rasthagar i genomsnitt per häst vara jämt fördelat mellan dessa områden.

Figur 15.b Sammanlagd areal i tätort och tätortsnära landsbygd, 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

När vi jämför den totala arealen i tätort och tätortsnära landsbygd går det inte att påvisa signifikant skillnad mellan 2010 och 2016.

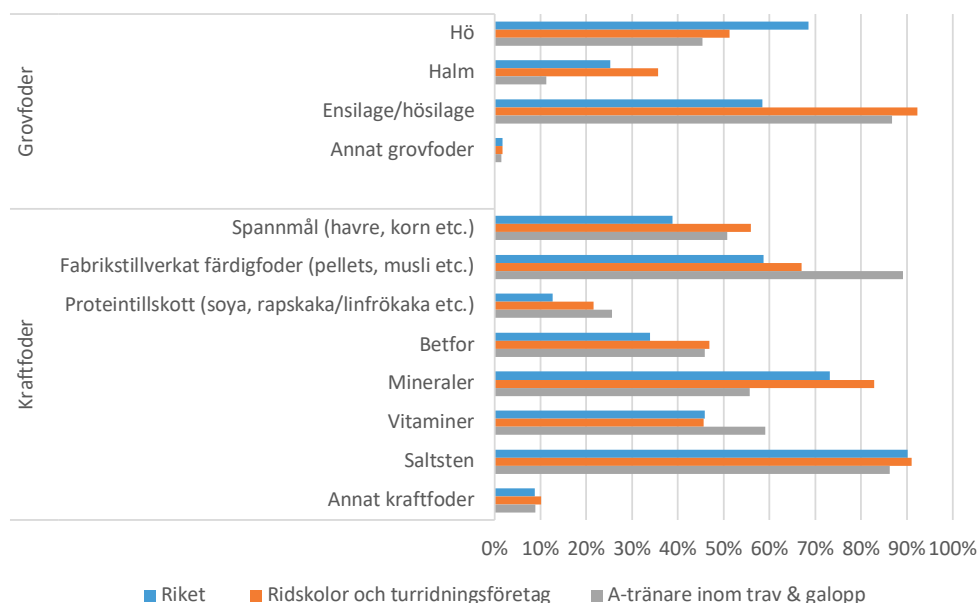

Figur 15.c Sammanlagd areal i övrig landsbygd, 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

Precis som för tätort och tätortsnära landsbygd ser vi inga signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016 när det gäller storleken på arealer som hästhållarna har till sitt förfogande på övrig landsbygd. Detta beror bland annat på den stora variationen i data som ger breda konfidensintervall.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.3.8 70 procent av landets hästhållare ger hö till sina hästar under vintersäsongen

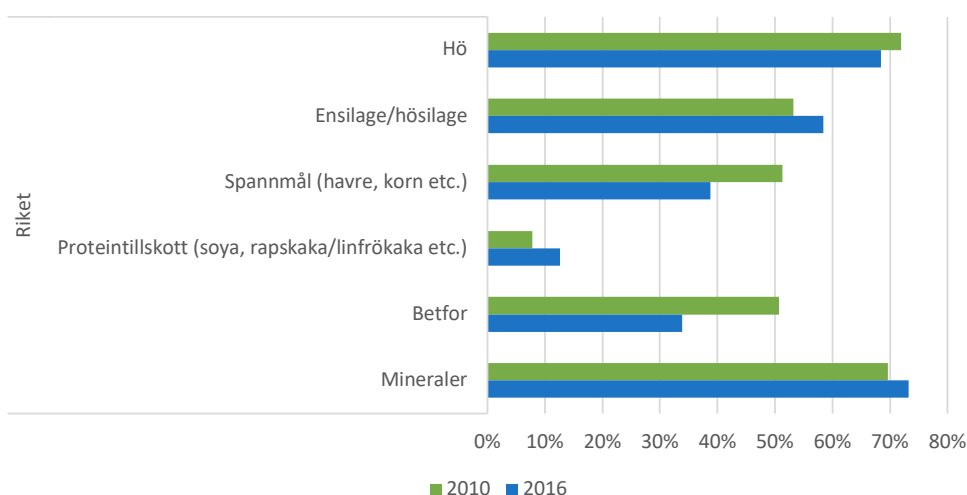
Figur 16.a Vilken typ av foder ges till hästarna under vintersäsongen 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Under vintersäsongen ger nästan 70 procent av hästhållarna i Sverige hö till sina hästar vilket inte är fallet i lika stor utsträckning för delgrupperna ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Dessa delgrupper ger i större utsträckning ensilage/hösilage som grovfoder än riket som helhet. Nytt för denna enkät är svarsalternativet halm, vilket nästan fyra av tio bland ridskolor och turridningsföretag angav, att jämföra med rikets genomsnitt på 25 procent. Som annat grovfoder nämns bland annat lusern och havrehalm.

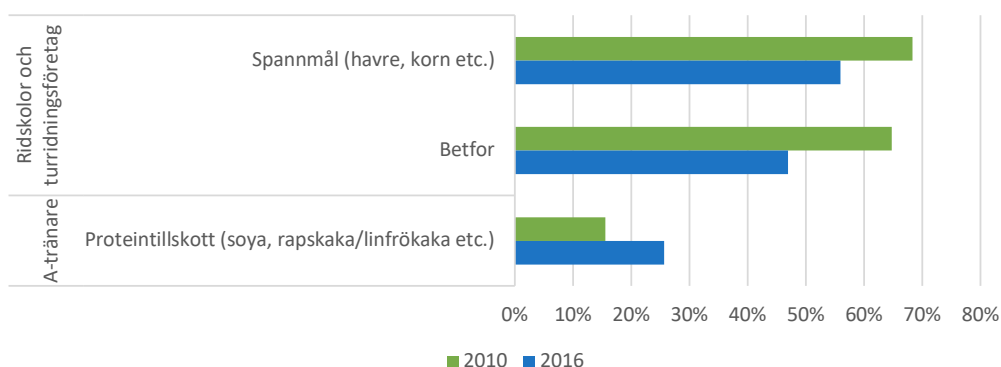
Ser vi till kraftfoder så använder nästan 90 procent av A-tränarna fabrikstillverkat färdigfoder. I riket som helhet är samma siffra ungefär 60 procent. Nio av tio hästhållare i riket ger sina hästar saltsten under vintersäsongen och för delgrupperna är andelen ungefär lika stor. Alternativet saltsten är nytt för 2016. Störst skillnad mellan grupperna kan ses för andelen som ger proteintillskott. Ungefär dubbelt så stor andel av ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp ger sina hästar proteintillskott jämfört med riket som helhet.

Under övrigt kraftfoder nämns frukt, grönsaker och knäckebröd av stor andel av hästhållarna. Därefter kommer foderjäst, kalk och oljor av olika slag. Några få nämner också linfrö/solrosfrö och lusern. Av figur 16.a ovan går det inte att dra några slutsatser om fördelningen i kvantitet mellan de olika fodertyperna som ges.

Figur 16.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016, för riket

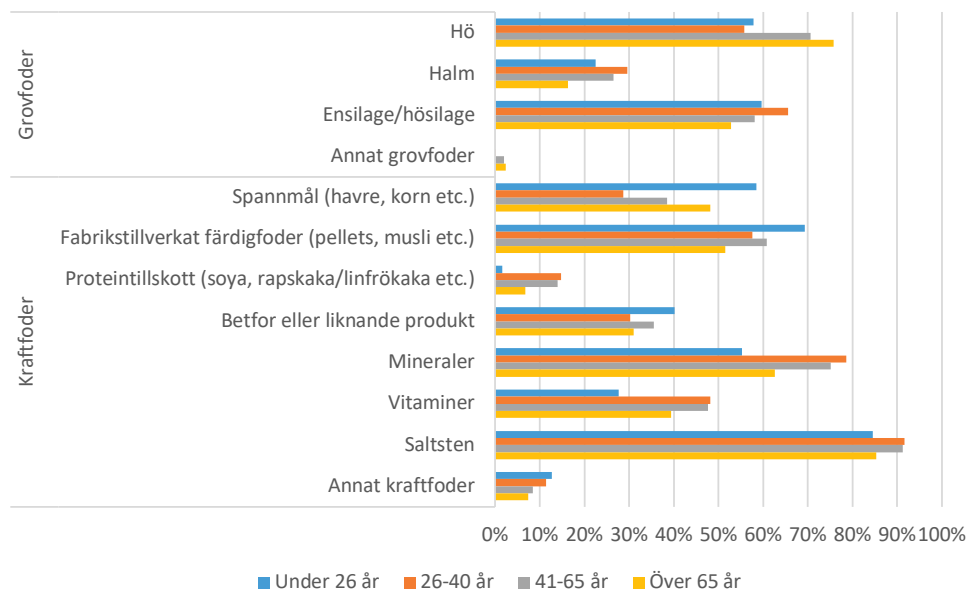
Figur 16.b visar signifikanta skillnader bland rikets hästhållare. Bland annat ser vi att det är en mindre andel som ger betfor samt spannmål. Samtidigt ser vi att det är en större andel som utfodrar sina hästar med proteintillskott och ensilage/hösilage under vintersäsongen.

Figur 16.c Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016, delgrupperna

Figur 16.c visar signifikanta förändringar när det gäller utfodring under vintersäsongen bland ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare. Vi ser att en större andel A-tränare ger sina hästar proteintillskott 2016 jämfört med 2010. Bland ridskolor och turridningsföretag är det en signifikant mindre andel som ger sina hästar betfor och spannmål under vintersäsongen.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

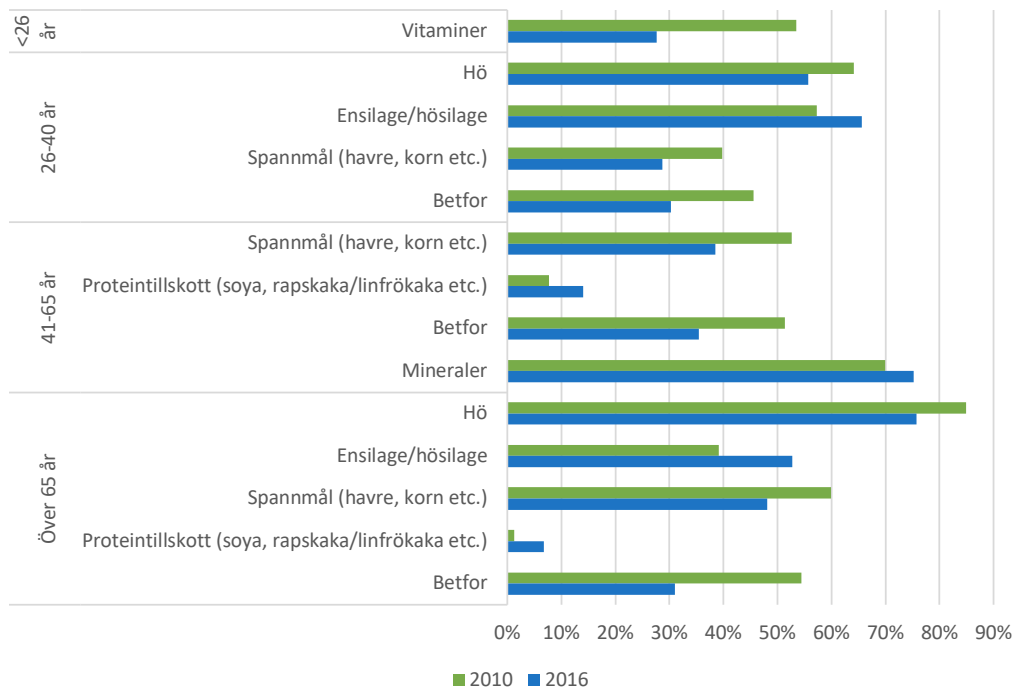
Figur 17.a Vilken typ av foder ges till hästarna under vintersäsongen uppdelat på de olika ålderskategorierna av hästhållare 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Resultatet i figur 17.a är en korskörning mellan figur 2.a (åldersfördelning) och 16.a. Vi ser att ålderskategorin med de äldsta hästhållarna i större utsträckning verkar ge sina hästar hö, som grovfoder, än övriga ålderskategorier. Vad gäller halm så ger 30 procent av hästhållarna i ålderskategorin 26-40 år sina hästar detta. Motsvarande andel för hästhållarna över 65 år är 16 procent.

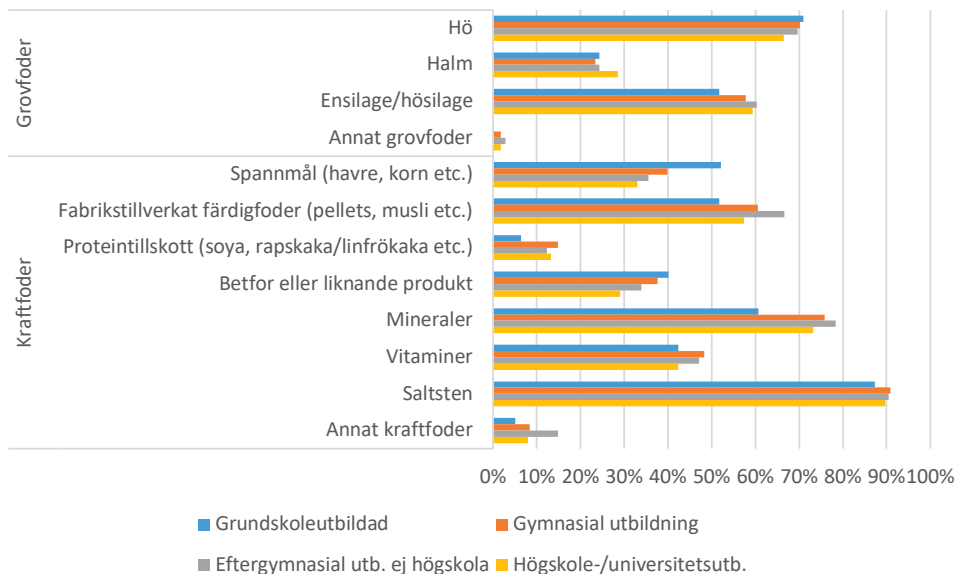
Ser vi till kraftfoder verkar det vara samma fenomen för fabrikstillverkat färdigfoder. Det vill säga att ålderskategorin med de äldsta hästhållarna i mindre utsträckning än övriga åldersgrupper ger detta till sina hästar. Nästan 60 procent av hästhållarna som är under 26 år ger sina hästar spannmål. Detta är en högre andel jämfört med såväl de övriga åldersgrupperna som riket som helhet.

Figur 17.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016, fördelat på ålder

När vi jämför med 2010 ser vi bland annat att det är en större andel som ger sina hästar proteintillskott. Detta gäller hästhållare som är över 41 år. Vi ser även att hästhållare under 26 år ger sina hästar vitaminer i mindre utsträckning 2016 jämfört med 2010.

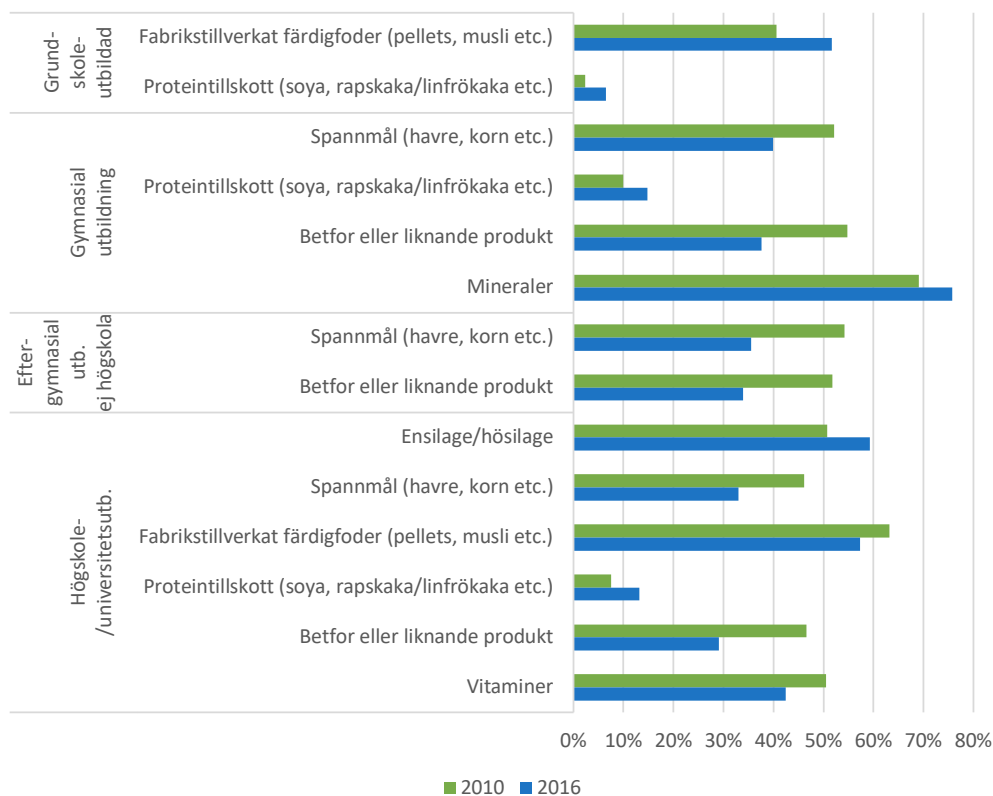
Figur 18.a Vilken typ av foder ges till hästarna under vintersäsongen uppdelat på högst uppnådda utbildning hos hästhållarna 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Figur 18.a är en korskorning mellan figur 3 (utbildningsnivå) och 16.a. Vi ser inga direkta skillnader mellan hästhållarnas olika utbildningsnivåer med avseende på vad de ger för grovfoder till sina hästar. För kraftfoder däremot så verkar det som

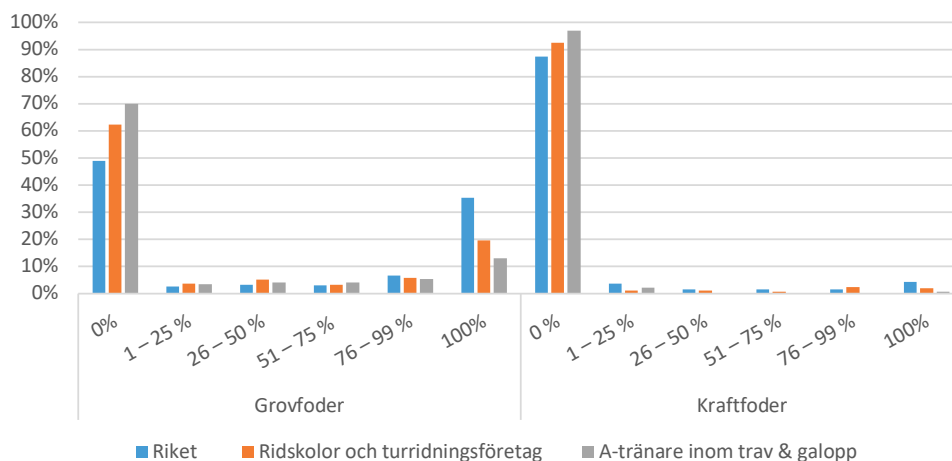
1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

att hästhållarna som har grundskoleutbildning som sin högsta uppnådda utbildning ger spannmål i större utsträckning än övriga. Nästan 70 procent av hästhållarna med eftergymnasial utbildning (annat än högskola) ger sina hästar fabriksstillverkat färdigfoder. För grundskoleutbildade är denna siffra 50 procent och för riket som helhet ungefär 60 procent.

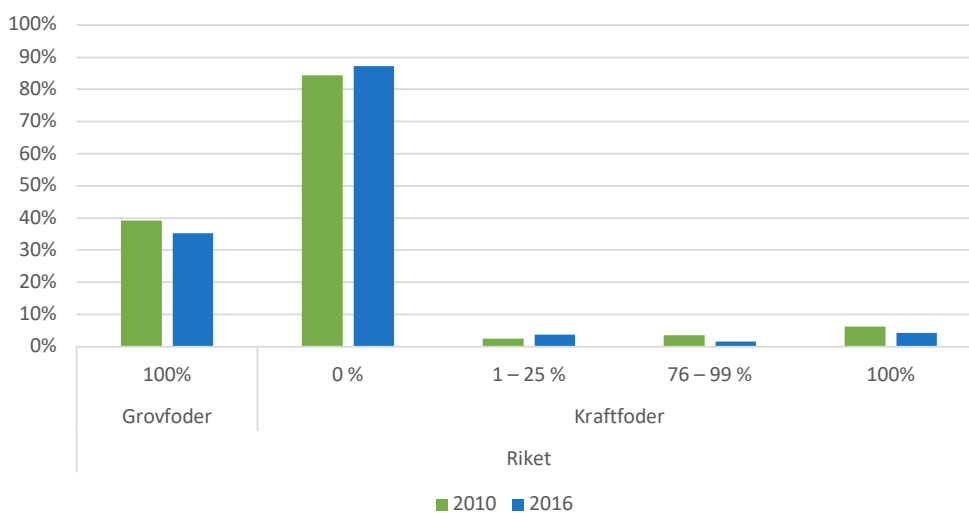
Figur 18.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016, fördelat på utbildningsnivå

Jämfört med 2010 ser vi att andelen hästhållare som ger sina hästar spannmål har minskat bland samtliga utbildningsnivåer förutom när det gäller de med grundskoleutbildning. Tittar vi på grundskoleutbildade hästhållare är det en större andel som ger sina hästar proteintillskott och fabriksstillverkat färdigfoder 2016 jämfört med 2010. Proteintillskott har även ökat bland gymnasie- och högskoleutbildade hästhållare.

Figur 19.a Hur stor andel av foderbehovet som odlats av hästhållarna själva 2016

I figur 19.a går att utläsa att hästhållarna i ganska liten utsträckning odlar sitt kraftfoder själva, ungefär nio av tio uppger att de inte odlar något kraftfoder själva. Däremot odlar över hälften av Sveriges hästhållare eget grovfoder och nästan 40 procent odlar så det täcker hela grovfoderbehovet. Uppgifterna visar att en stor del av hästhållarna är beroende av utomstående för att täcka hästarnas foderbehov.

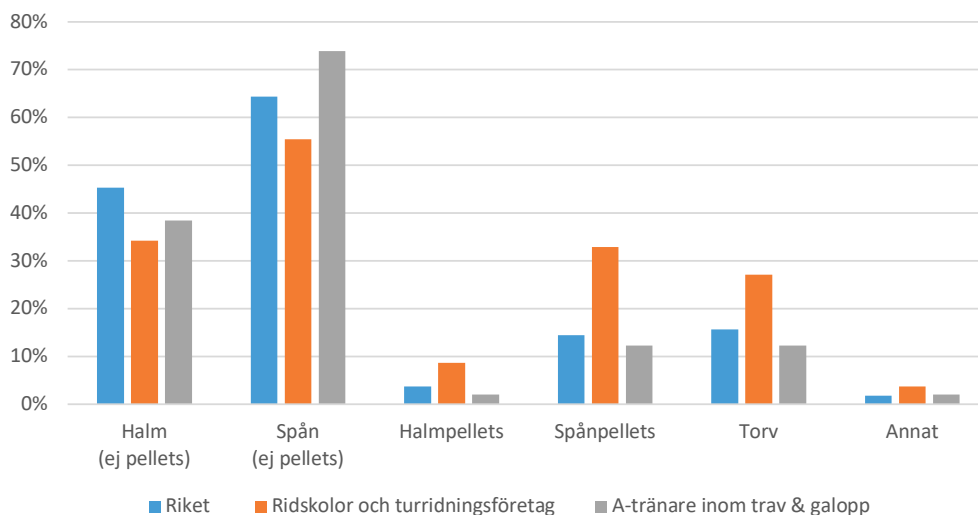

Figur 19.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

När vi jämför med 2010 ser vi att det är en mindre andel av rikets hästhållare som odlar 100 procent av sitt grovfoder. Samma trend ser vi när det gäller odling av kraftfoder. Gällande resultatet bland ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare ser vi inga statistiskt säkra förändringar jämfört med 2010.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.3.9 Spån vanligaste strömedlet

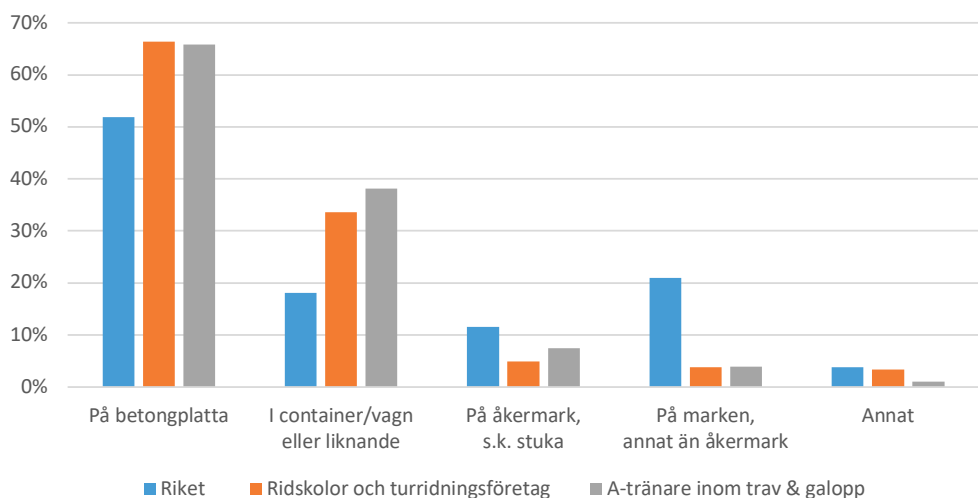
Figur 20. Vilket strömedel använder hästhållarna 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Spån används av störst andel av alla hästhållare som strömedel. Det gäller både för riket som helhet och för de två delgrupperna. Spånpellets används hos en av tre inom gruppen ridskolor och turridningsföretag, att jämföra med en av tio bland A-tränarna och riket. Under kategorin annat angavs bland annat pappersströ och sand.

Jämfört med 2010 har enkäten utökats med svarsalternativen halm- respektive spånpellets. Dessutom har alternativen halm och spån förtydligats genom en notering att pellets inte ingår. Därmed blir 2016 års resultat inte helt jämförbart med 2010. På grund av detta har vi inte utfört några signifikanstest.

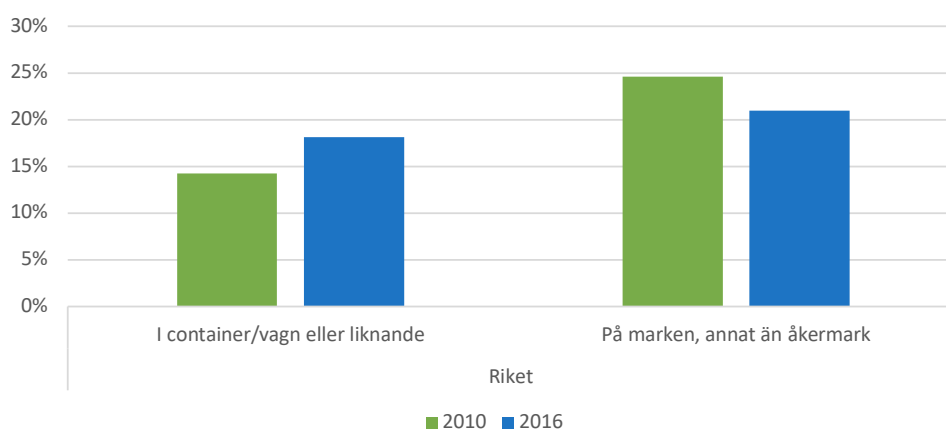
2.3.10 En majoritet förvarar gödsel på betongplatta

Figur 21.a Förvaring av gödsel 2016

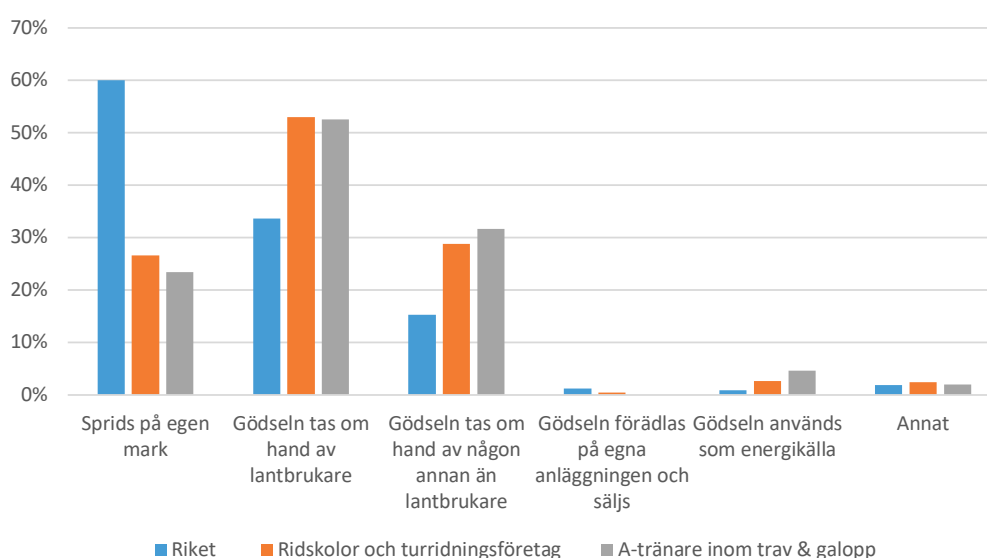
Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

I figur 21.a ser vi att över 50 procent av hästhållarna riket förvarar sin gödsel på betongplatta. För delgrupperna ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare är denna andel högre, ungefär 65 procent för respektive grupp. Knappt 20 procent av hästhållarna i Sverige förvarar sin gödsel i container/vagn eller liknande. I delgrupperna är den andelen ungefär dubbelt så stor. Noterbart i figur 21.a är att cirka 20 procent av landets hästhållare förvarar sin gödsel på mark annat än åkermark medan 5 procent av ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränarna förvarar gödseln på detta sätt. Andra sätt att förvara gödseln som nämns är framförallt gödselbrunn och gödselstad. Även att gödseln förvaras på asfaltsplatta, stenplatta eller trägolv samt i kompost eller presenning nämns.

Figur 21.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

När vi jämfört med 2010 ser vi att det är en större andel hästhållare som förvarar sin gödsel i container, vagn eller liknande. Samtidigt ser vi att det är en mindre andel som förvarar gödsel på mark (annat än åkermark). Skillnaderna gäller för riket som helhet. För de två delgrupperna ser vi inga signifikanta förändringar jämfört med 2010.

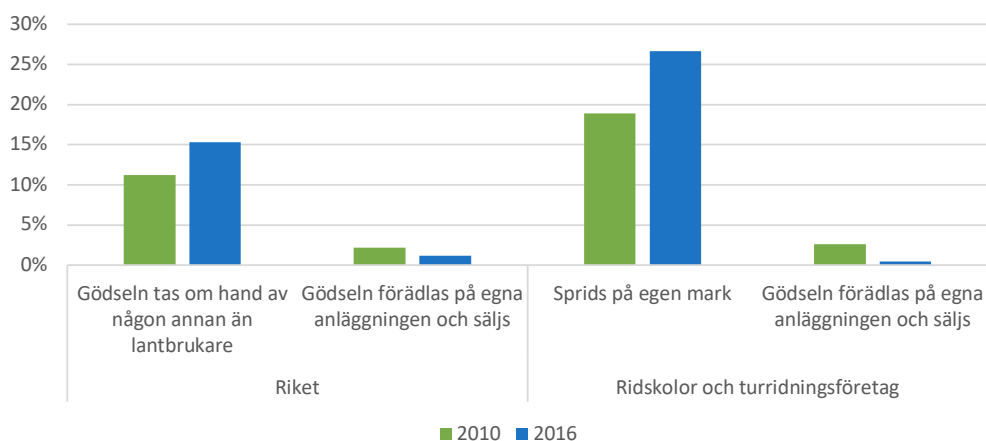

Figur 22.a Hur hästhållaren gör sig av med gödsel 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

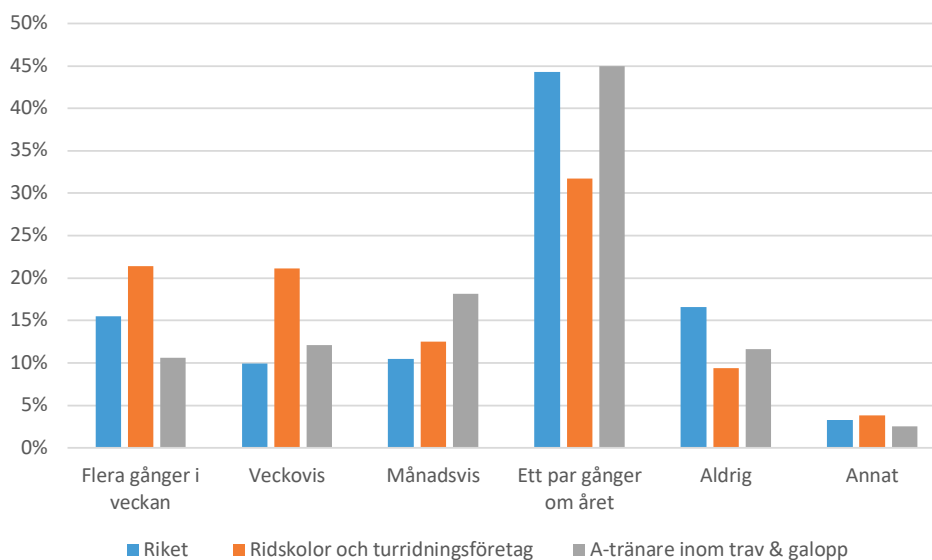
Som helhet i Sverige sprids gödseln på egen mark av 60 procent av hästhållarna. Runt hälften av alla i gruppen ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp tycks ha överenskommelser med lantbrukare som tar hand om deras gödsel och för en tredjedel tas gödseln om hand av någon annan än lantbrukare. Kompost och jordförbättring anges som andra sätt att hantera gödseln. Ett fåtal nämner att den förädlas och används för eget bruk.

Figur 22.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 ser vi en minskning bland rikets hästhållare respektive ridskolor och turridningsföretag som förädlar och säljer gödseln. Vi ser även att det är fler ridskolor och turridningsföretag som sprider gödseln på egen mark. Bland A-tränarna ser vi inga signifikanta skillnader.

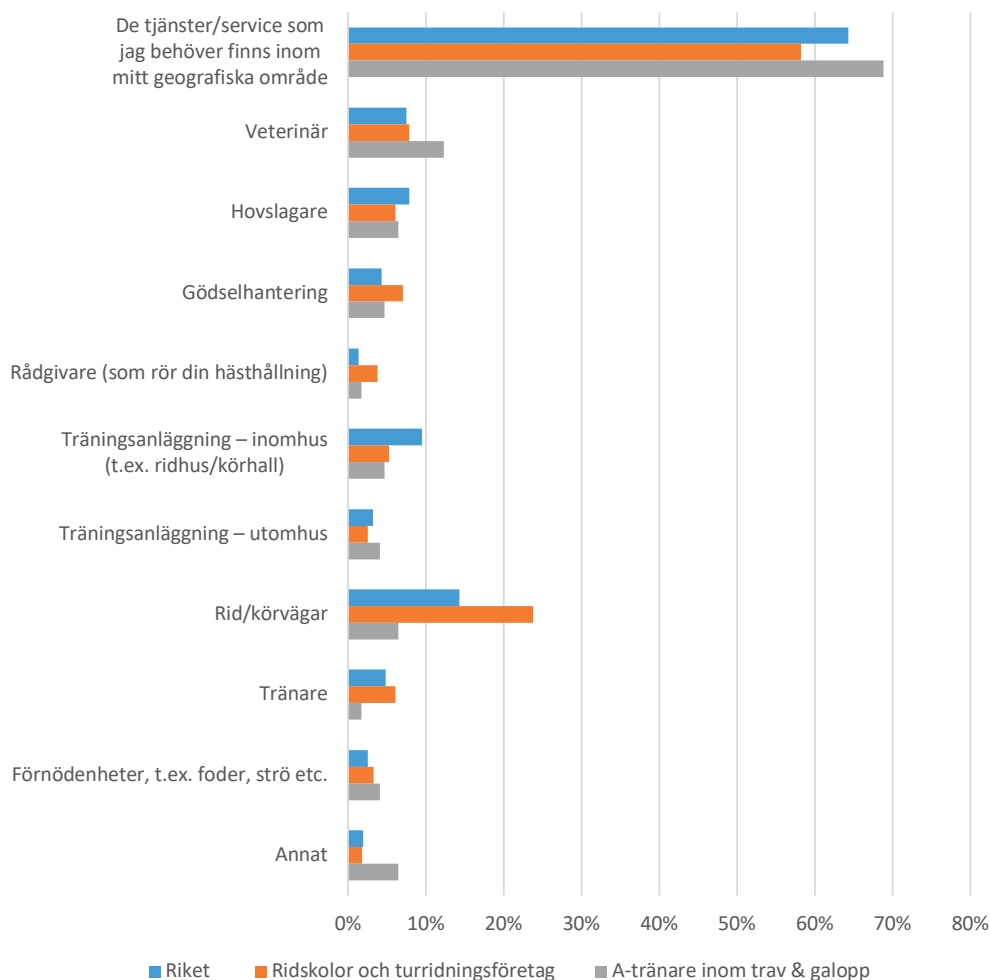
2.3.11 Rast- och vinterhagar mockas vanligtvis ett par gånger om året

Figur 23. Hur ofta mockas rast- och vinterhagar vanligtvis, 2016?

Nytt för 2016 års enkät är frågan om hur ofta hästhållarna vanligtvis mockar sina rast- och vinterhagar. Resultatet för denna fråga återfinns i figur 23. För riket som helhet ser vi att 45 procent av hästhållarna mockar hagarna ett par gånger om året. För A-tränare inom trav och galopp är denna andel ungefär lika stor, men för

ridskolor och turridningsföretag är denna andel drygt 30 procent. En av fem ridskolor och turridningsföretag svarade att hagarna mockas flera gånger i veckan, att jämföra med en av tio bland A-tränarna. I riket som helhet anger 17 procent av hästhållarna att hagarna aldrig mockas. Detta är dubbelt så stor andel jämfört med ridskolor och turridningsföretag.

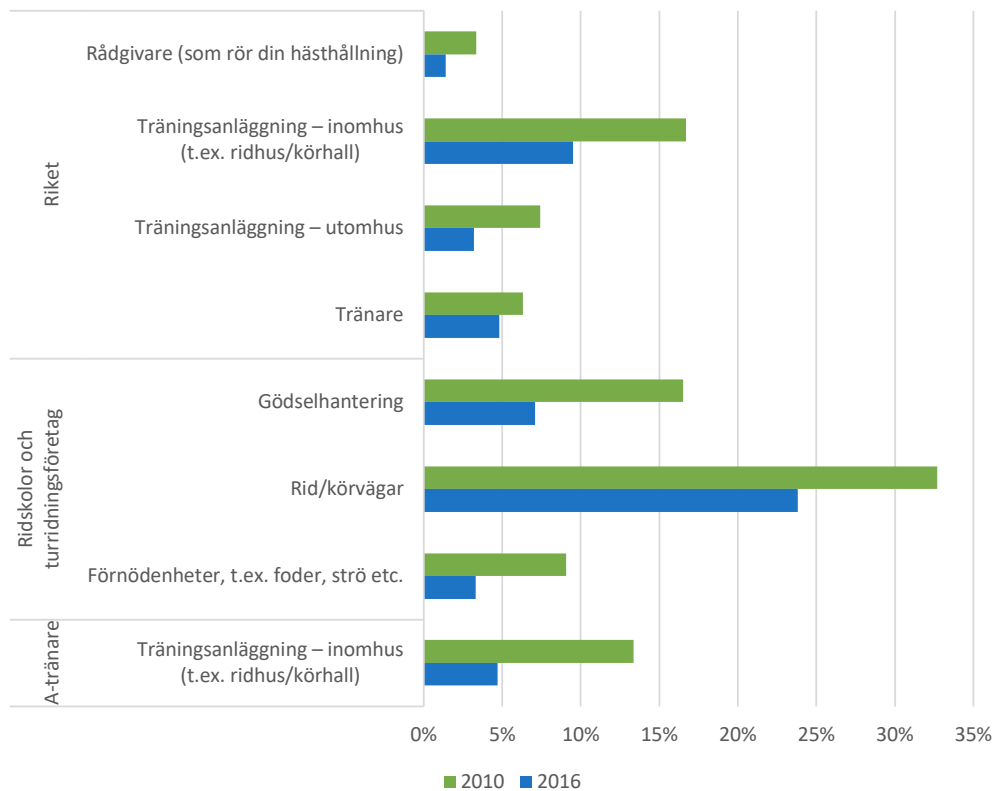

Figur 24.a Viktiga tjänster/service som är viktig för hästhållningen som hästhållaren tycker är svårt att få tag på inom sitt geografiska område 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Figur 24.a visar att en majoritet av hästhållarna i riket tycker att de tjänster/service som är viktiga för sin hästhållning finns inom sitt geografiska område. En av fyra i delgruppen ridskolor och turridningsföretag tycker att det är svårt att få tag på bra rid- och körvägar, att jämföra med rikets genomsnitt på 14 procent. Veterinär är en tjänst/service som 12 procent av A-tränarna anser det vara svårt att få tag på. Bland ridskolor och turridningsföretag är denna andel något lägre (8 procent). I kategorin veterinär ingår förutom legitimerade veterinärer även hästtandläkare och journalsjukhus. Bland de som svarat annat nämns bland annat sadelmakare och personal såsom hästskötare och ryttnare.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 24.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

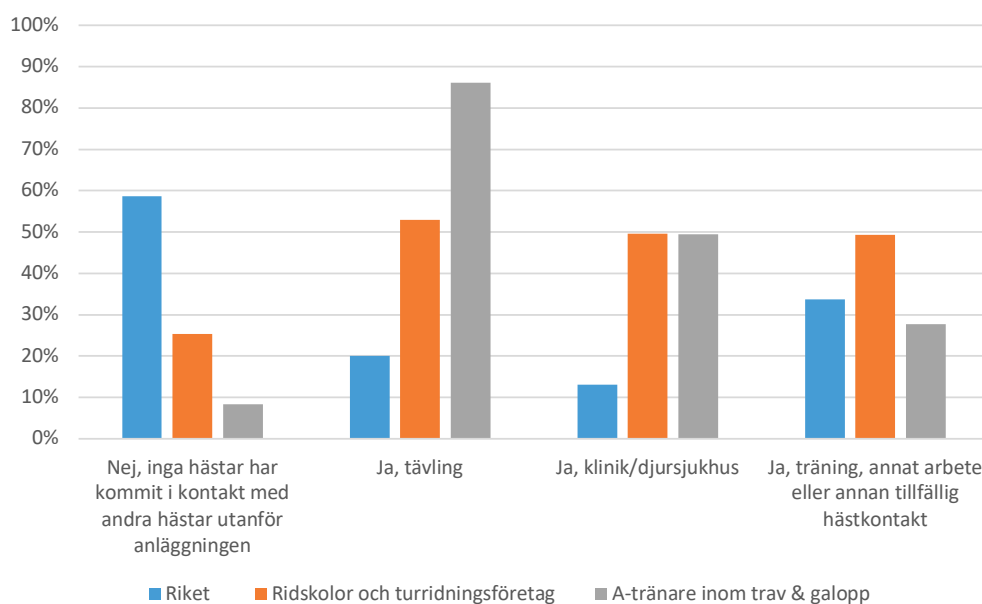
Vi ser ett antal signifikanta förändringar jämfört med 2010. Samtliga är minskningar. Bland annat ser vi att det är en mindre andel som saknar träningsanläggningar, både inomhus och utomhus, bland hästhållarna i riket som helhet. Bland ridskolor och turridningsföretag har andelen som saknar rid/körvägar minskat. Tittar vi på A-tränarna är det en mindre andel som saknar träningsanläggningar inomhus jämfört med 2010.

2.4 Hästkontakter

Detta kapitel avser beskriva på vilka sätt som hästarna kunnat komma i kontakt med hästar på andra fastigheter. Dels beskrivs varför hästarna lämnar fastigheten tillfälligt, hur länge andra hästar besökt fastigheten och om det är långväga besök eller inte. Hästhållarna fick också svara på hur många hästar som flyttat permanent från fastigheten. Frågorna gäller hur det såg ut på fastigheten under januari och februari 2017. Frågorna skiljer sig därmed lite från övriga frågor i undersökningen eftersom övriga frågor antingen handlar om 2 juni 2016 eller inte handlar om en kort specifik tidsperiod.

2.4.1 Mest vanligt att hästar hos A-tränare besöker tävlingar

Figur 25.a Har hästar från anläggningen tillfälligt besökt andra anläggningar/arrangemang med häst januari/februari 2017

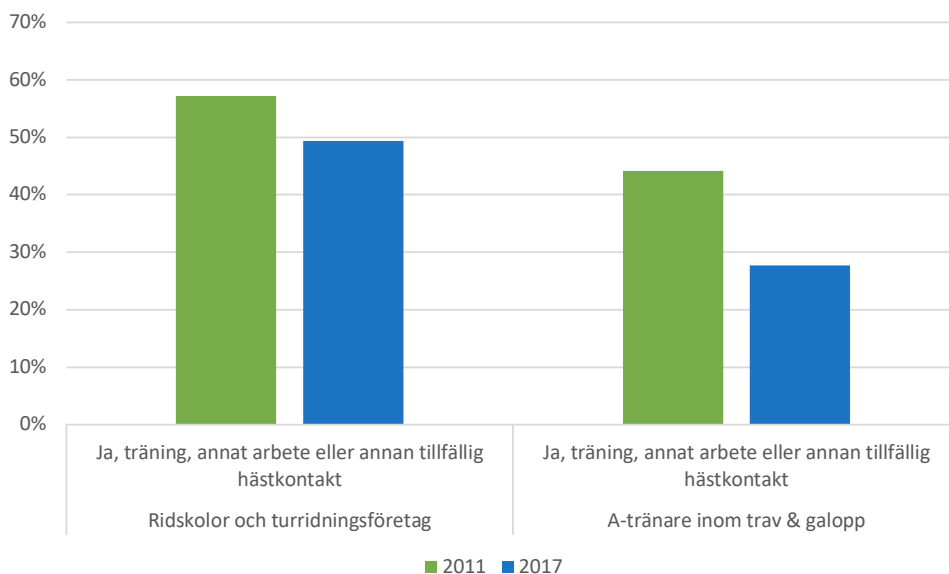
Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Här syns tydliga skillnader mellan Sverige som helhet och de två delgrupperna ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Dessa skillnader är naturligtvis inte oväntade om man ser till vilken typ av verksamhet som delgrupperna bedriver. Över hälften av hästhållarna i Sverige har inte varit på besök på andra anläggningar/arrangemang med sina hästar. En fjärdedel i gruppen ridskolor och turridningsföretag säger samma sak. Bland A-tränarna säger knappt en av tio att inga hästar kommit i kontakt med andra hästar utanför anläggningen. Ungefär 85 procent av A-tränarna har svarat att hästarna kommit i kontakt med andra hästar i samband med tävling. Rikets genomsnitt ligger på 20 procent.

Andelen ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare som tar sina hästar till klinik/djursjukhus är nästan fyra gånger så stor som andelen i riket som helhet. Detta torde bero på att gruppen ridskolor och turridningsföretag samt även A-tränare har fler hästar i genomsnitt per hästhållare och det blir därför vanligare att åtminstone en häst behöver åka till klinik.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

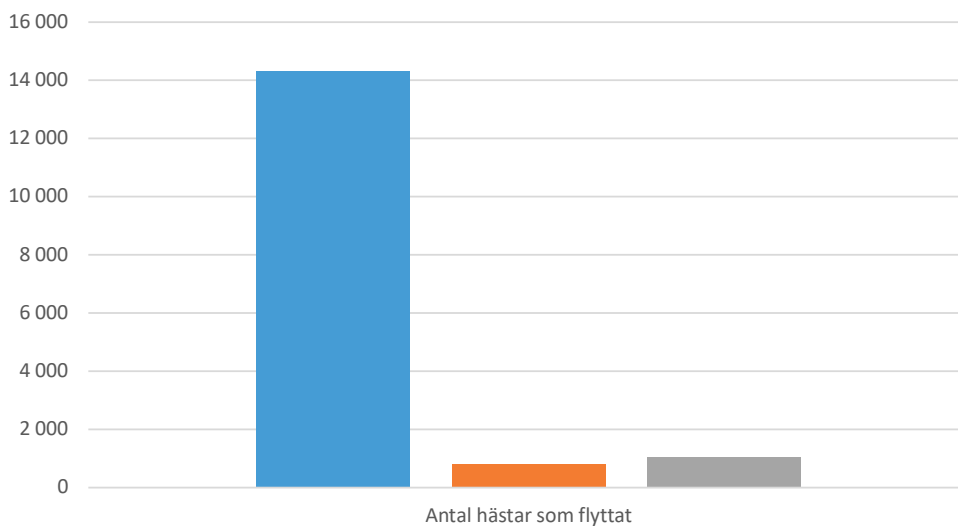
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 25.b Signifikanta skillnader mellan 2011 och 2017

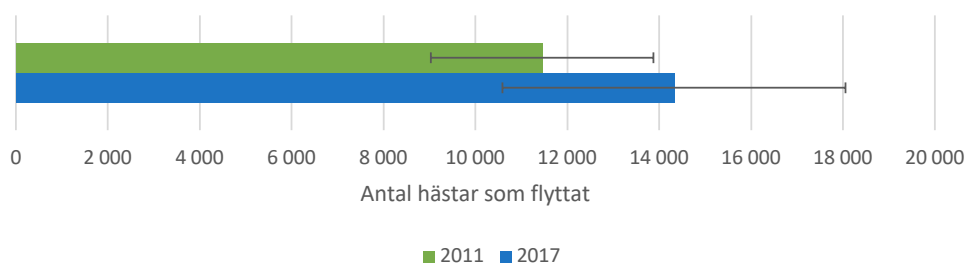
När vi jämför med 2011 ser vi att det är en signifikant mindre andel ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare som besökt andra anläggningar i samband med träning eller arbete. I riket som helhet finns inga statistiskt säkerställda förändringar.

2.4.2 Hur många hästar har flyttat permanent från anläggningen?

Figur 26.a Antalet hästar som flyttat permanent från anläggningen januari och februari 2017

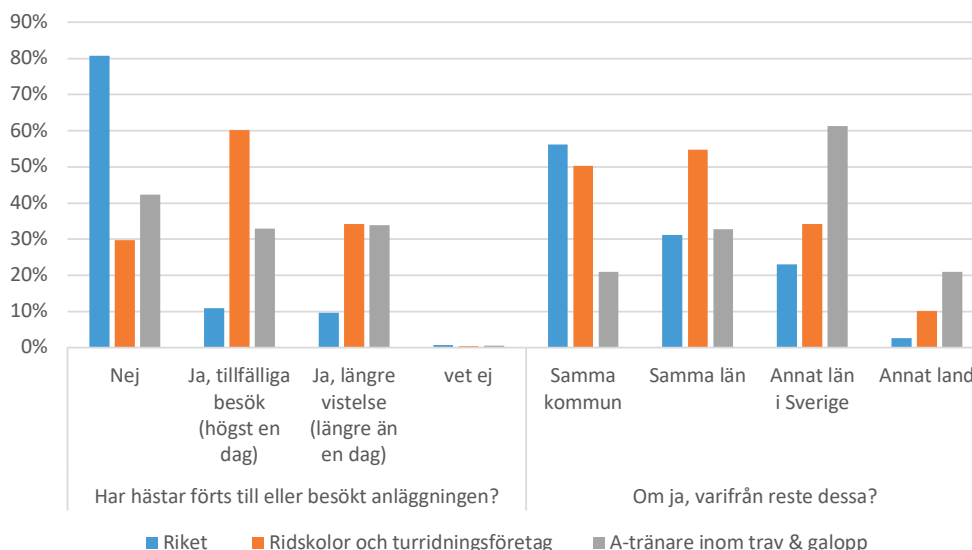
Antalet hästar som flyttat permanent från anläggningar under januari och februari 2017 uppgår till cirka $14\,300 \pm 3\,700$, där 3 700 kommer av ett medelfel på cirka 13 procent. Sätter vi antalet hästar som flyttat i relation till det totala antalet hästar är andelen större i gruppen A-tränare inom trav och galopp (cirka 12 procent) jämfört med ungefär 4 procent för både gruppen ridskolor och turridningsföretag samt riket som helhet.

Figur 26.b Antal hästar som flyttat 2011 respektive 2017 med konfidensintervall

När vi jämfört med 2011 ser att det skattade antalet hästar som flyttat är större 2017, 11 500 jämfört med 14 300. Skillnaden är dock inte signifikant på grund av stor variation i data.

2.4.3 Jämfört med 2011 har andelen A-tränare som fått tillfälligt besök av andras hästar minskat

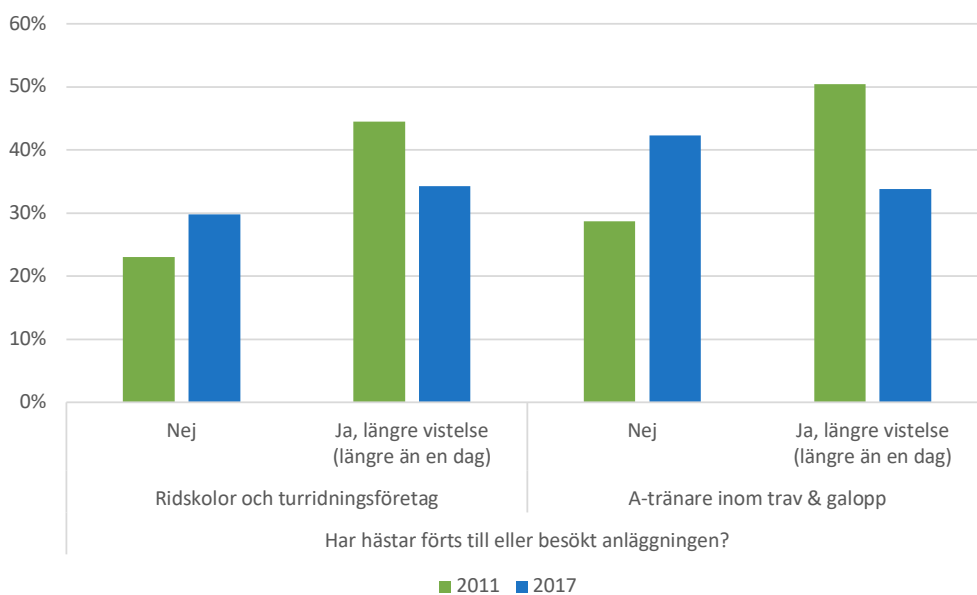
Figur 27.a Har hästar förts till eller besökt anläggningen under januari och februari 2017

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

I riket som helhet fick anläggningarna runt om i Sverige väldigt få besök av andra hästar under januari och februari 2017. Åtta av tio anläggningar har inte fått något besök under perioden. För ridskolor och turridningsföretag är det däremot vanligare att hästar utifrån har besökt anläggningen. Ungefär 60 procent har haft tillfälligt besök (högst en dag) och en tredjedel anger att andra hästar varit på anläggningen längre än en dag. Vid ridskolor finns ofta ridhus som används av andra vilket kan förklara att besöksfrekvensen är högre än rikets genomsnitt. Tittar vi på A-tränarna så får ungefär en av tre besök av andras hästar tillfälligt och lika många under en längre tid.

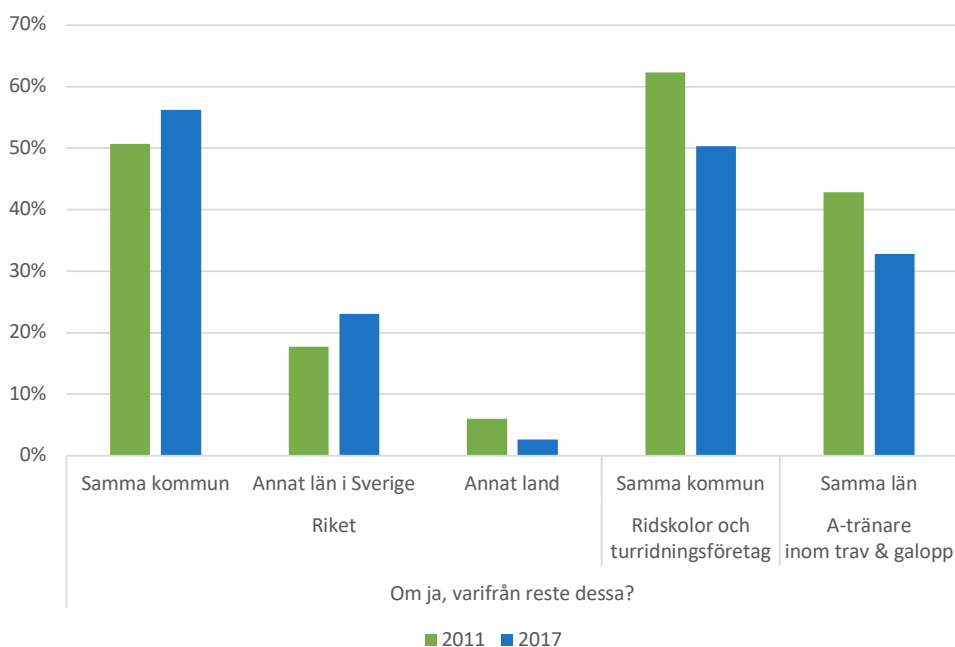
Av de anläggningar som angett att de har haft besök denna period har en majoritet av rikets anläggningar angett att de besökande hästarna kom från samma kommun. Var femte A-tränare och var tionde ridskola har haft hästar från annat land på besök.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 27.b Har hästar förts till eller besökt anläggningen? Signifikanta skillnader mellan 2011 och 2017

Vi ser att det är fler som inte haft besök av andras hästar 2017 än 2011. Detta gäller anläggningar inom grupperna ridskolor och turridningsföretag respektive A-tränare. Bland de som haft besök är det en signifikant mindre andel som haft besök längre än en dag i dessa delgrupper. I riket som helhet kan vi inte se några signifikanta förändringar.

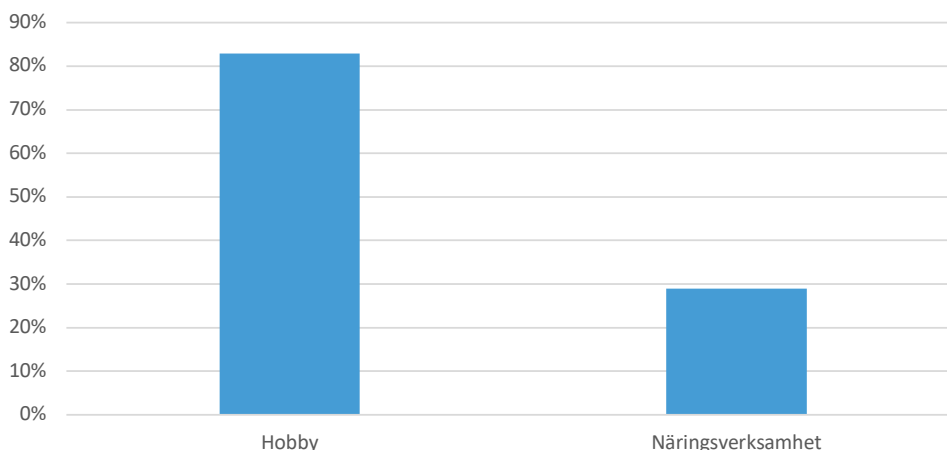
Figur 27.c Om ja, varifrån reste dessa? Signifikanta skillnader mellan 2011 och 2017

Bland de anläggningar som haft besök så är det en större andel som kommit från samma kommun 2017 än 2011, när vi tittar på riket som helhet. Bland ridskolor och turridningsföretag har besökande från samma kommun i stället minskat. Tittar vi på A-tränare inom trav och galopp är det en mindre andel som haft besök från hästar som har sin hemvist i samma län.

2.5 Hur använder hästhållarna sina hästar?

Detta kapitel beskriver om hästarna används till hobby- eller näringsverksamhet. För de som har hästarna till hobbyverksamhet redovisas också till vilka områden hästarna används och om hästarna tävlas i någon gren.

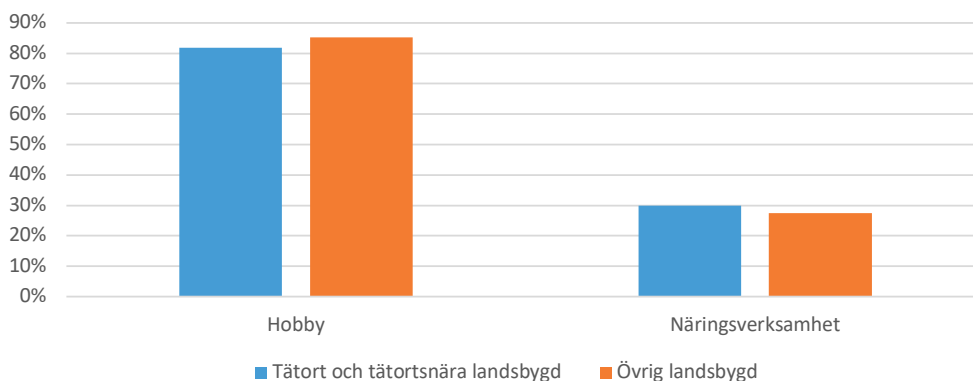
2.5.1 Åtta av tio hästhållare har häst som hobby

Figur 28. Andelen hästhållare som har häst som hobby och/eller bedriver näringsverksamhet med häst, 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan kan överstiga 100 %.

Åtta av tio hästhållare har häst som hobby och nästan en av tre hästhållare bedriver någon form av näringsverksamhet med häst. Jämfört med 2010 ser vi inga signifikanta skillnader.

Figur 29. Fördelning av hobby och/eller näringsverksamhet med häst mellan tätort och tätortsnära landsbygd respektive övrig landsbygd, 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan kan överstiga 100 %.

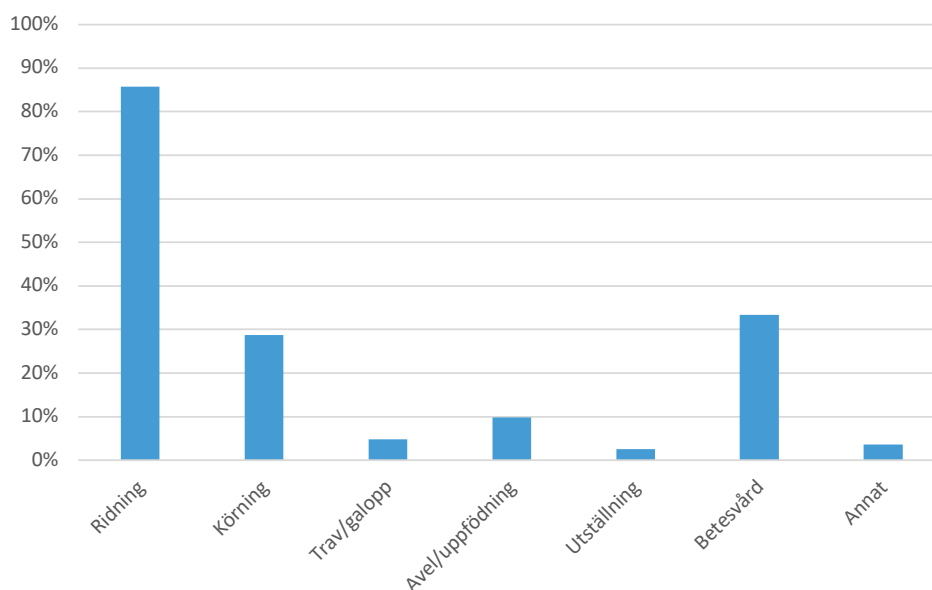
Utifrån figur 29 ovan går det att utläsa att näringsverksamhet bedrivs i något större utsträckning inom tätort och tätortsnära landsbygd, men skillnaden mellan grupperna är inte stor. Vad gäller att ha häst som hobby är skillnaden även här liten men tycks vara vanligare i övrig landsbygd.

När vi jämfört med 2010 ser vi att det är en signifikant större andel hästhållare på övrig landsbygd som har häst som hobby. I övrigt finns inga signifikanta skillnader.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

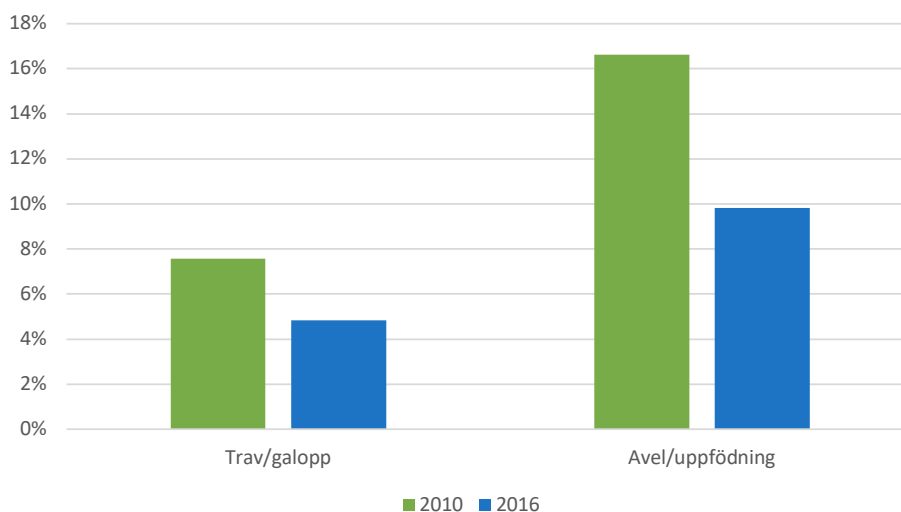
2.5.2 Ridning vanligast bland hästhållare med häst som hobby

Figur 30.a Användningsområde bland hästhållare med häst som hobby 2016, riket

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna kan överstiga 100 %.

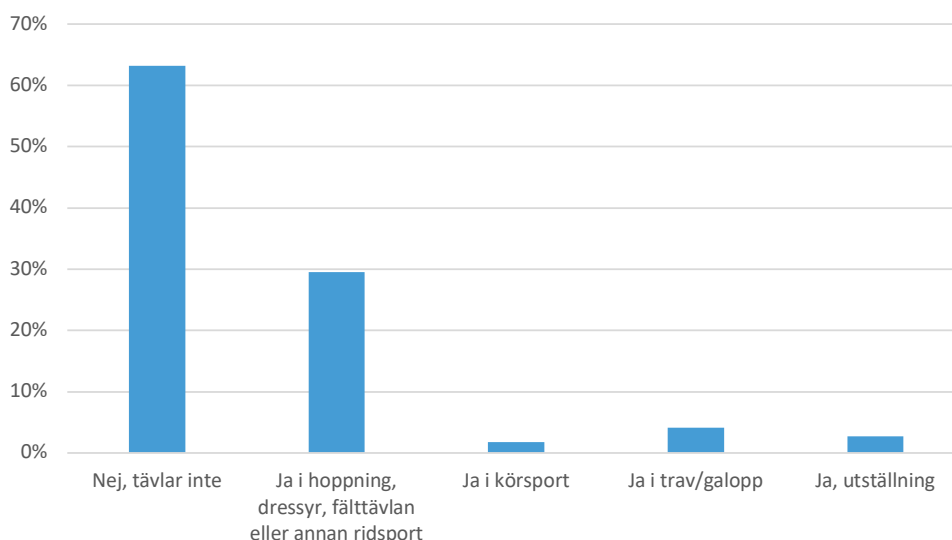
Av de hästhållare som har häst som hobby använder drygt 85 procent av dessa hästhållare sina hästar till ridning. Nästan var tredje hästhållare använder hästarna till körning och lika stor andel till betesvård. 10 procent ägnar sig åt avel/uppfödning och hälften så många trav och galopp. Att hästarna är pensionerade och att man har hästen som sällskap är exempel på svar under "Annat".

Figur 30.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Andelen hästhållare med häst som hobby och som ägnar sig åt trav/galopp har minskat med ungefär 3 procentenheter jämfört med 2010. Skillnaden är signifikant. Vi ser även en signifikant minskning av hästhållare, med häst som hobby, som ägnar sig åt avel och uppfödning.

2.5.3 En av tre hobbyryttare tävlar

Figur 31. Andelen av hästhållarna med sin häst som hobby som tävlar 2016, riket

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna kan överstiga 100 %.

Två tredjedelar av de som har häst som hobby tävlar inte med sina hästar. För de som gör det är det störst andel som tävlar i någon form av ridsport (exempelvis dressyr, hoppning eller fälttävlan).

När vi jämför med 2010 ser vi att andelen hästhållare med häst som hobby och som tävlar i trav och galopp har minskat med 3 procentenheter. Skillnaden är statistiskt säker och också är den enda säkerställda skillnaden mellan 2010 och 2016.

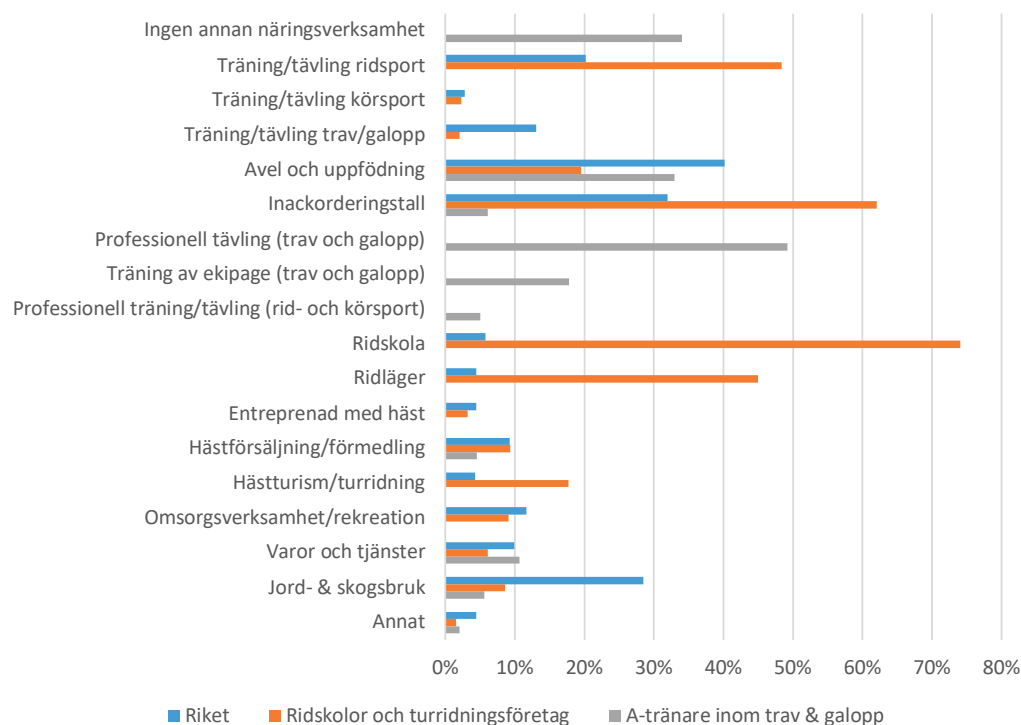
2.6 Näringsverksamhet med häst

De som använder hästen i näringsverksamhet fick svara på ytterligare några frågor. Bland annat hur många hästar de använder i näringsverksamhet, vilken företagsform de har samt hur många som är sysselsatta i näringsverksamheten. Enligt kapitel 2.5 är det knappt en av tre hästhållare som har näringsverksamhet. Detta kapitel beskriver mer ingående hur förhållandena såg ut för hästhållare med näringsverksamhet med häst år 2016 och hur det förändrats sedan 2010.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.6.1 60 procent av landets ridskolor och turridningsföretag bedriver inackorderingstall

Figur 32. Andelen av hästhållarna som driver vilket typ av verksamhet med häst 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

Av figur 32 går att utläsa att cirka 40 procent av hästhållarna som bedriver näringsverksamhet med häst i Sverige ägnar sig åt avel och uppfödning. Därefter följer inackordering med cirka 30 procent. Drygt en fjärdedel bedriver sin näringsverksamhet med häst inom jord- och skogsbruk. Ser vi till gruppen ridskolor och turridningsföretag dominerar deras typ av näringsverksamhet av ridskoleverksamhet, ridläger och inackordering. Vi ser även att nästan 50 procent i denna grupp bedriver träning/tävling inom ridsport. Bland A-tränarna är det inte helt oväntat vanligast att ägna sig åt träning av ekipage och professionell tävling inom trav och galopp. Vi ser även att en av tre A-tränare ägnar sig åt avel och uppfödning. Annan näringsverksamhet med häst som nämns är amatörtränare.

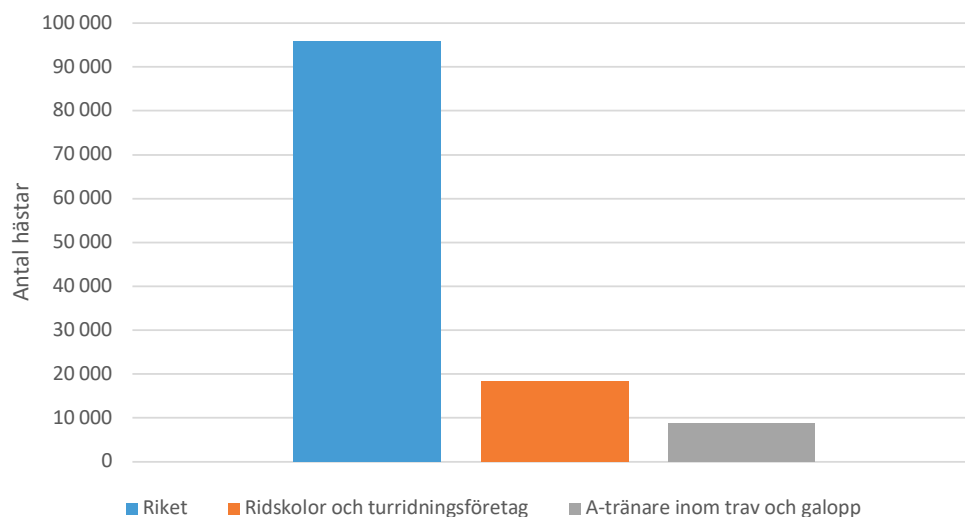
A-tränarna kunde på sin version av enkäten svara att man inte bedriver någon annan näringsverksamhet med häst än träning av hästar. En tredjedel av A-tränarna har svarat detta alternativ. I övrigt skiljer sig svarsalternativen lite för A-tränare jämfört med för de andra grupperna, vilket tydligt syns i figur 32. Det var endast A-tränare som hade svarsalternativen Professionell träning/tävling (rid- och körsport), Träning av ekipage (trav och galopp) samt Professionell tävling (trav och galopp). Medan de inte hade svarsalternativen Träning/tävling trav/galopp, Träning/tävling körsport och Träning/tävling ridsport.

Enkätfrågan som ligger till grund för resultatet i figur 32 har ändrats mellan 2010 och 2016. Bland annat var Träning/tävling körsport och Träning/tävling ridsport ett gemensamt alternativ 2010 och benämndes då Professionell träning/tävling (rid- och körsport). Utöver detta har svarsalternativ bytt ordning och omformulerats.

Därför har vi inte testat om det finns några signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016. Vår bedömning är att det inte går att dra några säkra slutsatser från ett hypotestest. Eventuella förändringar mellan åren förklaras antagligen av skillnader mellan enkätfrågans utformning 2010 jämfört med 2016.

2.6.2 Antal hästar i näringsverksamhet

Figur 33.a Antal hästar i näringsverksamhet 2016

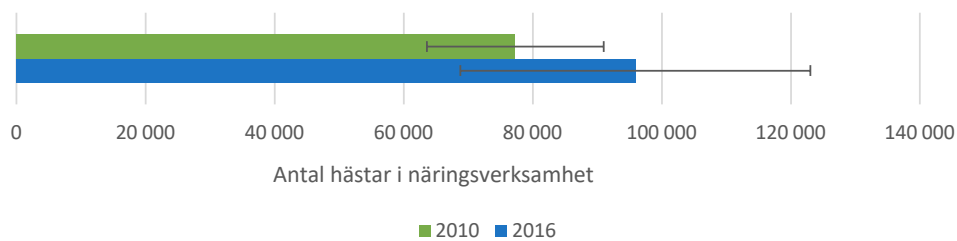
Totalt antal hästar i Sverige som används i näringsverksamhet med häst är cirka 95 900 med ett medelfel på 14 procent. Detta ger oss ett konfidensintervall på 68 800 – 123 000 hästar. Om vi ser till skattningen⁵ år 2016, där det totala antalet hästar i Sverige skattades till 355 500 stycken, säger detta att drygt 25 procent av dessa hästar finns inom näringsverksamhet. Som tidigare nämnts så återfinns drygt 18 300⁵ hästar i gruppen ridskolor och turridningsföretag samt 8 700 hästar i träning hos A-tränarna inom trav och galopp den 2 juni 2016.

Enligt register hos Svensk Travsport och Svensk Galopp fanns det 8 400 hästar i träning den 30 juni 2016. Under sommarmånaderna är det färre hästar i träning hos A-tränarna inom trav och galopp bland annat på grund av att en del hästar går på bete. Det är därför troligt att det fanns några fler hästar i träning 2 juni 2016. Detta innebär att vår skattning av antal hästar hos A-tränare inom trav och galopp stämmer bra med antal hästar enligt register hos Svensk Travsport och Svensk Galopp.

⁵ Enligt det Statistiska meddelandet JO 24 SM 1701 ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016”, (Jordbruksverket, 2017).

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

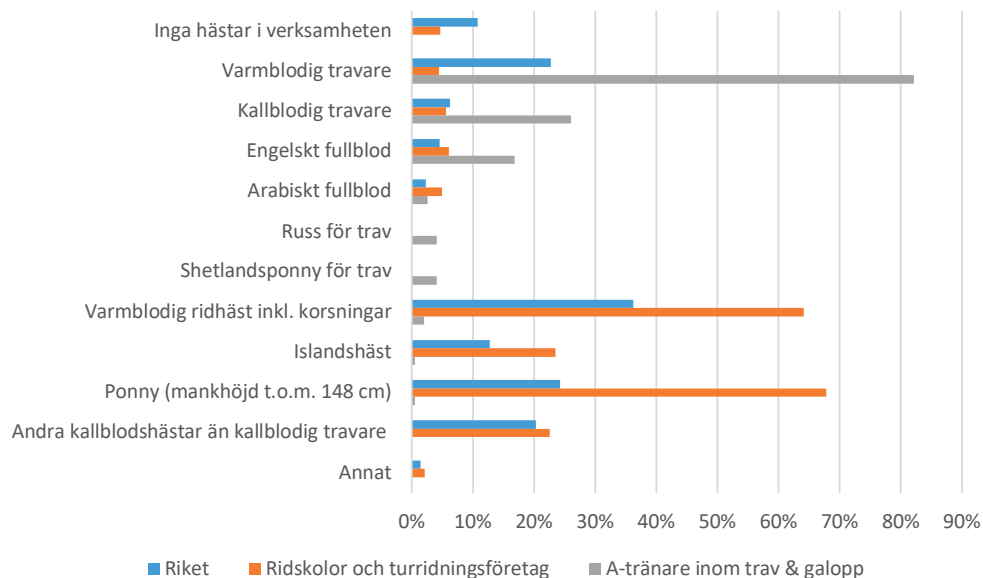
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 33.b Antal hästar i näringsverksamhet 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

Figur 33.b visar en jämförelse mellan antalet hästar i näringsverksamheten 2010 respektive 2016. Vi ser att skattningen är högre 2016, men på grund av stor variation i data så är ökningen inte statistiskt säkerställd.

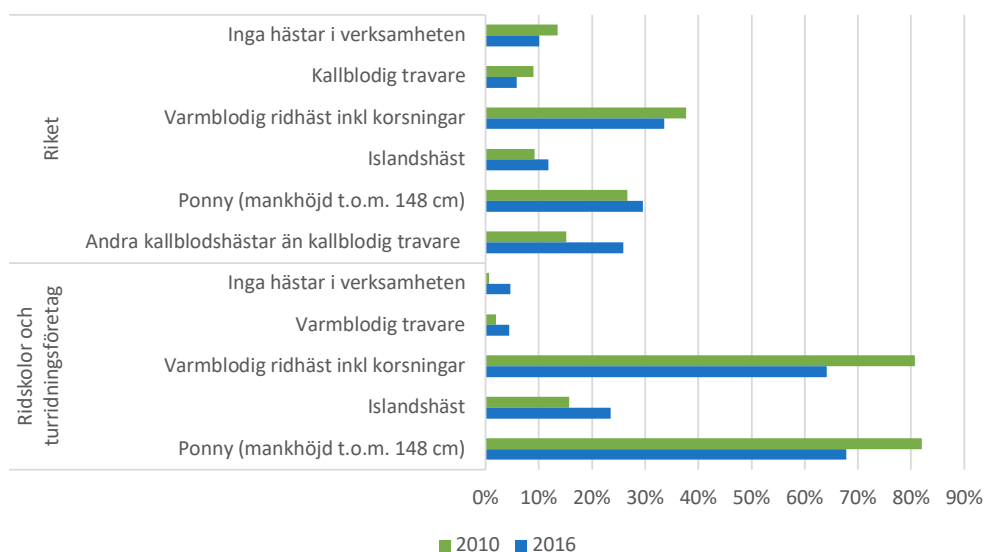
2.6.3 7 av 10 ridskolor och turridningsföretag håller ponnyer

Figur 34.a Vilken typ av häst har hästhållarna i sin verksamhet med häst 2016

I Sverige som helhet har störst andel av hästhållarna varmblodig ridhäst inkl. korsningar i sin näringsverksamhet med häst, följt av andelen hästhållare som har ponny och andra kallblodshästar än kallblodig travare i sin näringsverksamhet. Helt väntat har väldigt stor andel av A-tränarna inom trav och galopp varmblodiga och kallblodiga travare samt engelskt fullblod i sin näringsverksamhet. Bland ridskolor och turridningsföretag har över 60 procent ponny och/eller varmblodiga ridhästar. Fördelningen av typer av hästar hos hästhållarna som bedriver näringsverksamhet är ungefär densamma som totalt sett för alla hästhållare (figur 8.a). Även i denna fråga var det bara A-tränare som kunde kryssa i att de har shetlandsponny och russ för trav.

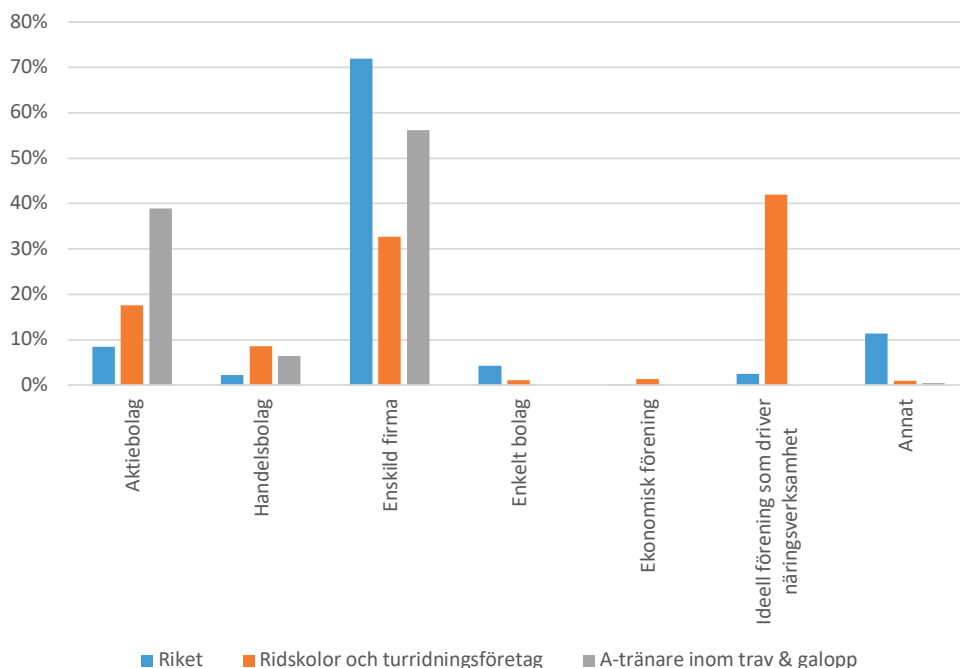
En av tio hästhållare som bedriver näringsverksamhet med häst har inga hästar i sin näringsverksamhet. Majoriteten av dessa bedriver inackordering som näringsverksamhet.

Figur 34.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Bland ridskolor och turridningsföretag har andelen anläggningar med islandshästar och varmblodiga travare ökat, samtidigt som andelen anläggningar med ponnyer och varmblodig ridhäst och korsningar minskat. I riket som helhet ser vi bland annat att andelen anläggningar med ponnyer och islandshästar har ökat. Signifikanta minskningar ser vi för andelen anläggningar med kallblodiga travare och varmblodiga ridhästar.

2.6.4 Enskild firma vanligast inom näringsverksamhet med häst

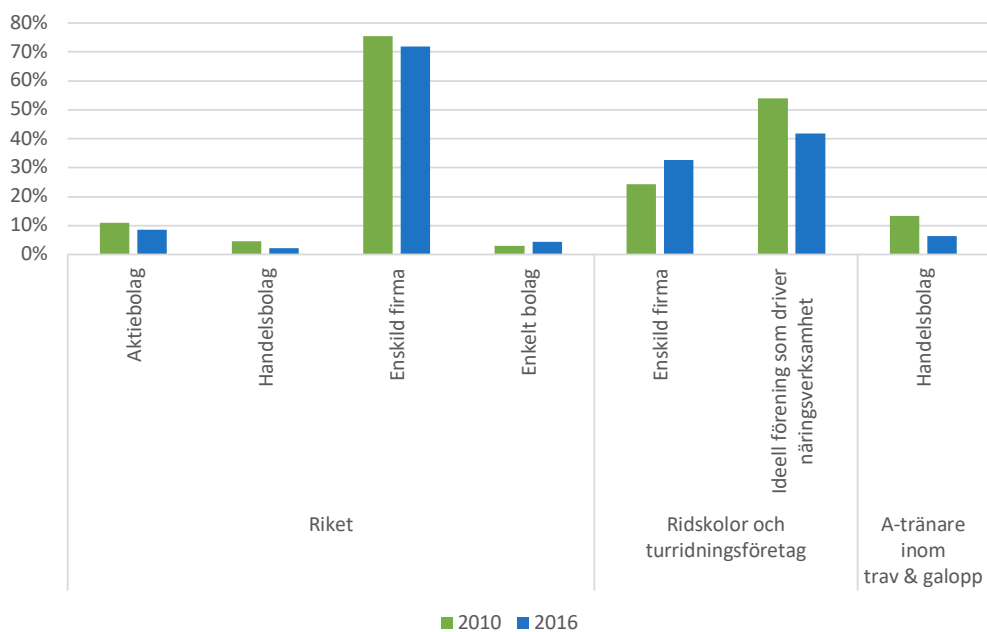

Figur 35.a Fördelning över i vilken företagsform hästhållarna har sin näringsverksamhet med häst 2016

Anmärkning: I denna fråga hade respondenten möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ vilket medför att summan av andelarna för varje grupp kan överstiga 100 %.

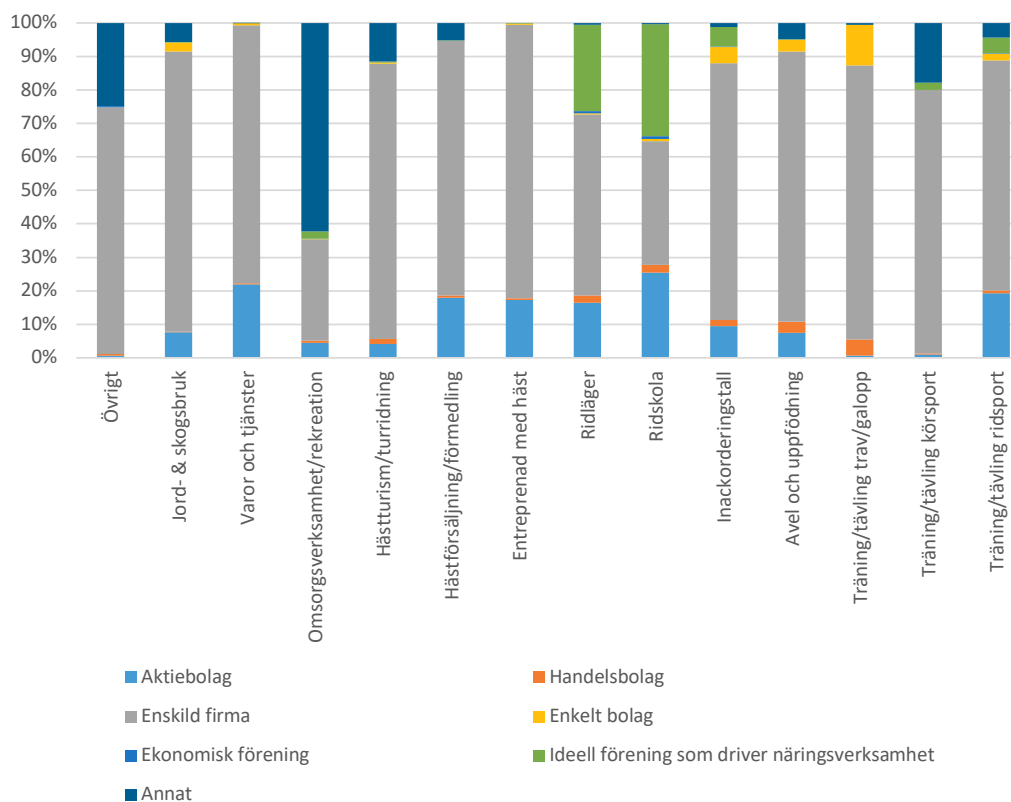
1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Enskild firma är den vanligaste företagsformen när det gäller näringsverksamhet med häst i Sverige. Detsamma gäller för A-tränarna inom trav och galopp. Ser vi till aktiebolag så är denna företagsform fyra gånger så vanlig hos A-tränarna jämfört med Sverige som helhet. Fyra av tio av landets ridskolor och turridningsföretag bedrivs som ideella föreningar och en av tre som enskild firma.

Figur 35.b Signifikanta skillnader mellan 2010 och 2016

Jämfört med 2010 ser vi minskningar när det gäller flera företagsformer. Eftersom hästhållaren kan svara flera alternativ på enkätfrågan så kan minskningarna till viss del förklaras av att man svarat mer än ett alternativ i mindre utsträckning 2016 än 2010. Bland annat ser vi att det är en mindre andel som bedriver aktiebolag, handelsbolag respektive enskild firma i riket som helhet. Samtidigt ser vi att andelen som bedriver enkelt bolag har ökat med 1 procentenhet. Ökningen är signifikant. Bland ridskolor och turridningsföretag ser vi en minskning för ideella föreningar och en ökning för enskilda firmor. Bland A-tränare har andelen med företagsformen handelsbolag minskat.

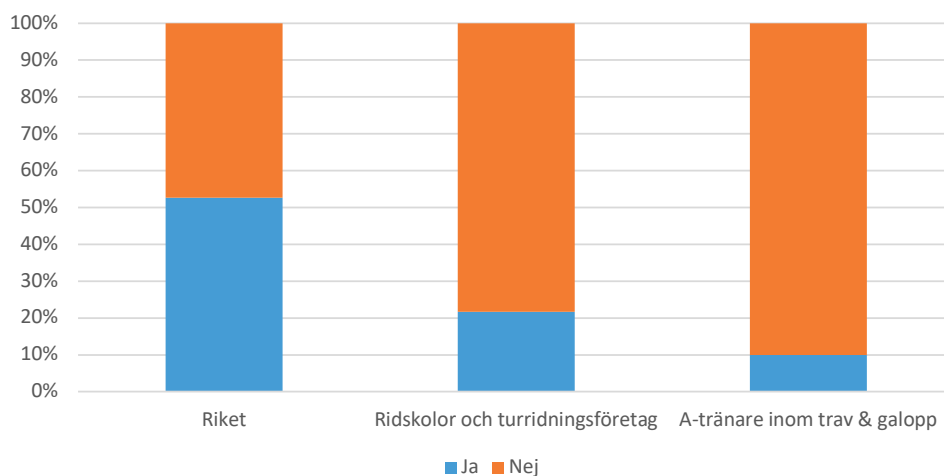
Figur 36. Fördelning företagsform beroende på typ av näringsverksamhet med häst, riket 2016

I figur 36 kan vi utläsa att en majoritet av näringsverksamheterna bedrivs som enskild firma, precis som fallet var 2010. Ungefär 30 procent av de som bedriver ridskola är ideella föreningar. Motsvarande siffra för ridläger är 25 procent. Under ”Annat” nämns bland annat jordbruks/jordbruksfastighet. Omsorgsverksamhet/rekreation, träning/tävling inom körsport samt hästturism/turridning bedrivs i stor utsträckning bland de som svarat ”Annat” under företagsform.

Enkätfrågorna som ligger till grund för resultatet i figur 36 är en korskörning mellan figur 32 och 35.a. Som vi nämnde i samband med resultatet i figur 32 så har enkätfrågan ändrats mellan 2010 och 2016. Ändringarna är så pass stora att eventuella förändringar mellan åren kan bero på skillnader i enkätfrågans utformning. Därför har vi inte jämfört resultatet i figur 36 med resultatet från 2010.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

2.6.5 Hälften av rikets hästhållare bedriver hästverksamhet i kombination med annan verksamhet

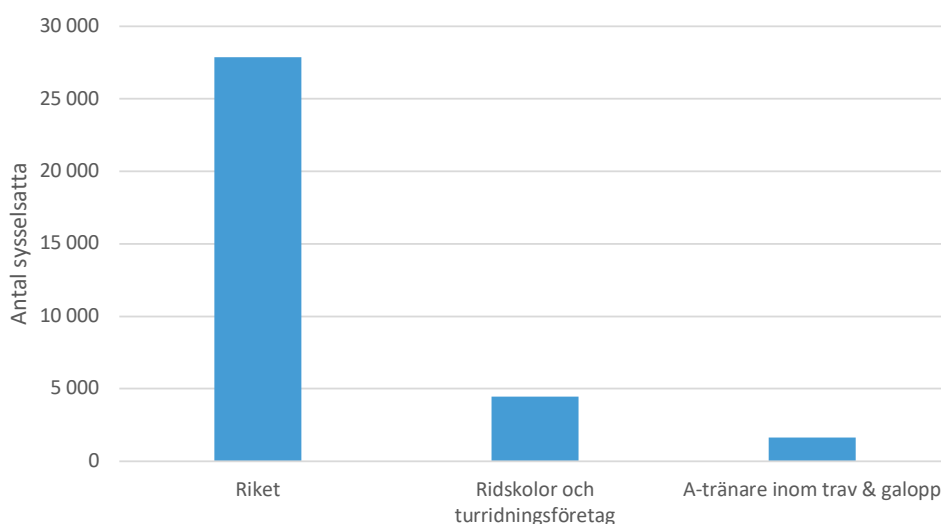

Figur 37. Fördelning huruvida man bedriver sin hästverksamhet i kombination med annan icke hästrelaterad näringsverksamhet 2016

Bland hästhållare som driver näringsverksamhet inom häst så bedriver drygt hälften verksamheten i kombination med icke hästrelaterad näringsverksamhet. Var tionde inom gruppen A-tränare inom trav och galopp kombinerar sin verksamhet med icke hästrelaterad näringsverksamhet. Inom gruppen ridskolor och turridningsföretag är det dubbelt så många (var femte).

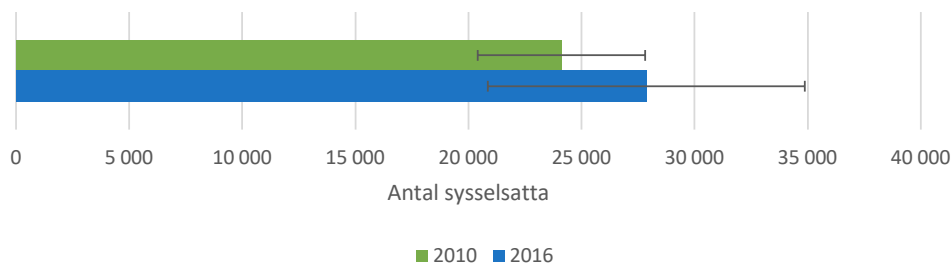
Jämfört med 2010 finns det inga statistiskt säkerställda förändringar.

2.6.6 Antal sysselsatta och årsarbetskrafter inom näringsverksamhet med häst

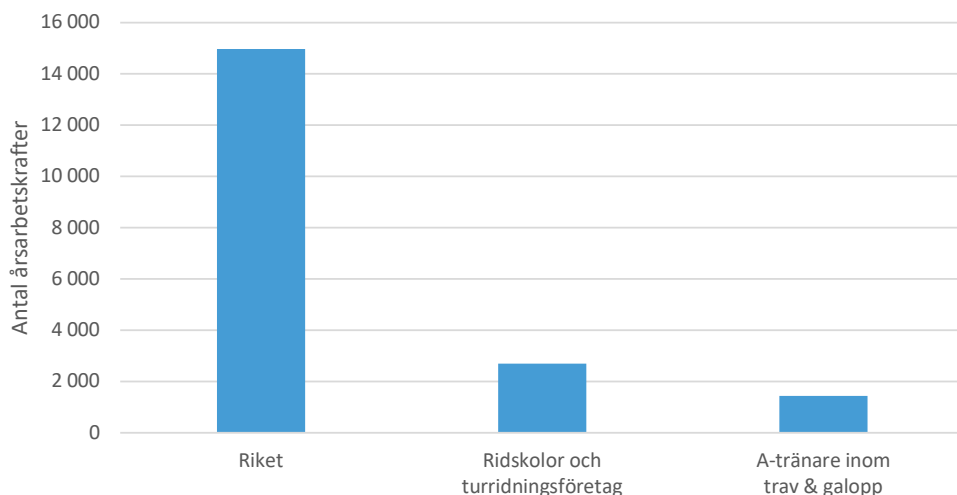
Figur 38.a Antal personer som sysselsätts inom näringsverksamhet med häst 2016

Totalt sett sysselsätts cirka 27 900 personer i hästhållarnas näringsverksamhet med häst i Sverige. Medelfelet på riksnivå är här 13 procent vilket ger det 95-procentiga konfidensintervallet 20 900 – 34 900. Ridskolor och turridningsföretag sysselsätter cirka 4 500 personer och A-tränarna cirka 1 600.

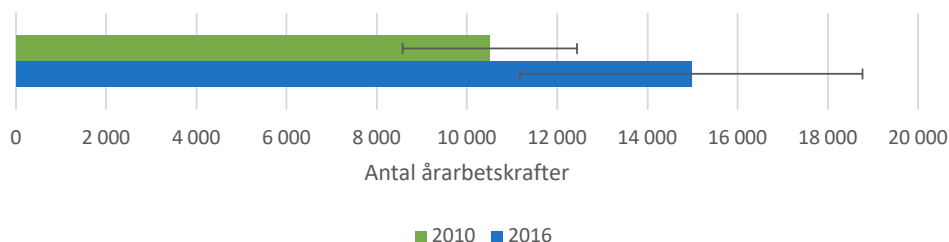
Figur 38.b Antal sysselsatta inom hästnäringen 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

När vi jämför skattningarna för antalet sysselsatta inom hästnäringen 2010 respektive 2016 så ser vi att skattningen för 2016 (27 900) är större än för 2010 (24 100). På grund av stor variation i data så är skattningarna så pass osäkra att ökningen inte är statistiskt säkerställd.

Figur 39.a Hur många årsarbetskrafter representerar dessa sysselsatta 2016

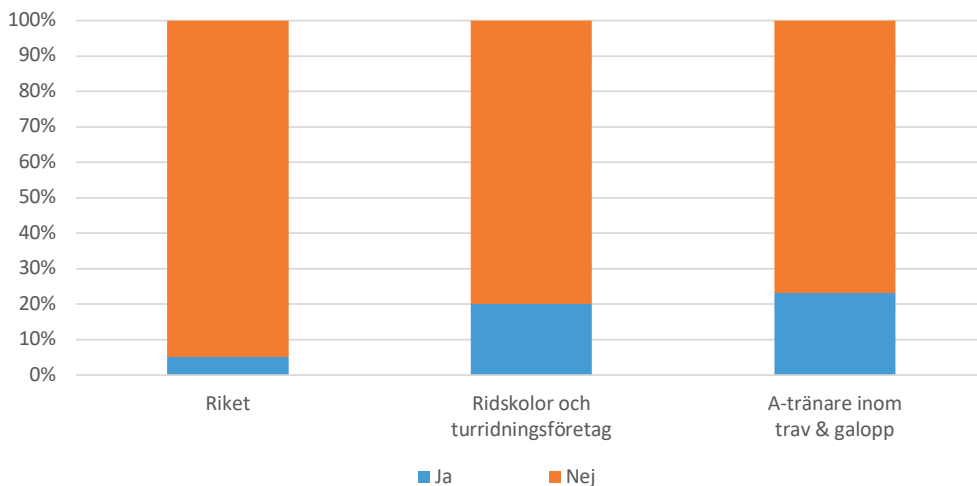
Alla timmar som genereras av sysselsatta inom näringsverksamhet med häst uppgår till totalt cirka 15 000 årsarbeten. Med ett medelfel på 13 procent ger detta ett 95-procentigt konfidensintervall på 11 200 – 18 800.

Figur 39.b Antal årsarbetskrafter inom hästnäringen 2010 respektive 2016 med konfidensintervall

Precis som för antalet sysselsatta (figur 38.b) så är skattningen av antalet årsarbetskrafter högre 2016 jämfört med 2010. Men på grund av stor osäkerhet så är denna ökning inte statistiskt säkerställd.

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren
2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

Figur 40. Andelen som under de närmsta två åren har planer på att anställa fler för sin näringsverksamhet med häst 2016

Figur 40 visar att var fjärde inom gruppen A-tränare och var femte i gruppen ridskolor och turridningsföretag har planer att anställa fler för sin näringsverksamhet med häst under de närmsta två åren. Rikets genomsnitt är betydligt lägre; 5 procent planerar att anställa under de närmsta två åren.

Jämfört med 2010 ser vi att andelen hästhållare i riket som planerar att anställa de närmaste två åren har minskat. Bland ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare ser vi inga signifikanta förändringar.

2.7 Hästhållarnas syn på utvecklingsmöjligheter och hinder samt potential för hästnäringen

I slutet av enkäten gavs det möjlighet att fritt skriva ner vilka utvecklingsmöjligheter man ser för sin hästverksamhet, vilka hinder man ser för dessa utvecklingsmöjligheter samt vilka allmänna utvecklingsmöjligheter man ser inom hästnäringen i Sverige. Utöver det fanns även möjlighet att lämna ”Övriga upplysningar”. Svaren delas upp bland tre svarsgrupper: fastighetsägare, ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Tidigare har vi redovisat riket som utgjordes av fastighetsägare samt ridskolor och turridningsföretag.

För dessa tre frågor har heller ingen uppräknings skett på riksnivå så alla siffror och andelar som omnämns i kapitel 2.7 avser de som svarat på frågorna. Vi vet ingenting om hur de som inte svarat ställer sig till dessa frågor.

2.7.1 Vilka utvecklingsmöjligheter ser hästhållaren i sin näringsverksamhet

Det var knappt 600 som valt att svara på denna fråga. Knappt hälften av svaren kom från ridskolor och turridningsföretag medan den stora gruppen, fastighetsägare, stod för drygt en tredjedel av svaren och A-tränare inom trav och galopp lämnade knappt en femtedel av svaren. Dock skiljer sig svaren åt mellan grupperna.

Vi tolkar ungefär 160 av svaren som att de vill utveckla den befintliga verksamheten. Bland ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp är det 30 procent som tänker sig en utveckling i sin befintliga verksamhet. För gruppen fastighetsägare är motsvarande siffra 20 procent. I gruppen ridskolor och turridningsföretag är det flera som skriver att de har köer och vill utöka elevantalet inklusive lektionsantalet. Andra saker som nämns är utveckling av tävlingsverksamheten och ridning för funktionsnedsatta. Bland A-tränare är det flera som vill öka antal hästar i träning alternativt ha lika många hästar men skaffa bättre hästar i träning. Några skriver också att de vill förbättra träningsmöjligheterna, t.ex. med bättre bana. I gruppen fastighetsägare nämns bland annat att de vill öka avelsverksamheten, ha fler inackorderingshästar samt förbättra anläggningen, t.ex. eget ridhus och mer lösdrift.

Det är mindre än tio procent i respektive grupp som svarar att de vill utveckla nya verksamheter. En del ridskolor och turridningsföretag nämner att de vill satsa på ridning för funktionsnedsatta alternativt kunna erbjuda grön omsorg. Några vill ha nya lokaler såsom teorisal, kafélokaler samt möjlighet att erbjuda massage och yoga. Fastighetsägare skriver bl.a. att de vill utöka med turridningar, inackordering och försäljning av t.ex. grovfoder.

Ungefär 40 procent av de ridskolor och turridningsföretag som svarat på frågan anser att det finns goda utvecklingsmöjligheter i sin verksamhet. Hälften av dem har inte preciserat vad de i så fall kan utveckla. För de som skrivit vad de kan utveckla är det en kombination av utveckling av befintlig verksamhet, komplettering med ny verksamhet eller att de vill ändra inriktning. Här nämns bl.a. rehabiliteringsverksamhet, anordna tävling, bygga nytt/större ridhus, utöka ridskoleverksamhet m.m. Drygt 20 procent av A-tränarna anser att det finns goda utvecklingsmöjligheter i sin verksamhet utan att definiera vad de i så fall kan utveckla. Av fastighetsägarna är det ungefär 30 procent som anser att det går att utveckla verksamheten. De flesta av dem har nämnt en eller flera saker de kan utveckla alternativt inkludera i sin verksamhet, t.ex. utbildning av hästar, avel, turism, använda hästar i skogen, hyra ut mark och lokaler i större omfattning.

Sammanlagt är det ungefär en tredjedel av de svarande som inte ser några utvecklingsmöjligheter eller små utvecklingsmöjligheter. En del av svaren kompletteras med information om att de håller på att utveckla eller att de av åldersskäl inte ser det som rimligt att utveckla verksamheten. Fördelat på grupperna så är det ungefär 20 procent av ridskolor och turridningsföretag som inte ser några utvecklingsmöjligheter, medan det är drygt 40 procent av fastighetsägarna och knappt 40 procent av A-tränarna.

2.7.2 Vilka hinder ser hästhållarna för utvecklingen av sin hästverksamhet

Det var drygt 500 som svarade på denna fråga. Fördelningen mellan svar lämnade av ridskolor och turridningsföretag, A-tränare inom trav och galopp respektive fastighetsägare var ungefär densamma som för förra frågan. Cirka hälften av svaren, 250 stycken, kommer från ridskolorna. Knappt 200 av svaren står fastighetsägarna för och cirka 100 svar är från A-tränare inom trav och galopp.

Ekonomiska faktorer är de faktorer som flest anser är ett hinder för att utveckla sin verksamhet. Drygt 30 procent av samtliga svar nämner detta. Bland ridsko-

---

1. Resultaten presenteras med utgångspunkt från hästhållaren

2. Hästhållare = att man har häst/hästar på sin fastighet/anläggning och att man har det praktiska ansvaret för dessa

lorna är det knappt 40 procent. Några orsaker till att de skrivit ekonomi är att det har för höga kostnader och att det är svårt att få ideella krafter till olika typer av arbete. Knappt 20 procent av alla svar pekar på att det är brister av olika slag som hindrar deras utveckling. Även i detta fall är det en större andel av ridskolor och turridningsföretag som anger detta hinder för utveckling. Det är nästan 25 procent av ridskolorna som anger brist. De vanligaste bristerna är att de har för lite mark och att anläggningen behöver förbättras. Det kan vara nya teorilokaler, större ridhus, fler stallplatser. Andra saker som nämns är brist på rid- och körvägar samt personal.

Det tredje största hindret för samtliga och även för ridskolor och turridningsföretag är regelverk, vilket bland annat inkluderar tillsyn och kontroll samt kommunernas arbete med översiktsplanering. Det fjärde största hindret totalt, som är det näst största bland A-tränare inom trav och galopp, är svag marknad och svårt att ta betalt. Ytterligare ett hinder är ålder, vilken hälsa man har och brist på tid. Det är 10 procent av samtliga som svarar detta. Hos fastighetsägare är det den näst största orsaken. Där har 16 procent svarat detta som hinder för utveckling i sin verksamhet. Några andra hinder som nämns är skatteregler och avundsjuka.

Ungefär 10 procent av alla svarande anser att det inte finns några hinder för att utveckla verksamheten.

2.7.3 Vilka utvecklingsmöjligheter ser hästhållarna för hästnäringen i Sverige i allmänhet

Drygt 400 svar har kommit in på den här frågan. Knappt hälften av svaren kommer från ridskolor och turridningsföretag. Drygt en tredjedel av svaren har fastighetsägarna skrivit och A-tränare inom trav och galopp står för en femtedel av svaren.

Drygt en tredjedel av alla svarande anser att det finns goda utvecklingsmöjligheter, utan att precisera inom vilka områden. Det är lite skillnad mellan grupperna. Bland ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp är det nästan 40 procent medan det bland fastigheter är mindre än 30 procent som anser att det finns goda utvecklingsmöjligheter.

Ungefär en femtedel kan anses vara neutrala, alltså att de svarar att det finns både bra och dåliga utvecklingsmöjligheter. En del av dessa svar kan vara att det finns bra utvecklingsmöjligheter under vissa förutsättningar. Bland tränarna är det flera som anser en positiv utveckling hänger ihop med vilket resultat spelutredningen ger samt hur pokalåret utvecklar sig. Några i gruppen fastigheter skriver om möjligheten att se hästar som betesdjur och därmed få stöd för betesmarker samt möjligheten att som hästföretag likställas med jordbrukare. En del ridskolor och turridningsföretag nämner bl.a. att om ridning kan ses som friskvård ur skattesynpunkt finns det utvecklingsmöjligheter.

Drygt 15 procent av samtliga anser att det finns utvecklingsmöjlighet inom någon/några specifika områden. I stort sett är det bara ridskolor och turridningsföretag samt fastighetsägare som svarat på denna fråga. Liksom på frågan om utvecklingsmöjligheter i sin egen verksamhet nämns även här utvecklingsmöjligheter inom grön rehabilitering och ridning som friskvård. Turism och mer lektionsridning är andra saker de också tar upp. Avel, uppfödning och utbildning av bra hästar tas även upp som ett utvecklingsområde.

Det är ungefär en femtedel av samtliga svarande som inte ser några utvecklingsmöjligheter alternativt att utvecklingsmöjligheten blir sämre än tidigare. Flera nämner att det blivit för dyrt att ha häst och att de som t.ex. vill rida lektion inte är beredda att betala det som det verkligen kostar. Några anser att det är större konkurrens från andra aktiviteter som minskar intresset för hästar.

2.7.4 Övriga upplysningar

Det var drygt 200 som svarade något under övriga upplysningar. I antal räknat är det betydligt fler fastighetsägare som svarat jämfört med grupperna ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Två tredjedelar av alla som lämnat någon upplysning finns i gruppen fastighetsägare.

En del av det som nämns under övriga upplysningar har redan tagits upp i de tre frågorna som beskrivits tidigare. Några saker de har tagit upp är att hästverksamhet inte ses som jordbruksverksamhet. Inte heller likställs den med sporter, såsom fotboll och hockey, vilka en del hävdar att kommunerna satsar mer på. En del vill ha bättre information om vad t.ex. ett tillstånd att driva stall innebär och även här nämns det att hästen kan användas till rehabilitering och som betesdjur samt att det krävs mycket ideellt arbete.

Ungefär en tredjedel av kommentarerna förtydligar bland annat hur verksamheten bedrivs, om den kommer läggas ned inom en snar framtid eller vem som äger hästarna. Ytterligare en tredjedel av alla svar under övriga upplysningar handlar om att antal hästar på fastigheten har ändrats jämfört med juni 2016. Det är nästan bara fastigheter som gjort en kommentar om antal hästar. En mindre del av svaren var bland annat synpunkter på enkätens utformning och kompletteringar till vissa frågor de svarat på.

3 Slutsatser

Följande slutsatser kan dras utifrån enkätsvaren:

- Två tredjedelar av landets hästhållare är kvinnor. Delgrupperna skiljer sig dock från rikets genomsnitt. Jämfört med 2010 ser vi inga signifikanta skillnader när det gäller könsfördelning bland hästhållarna.
- En majoritet av rikets hästhållare är mellan 41 och 65 år. Jämfört med 2010 har andelen hästhållare över 65 år ökat. Ökningen är signifikant.
- Jämfört med 2010 har andelen hästhållare med eftergymnasial utbildning ökat. Vi ser att det är fler som läst kurser inom bland annat foder och avel. En majoritet av landets hästhållare har inte någon utbildning med anknytning till hästhållning.
- Närmare 80 procent av rikets hästhållare har inga planer på att utveckla sin hästhållning genom ny- eller ombyggnad inom de kommande två åren, vilket ligger i nivå med resultatet från 2010.
- Vanligast är att man håller alla eller några av sina hästar i stall med boxar. Vi ser även att andelen stall som helt eller delvis har spiltor har minskat jämfört med 2010.
- Den totala arealen betes- respektive rasthagar som hästhållarna har till sitt förfogande är 386 800 hektar. Jämfört med 2010 är det ingen signifikant skillnad. Om vi tittar på genomsnittet år 2016 så har hästhållarna tillgång till 0,9 hektar beteshagar respektive 0,2 hektar rasthagar per häst.
- Under vintersäsongen ger nästan 70 procent av rikets hästhållare hö till alla eller några av sina hästar. De äldsta hästhållarna verkar ge sina hästar ensilage/hösilage i mindre utsträckning än övriga ålderskategorier; det omvända gäller för utfodring med hö.
- Spån är det vanligaste strömedlet, precis som fallet för 2010. Nytt för 2016 års enkät var alternativen halm- respektive spånpellets som ungefär 30 procent av landets ridskolor och turridningsföretag använder.
- En majoritet av hästhållarna förvarar sin gödsel på betongplatta. Jämfört med 2010 är det en större andel som förvarar sin gödsel i container, på vagn eller liknande. Vi ser även att andelen hästhållare som förvarar sin gödsel på marken (annat än åkermark) har minskat.
- Vanligast är att hästhållarna mockar sina rast- och vinterhagar ett par gånger om året.
- En majoritet av rikets hästhållare anser att de har tillgång till tjänster och service, som är viktiga för sin hästhållning, inom sitt geografiska område.
- Ungefär 25 procent av Sveriges hästar finns inom näringsverksamhet.
- Enskild firma är den vanligaste företagsformen när det gäller näringsverksamhet med häst.
- Hästhållarnas näringsverksamhet med häst sysselsätter ungefär 27 900 personer som tillsammans utför cirka 15 000 årsarbeten. På grund av stor variation i data så är förändringen jämfört med 2010 inte statistiskt säkerställd.

4 Statistikens tillförlitlighet och felkällor

4.1 Bearbetning, kontroll och granskning

Alla inkomna enkäter stansades in manuellt. Graden av stansningsfel bedöms som liten efter otaliga kontroller. Kontroller och granskning har skett för svaren inom varje fråga för sig och till viss del på hästhållarnivå. Det vill säga svaret på en fråga har inte rimlighetskontrollerats fullt ut mot svaret på alla andra frågor för varje enskild hästhållare. Däremot har kontroller och granskning skett avseende alla svaren på varje enskild fråga. Kontroll har gjorts mot enkätuppgifter och rättelser har gjorts där fel upptäckts. Om lämnade uppgifter verkar helt orimliga (s.k. outliers) har dessa exkluderats ur beräkningarna.

Många har använt svarsalternativet med fritext. Under granskning kunde de flesta av dessa förflyttas till ett av de förutbestämda svarsalternativen. I de fall inte detta var möjligt kodades fritextsvar upp i nya kategorier som skapades utefter svarens karaktär.

4.2 Mätfel

Med mätfel avses när respondenten misstolkat frågan och därmed svarat på något som vi egentligen inte efterfrågade. Risken bedöms generellt sett som liten men är möjligtvis lite större på frågan om antal sysselsatta i näringsverksamheten med häst eftersom definitionen kan upplevas svårtolkad. Även för frågan angående om hästhållaren har häst som hobby och/eller bedriver näringsverksamhet med häst kan risken för mätfel tänkas vara lite större. Detta eftersom hästhållaren själv anser att hen bedriver näringsverksamhet med häst medan Skatteverkets tolkning är hobby. Så samma typ av näringsverksamhet kan i ett fall anges som hobby och i ett annat som näringsverksamhet. Även frågan om hur hästarnas behov av social kontakt tillgodoses kan tolkas olika. Vissa som har svarat att hästarna har kontakt med andra hästar i hage, kan ha nöjt sig med detta svar, medan andra har fyllt i flera av svarsalternativen. Social kontakt enbart med människor anses i allmänhet inte vara tillräckligt för att fylla hästarnas behov, men troligen har en större andel än vad som framgår av svaren kontakter med människor.

4.3 Fel person har svarat på enkäten

Det kan tänkas att frågorna om näringsverksamhet som skulle besvaras av näringsidkaren har besvarats av hästhållaren även om dessa inte är samma person och tvärtom. Det vill säga att näringsidkaren har svarat på frågorna om hästhållning fast personen kanske inte är direkt inblandad i den dagliga driften.

4.4 Medelfel och konfidensintervall

Medelfelet ger en indikation på tillförlitligheten av en punktskattning. Medelfelet redovisas i procent av punktskattningen. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. Det innebär att punktskattningen befinner sig inom konfidens-

intervallet med en viss säkerhet. Brukligt är att ta fram ett 95-procentigt konfidensintervall. Detta innebär att man med 95 procents säkerhet kan säga att punktskattningen ligger inom detta konfidensintervall. Konfidensintervall beräknas enligt följande förenklat uttryckta formel:

$$\text{Punktskattningen} \pm 1,96 * \text{medelfelet i procent} * \text{punktskattningen}$$

T.ex. om ”Antal sysselsatta som finns i hästhållarnas näringsverksamheter med häst” skattas till 24 000 med ett medelfel på 2,5 procent så säger medelfelet på 2,5 procent att med 95 procents säkerhet ligger det sanna värdet för antalet sysselsatta inom intervallet 22 800-25 200, det vill säga:

$$24\ 000 \pm 1\ 176 = 24\ 000 \pm 1,96 * 2,5\% * 24\ 000$$

4.5 Metod hypotesprövning

I rapporten testar vi om förändringar mellan 2010 och 2016 är signifikanta eller kan antas bero på slumpen. Följande hypotestest används:

$$H_0 = \text{Inga skillnader mellan 2010 och 2016}$$

$$H_1 = \text{Skillnader mellan 2010 och 2016}$$

Där nollhypotesen (H_0) förkastas vid tillräckligt stort värde på testvariabeln z som beräknas enligt:

$$z = \frac{p_{2010} - p_{2016}}{\sqrt{\frac{p_{2010}(1 - p_{2010})}{n_{2010}} + \frac{p_{2016}(1 - p_{2016})}{n_{2016}}}}$$

Där p är den skattade andelen respektive år och n är antalet hästhållare som besvarat frågan.

Testet utförs på en signifikansnivå på 5 procent vilket ger det kritiska värdet 1,96. Därmed förkastas H_0 till förmån för H_1 om $|z| > 1,96$.

En signifikansnivå på 5 procent innebär att testet ger felaktigt utfall i 5 procent av testen. Med andra ord förkastas nollhypotesen felaktigt vid 1 av 20 test.

4.6 Bortfall

Bortfall kan vara helt eller partiellt. Helt bortfall är det om enkäten inte kommit in eller om de skickat in den utan svar. Partiellt bortfall innebär att svaren på en eller flera frågor saknas. Hur vi hanterat partiellt bortfall beskrivs i kapitel 4.8. Inkomna svar motsvarar en svarsfrekvens på 65 procent och efter att ha sorterat bort de som inte vill delta, dödsbo etc. blev svarsfrekvensen 62 procent. Vid urvalsundersökningar som denna finns det alltid en risk att respondenterna som inte svarat på enkäten skulle kunna svara annorlunda jämfört med de som har svarat. Vilket skulle resultera i bias. Det vill säga att vi gör en skattning utifrån ett skevt bakgrundsmaterial. Till exempel kan det vara så att en större andel av de hästhållare som fått enkäten och som har en djurhållning som inte överensstämmer med lagen valt att inte svara. Detta skulle innebära att vi underskattar vissa resultat som skulle påvisa

”dålig” hästhållning och överskattar de som påvisar ”god” hästhållning. Vi kan inte bedöma hur stor risken är att icke-svarande hästhållare skulle svarat annorlunda jämfört med de som har svarat. Vi anser att svarsfrekvensen är god och med hänsyn tagen till begränsade tidsresurser har vi därför valt att inte genomföra någon bortfallsanalys. Rak uppräkningsfaktor har därför skett.

4.7 Gränsdragningar vid sysselsättning och årsarbetskrafter

Justeringar i form av generellt uppsatta gränser har gjorts på de inkomna svaren vad gäller frågorna om antal sysselsatta i näringsverksamheten samt hur många årsarbetskrafter dessa sysselsatta genererar. Först justerades orimligt höga svar om antal årsarbetskrafter. En årsarbetskraft var enligt definition lika med 1 800 timmar. Om respondenten svarat årsarbetskrafter i tusental har siffrorna tolkats som timmar och räknats om till årsarbetskrafter därigenom. Om de svarat i hundratal har hänsyn tagits till i första hand antal sysselsatta men även övriga svar om vilken typ av näringsverksamhet och antal hästar har använts för att bedöma rimligheten. Samma omräkning har skett här om det verkat orimligt. För andra mer tveksamma kombinationer av svar på dessa två frågor har följande gränser satts upp:

- Om antalet sysselsatta var upp till 2 personer har vi tillåtit som mest 2 årsarbetskrafter per sysselsatt. Tanken bakom detta har varit att en person som själv eller tillsammans med maka/make driver ett företag i många fall kan lägga väldigt mycket tid på företaget.
- Om antalet sysselsatta var 3-4 personer har vi tillåtit som mest 1,5 årsarbetskrafter per sysselsatt av liknande skäl som i föregående exempel. Vi har förutsett att det i detta fall rör sig om ett familjeföretag där ytterligare familjemedlemmar är delaktiga och detta genererar ett något lägre snitt per person
- Om antalet sysselsatta var 4 personer eller fler har vi förutsett att det rör sig om anställda och därför tillåtit som mest en årsarbetskraft per sysselsatt

Om antalet sysselsatta har angetts med en decimal, till exempel 2,5 sysselsatta, har detta alltid avrundats neråt för att minska risken för överskattning, i detta exempel 2 då svaret endast kan vara ett heltal.

Det var samma hantering av antal sysselsatta och årsarbetskrafter i 2010 års undersökning.

4.8 Partiellt bortfall och uppräkningsfaktorer

Det fanns ett partiellt bortfall i enkätsvaren. Det betyder att respondenten inte har svarat på en eller flera av frågorna och enkäten är därmed inte helt komplett ifylld. Troligen förklaras det av att enkäten var väldigt omfattande. I och med att vi ville använda så mycket som möjligt av den information som fanns bland inkomna enkäter så har vi behandlat varje fråga såsom om den var den enda på enkäten, det vill säga att för varje enskild fråga finns en individuell uppräkningsfaktor.

En uppräkningsfaktor är den konstant som varje objekt i urvalet ska multipliceras med för att räknas upp till det totala antalet i urvalsramen. I denna undersökning, som baseras på undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst

2016”, är varje objekt en fastighet/besättning där det den 2 juni 2016 fanns häst och varje sådan fastighet/besättning i urvalet får representera ett visst antal andra fastigheter/besättningar där det finns häst. Det vill säga tillsammans representerar alla dessa fastigheter/besättningar det totala antalet fastigheter/besättningar i Sverige där det fanns häst den 2 juni 2016. Våldigt förenklat kan man säga att uppräkningsfaktorerna helt enkelt är vikter som fås genom att dividera det totala antalet fastigheter i fastighetstaxeringsregistret med antalet inkomna svar.

5 Från skattning av antalet hästar i Sverige till Hästhållning i Sverige 2016

5.1 Skattning av antal hästar och anläggningar med häst 2016

Under år 2016 genomförde Jordbruksverket en stor enkätundersökning för att uppskatta hästuppopulationens storlek i Sverige. Undersökningen avsåg att omfatta hela Sverige och fastigheter var undersökningsobjekt. Undersökningen delades förenklat in i följande delpopulationer:

- Delpopulation 1: Ridskolor. Egenhändigt uppbyggt register omfattande 960 st där definitionen löd: *Med "ridskola" avses här företag som har lektionshästar och erbjuder ridlektioner eller turridning till allmänheten. Företag som enbart vänder sig till ryttare med egen häst ingår ej.* Denna delpopulation totalundersöktes.
- Delpopulation 2: Urval om cirka 49 000 fastigheter drogs ur fastighetstaxeringsregistret 2015. Urvalet omfattade alla fastigheter (cirka 2,9 miljoner fastigheter efter att delpopulation 3 exkluderats) som stratifierades utefter olika kriterier såsom region, fastighetens belägenhet i förhållande till tätort, typ av fastighet etc.
- Delpopulation 3: Hästantal enligt djurskyddskontrollregister (DSK) för totalt 17 kommuner i storstadsregionerna Stockholm, Malmö och Göteborg. Knappt 320 000 fastigheter fanns i fastighetstaxeringsregistret för dessa kommuner.

Till delpopulation 1 och 2 skickades kortfattade enkäter ut. Enkäten till delpopulation 1 innehöll frågor om antal hästar på fastigheten samt om de driver/samarbetar med ridskola och/eller driver företag/förening som erbjuder turridning till allmänheten. Delpopulation 2 behövde endast svara på hästantal på fastigheten samt om det fanns stallplats/lösdriftsanläggning på fastigheten. Vissa av ridskolornas anläggningar gick på förhand att exkludera ur delpopulation 2 och 3. Resterande eventuell överlappning mellan delpopulation 1 och övriga två delpopulationer hanterades manuellt. Information om antal hästar och hästhållare i delpopulation 3 kan betraktas som en ren registerbearbetning.

Enkätutskicket i delpopulation 1 och 2 resulterade i en svarsfrekvens om 83,3 procent där ett antal fastighetsägare och flertalet ridskolor som svarat uppgav att de hade häst på sin fastighet/anläggning. Utifrån inkomna svar räknades antalet hästar upp på riksnivå och tillsammans med registerbearbetningen av delpopulation 3 skattades antalet hästar i Sverige till 355 500 stycken. Hästarna fanns på totalt 76 800 platser⁶. En del av platserna är obebyggda, men totalt skattades det

⁶ Vissa av platserna är obebyggda fastigheter, vilket innebär att antal anläggningar är färre.

att 61 700 fastigheter som hade häst också hade stall/lösdriftsanläggning⁷ för häst. Resultaten publicerades som officiell statistik i det Statistiska meddelandet ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” i februari 2017. I det Statistiska meddelandet framkommer det även mer detaljerat hur den undersökningen genomfördes samt hur jämförelser med uppskattningen av antalet hästar år 2004 och 2010 bör tolkas.

5.2 Fördjupad undersökning – Hästhållning i Sverige 2016

Jordbruksverket ser en efterfrågan av information om hästsektorn och rapporten om Hästhållning i Sverige 2010 var uppskattad av branschen. Dessutom finns det få andra informationskällor som beskriver hästnäringen ur ett hästhållarperspektiv. När vi 2016 återigen gjorde undersökningen Antal hästar och anläggningar med häst fanns samma möjlighet att göra en fördjupad undersökning. Det beslutades därför att göra en uppföljning av Hästhållning i Sverige 2010.

Den fördjupade undersökningen skickades ut till samtliga som angett att de hade häst 2 juni 2016 i undersökningen som beskrivs i kapitel 5.1. Dessutom skickades den ut till A-tränare inom trav och galopp samt till ett urval av de som tillhörde delpopulation 3. Mer information finns i kapitel 6.

Jordbruksverkets rapporter används som grund för mycket annat arbete inom hästsektorn. Hästsektorn blir mer synlig när det finns statistik att visa. Den fördjupade undersökningen 2016 ger även en möjlighet att jämföra resultat mellan 2010 och 2016. Vi kan då se vilka förändringar som har skett över en sexårsperiod.

---

⁷ Här inkluderas inte fastigheter/anläggningar för häst där alla hästar var ute på sommarbete på annan fastighet vid räkningsdatum men som under övrig tid på året finns uppstallade på fastigheten.

6 Enkätens utformning och utskickspopulation

6.1 Enkätens utformning

En liknande fördjupad undersökning genomfördes 2011 med de som angivit i enkätundersökningen 2010 att de hade häst. Inför den undersökningen utarbetade Jordbruksverket tillsammans med intressenterna från hästsektorn en omfattande enkät. Den kom att innehålla åtta sidor med cirka 35 frågor. Antalet frågor varierade beroende på vilken delpopulation de svarande tillhörde. I den här undersökningen användes samma enkät som 2010 dock med endast några små korrigeringar av frågorna och tillägg av ytterligare en fråga.

Majoriteten av frågorna var kryssfrågor med förutbestämda svarsalternativ där ett av svarsalternativen möjliggjorde fritextsvar. Enkäten avslutades med tre öppna frågor där respondenten kunde svara med enbart fritext. Som bilaga 1 finns den enkät som gick ut till ”Fastigheter” (delpopulation 2 i kapitel 5). Den enkäten utgjorde själva ”basenkäten” och utifrån den arbetade man fram modifierade enkäter som skulle passa de olika delpopulationerna. Vissa frågor togs bort i enkäterna som skickades till ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp. Några svarsalternativ lades till eller togs bort i några av frågorna till A-tränarna.

6.2 Utskickspopulation

Enkäten i denna fördjupade undersökning om hästhållning har skickats ut till alla de som i undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” uppgav att de hade häst på sin fastighet/anläggning. Ett urval togs också från de fastigheter i de 17 storstadskommuner som enligt DSK håller häst. Utöver det skickades även enkäten ut till alla A-tränare inom trav och galopp.

6.2.1 Fastighetspopulation och storstadspopulation

I undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” var det cirka 2 180 stycken fastighetsägare i urvalet som uppgav att de hade häst på sin fastighet. Bland de drygt 1 200 hästhållare som enligt DSK fanns i de 17 kommunerna i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö drogs ett urval om cirka 350 stycken.

6.2.2 Ridskolor och turridningsföretag

I delpopulation 1 ”Ridskolor” i undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2010” framkom det av namnen på ”Ridskolorna” att en mindre del av dessa inte alls var ridskolor enligt den allmänna uppfattningen om vad en ridskola är. I denna undersökning har vi precis som förra gången för 2010 förtydligat detta genom att benämna gruppen ”Ridskolor och turridningsföretag”. Antalet i denna grupp som i undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” uppgav att de hade häst på anläggningen var cirka 740 stycken.

6.2.3 A-tränare inom trav och galopp

A-tränare inom trav och galopp var också en grupp som Jordbruksverket ville undersöka i den fördjupade undersökningen om hästhållning. De uppgick tillsammans till cirka 450 stycken under våren 2017 enligt register från Svensk Travsport och Svensk Galopp. Dessa A-tränare finns representerade med sina fastigheter i delpopulation 2 och 3 i kapitel 5. De går där inte att urskilja som egen grupp från övriga fastighetsägare men ingår i alla totalskattningar eftersom alla skattningar på riksnivå är gjorda med delpopulationerna 1-3. Därför ligger de utanför totalsiffrorna i tabell 1-3 i kapitel 6.3.

6.3 Inkomna svar

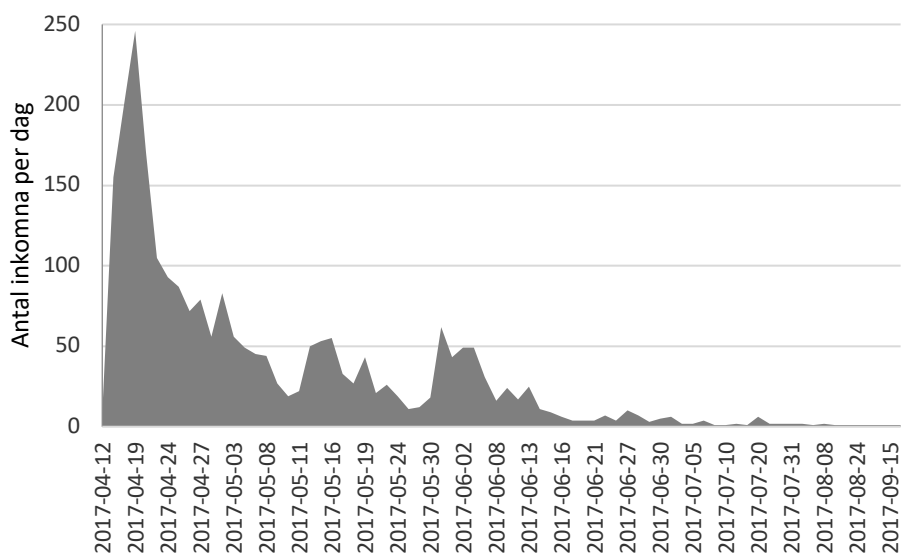
Enkäten med missiv skickades ut i början av april 2017 och gick ut till 3 680 respondenter. Två påminnelser skickades ut. Den första påminnelsen var enbart ett missiv och det skickades ut i första veckan i maj. Den andra påminnelsen innehöll enkät samt missiv och skickades ut sista veckan i maj. Insamlingen avslutades i samband med att data från undersökningen började bearbetas i oktober.

Totalt inkomna svar uppgick till 2 398 stycken vilket motsvarar en svarsfrekvens på cirka 65 procent. Dessutom var det 197 som inte vill/kunnat delta. Bland dem återfinns utskick som kom åter avsändare, några som har angett att de svarat för en annan fastighet samt de som meddelat via bland annat mail och telefon att de inte vill delta. Inkluderas dessa ibland svarande så hamnar svarsfrekvensen på cirka 70 procent.

När materialet rensats från de som uppgav i enkäten att de inte vill delta och de i storstadspopulationen som inte hade några hästar i juni 2016, återstod 2 286 stycken (62 procent). I tabell 1 redovisas antal utskick, antal svar samt svarsfrekvens för fastigheter, ridskolor och turridningsföretag samt A-tränare inom trav och galopp.

I undersökningen ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” frågades det efter antal hästar på fastigheten den 2 juni 2016. Ramen för den populationen omfattade alla typer av fastigheter. Det innebär att det var möjligt att hästarna som befann sig på fastigheten vid tidpunkten endast var där på bete och fastighetsägaren/ arrendatorn inte hade något ansvar för hållningen av dessa hästar. Därmed var det möjligt att i början av enkäten uppgav att hästarna endast var på fastigheten för bete 2 juni 2016.

Antalet som uppgav detta, som då inte heller kunde svara på vidare ställda frågor i enkäten, var 157 stycken av de totalt 2 286.

Figur 41. Inflödet av enkäter

Figur 41 visar inflödet av enkäter. Intresset för att delta får bedömas som väl godkänt och redan 14 dagar efter första utskicket hade svar från mer än 30 procent av de hästhållare som fått en enkät inkommit. I figuren syns det att antalet inkomna per dag ökar efter de båda påminnelserna. I figuren ingår dock inte de som ringde in sina svar.

Tabell 1 och 2 avser att visa hur inkomna svar fördelar sig mellan grupperna i utskickspopulationen och även hur svarsfrekvensen ser ut per län.

Jämfört med 2010 ökade utskicksstorleken totalt med 457 stycken och antal inkomna svar med 248. Dock minskade svarsfrekvensen från 63 till 62 procent. Om utskicken för A-tränare trav och galopp exkluderas blir minskningen av svarsfrekvensen från 66 till 64 procent.

Tabell 1. Svarsfrekvens inom delpopulationerna

Delpopulation ^{1,2}	Utskicksstorlek	Inkomna svar ³	Varav antal fastigheter med hästar endast där på bete	Svarsfrekvens (%)
Fastigheter	2 498	1 626	157	65
Ridskolor och turridningsföretag	736	456	-	62
Riket totalt	3 234	2 082	157	64
A-tränare trav & galopp	446	204	-	46
Samtliga	3 680	2 286	157	62

¹ "Storstadspopulationen" är hopslagen med "Fastighetspopulationen" här eftersom det är så vi redovisar resultaten i kapitel 2.

² A-tränare för trav & galopp har undersökts som egen grupp separat men finns även representerade i populationen "Fastigheter". Går dock där inte att urskilja från övriga fastighetsägare.

³ Inkomna svar är här rensade från de som inte ville delta, åter avsändare, dödsbo etc. men inkl. de som uppgett att hästarna endast var där på bete.

Svarsfrekvensen totalt för fastigheter samt ridskolor och turridningsföretag i respektive län är 60-78 procent. För 2010 var svarsfrekvensen 52-80 procent.

Tabell 2. Svarsfrekvens fördelat per län

Län	Antal inkomna svar Fastigheter	Antal inkomna svar Ridskolor och turridningsföretag	Totalt antal inkomna svar Fastigheter samt Ridskolor och turridningsföretag	Svarsfrekvens ¹ totalt Fastigheter samt Ridskolor och turridningsföretag (%)	Antal inkomna svar A-tränare inom trav & galopp	Svarsfrekvens ¹ A-tränare (%)
Stockholm	104	61	165	61	20	43
Uppsala	67	25	92	68	15	48
Södermanland	46	16	62	65	4	21
Östergötland	72	26	98	60	8	53
Jönköping	82	18	100	72	4	80
Kronoberg	45	17	62	73	2	50
Kalmar	57	20	77	68	4	50
Gotland	31	7	38	78	3	30
Blekinge	40	11	51	74	2	67
Skåne	221	54	275	63	25	44
Halland	60	14	74	61	12	48
Västra Götaland	368	67	435	60	26	58
Värmland	64	11	75	67	7	29
Örebro	71	15	86	65	9	43
Västmanland	51	16	67	66	7	64
Dalarna	72	18	90	67	8	38
Gävleborg	49	14	63	65	14	42
Västernorrland	38	6	44	60	13	42
Jämtland	24	16	40	67	5	45
Västerbotten	46	12	58	75	11	65
Norrbotten	18	12	30	67	5	56
Riket totalt	1 626	456	2 082	64	204	46

¹ Svarsfrekvensen avser efter exkludering av de som inte ville delta, dödsbo etc. men inkl. de som uppgett att hästarna endast var där på bete.

6.3.1 Antal svar fördelat på besättningsstorlek

I tabell 3 nedan visas hur många hästar det var per hästhållare bland de inkomna svaren. De flesta fastigheterna har 1-5 hästar, medan ridskolor och turridningsföretag vanligen har 11 hästar eller fler. För fastigheter och totalt för riket är resultatet ungefär som i 2010 års undersökning. För ridskolor är det en större andel som har svarat 3-10 medan det är en mindre andel som svarat 11 hästar eller fler. Bland A-tränarna inom trav och galopp har andelen med 6-10 hästar ökat medan andelen med 11-30 hästar har minskat.

Tabell 3. Deskriptiv statistik över besättningsstorlekar av häst för de inkomna svaren

Delpopulation ^{1,2}	1-2 hästar	3-5 hästar	6-10 hästar	11-30 hästar	>30 hästar
Fastigheter	572	616	186	78	17
Ridskolor och turridningsföretag	2	18	56	201	179
Riket totalt	574	634	242	279	196
A-tränare trav & galopp	3	12	42	112	35

¹ ”Storstadspopulationen” är hopslagen med ”Fastighetspopulationen” här eftersom det är så vi redovisar resultaten i kapitel 2.

² A-tränare för trav & galopp har undersökts som egen grupp separat men finns även representerade i populationen Fastigheter. Men går dock ej att urskilja från övriga fastighetsägare.

6.4 Tätortsklass

Resultaten från enstaka frågor delas upp i tätort och tätortsnära landsbygd respektive övrig glesbygd. Jordbruksverket har för annan statistikframtagning skapat en egen regional indelning utifrån SCB:s definition av tätort respektive glesbygd. Denna indelning är fastighetsbaserad och utformad så att hänsyn tas till fastighetens avstånd till tätortsgräns. Denna indelning användes i undersökningen till ”Antalet hästar och anläggningar med häst 2016” och man reducerade då antalet grupper till dessa två:

Tätort och tätortsnära landsbygd = TON + TOT

Övrig landsbygd = TOG + GLE

Dessa två grupper, tätort/tätortsnära landsbygd samt övrig landsbygd är därmed även gällande för denna undersökning. Indelningen är definierad på följande sätt för fastighetsbeståndet i riket:

Tätortstyp

GLE = Glesbygd + tätorter med mindre än 1 000 invånare

TOG = Tätorter med 1 000 – 10 000 invånare, ej tätortsnära

TON = Tätortsnära. Differentierat efter avstånd:

- Stockholm, Göteborg, Malmö: Avstånd 60 km
- Tätorter med över 70 000 invånare exkl. ovanstående: Avstånd 30 km
- Tätorter med 10 000 – 69 999 invånare: Avstånd 20 km

TOT = Tätorter med mer än 10 000 invånare

Publikationer inom samma område

1. Hästhållning i Sverige 2010

Bilaga 1. Enkäten till "Fastigheter"

Fördjupad hästundersökning

+

Enkäten ska besvaras av dig som har ansvaret för hästarna på fastigheten <Fastighetsbeteckning> där ni uppgett att det fanns <XXX> hästar den 2 juni 2016.

Vid eventuell näringsverksamhet besvaras frågorna 27 – 36 bäst av näringsidkaren.

<Namn>

<Adress>

<Postnr> <Postadress>

Om hästarna, på ovan nämnd fastighet, den 2 juni 2016 enbart var där på bete eller på annat sätt som innebär att du eller den som bor på fastigheten inte hade något praktiskt ansvar för hästarna kan du sätta ett kryss här och skicka in enkäten. Resterande frågor behöver du inte svara på. Tack för din medverkan!

Frågor om hästhållaren

1. Du är...

Man

Kvinna

2. Ålder...

under 26 år

26 – 40 år

41 – 65 år

över 65 år

3. Utbildningsnivå? (Kryssa i den högst uppnådda)

Grundskoleutbildning, eller motsvarande

Gymnasieutbildning, eller motsvarande

Eftergymnasial utbildning (inte högskolenivå)

Högskole-/universitetsutbildning

4. Vad har du för utbildning med anknytning till hästhållning? (kryssa i ett eller flera alternativ)

Har ingen utbildning med anknytning till hästhållning

Naturbruksgymnasium inriktat på hästhållning

Kvalificerad yrkesutbildning (s.k. KY-utbildning)

Yrkehögskoleutbildning (s.k. YH-utbildning)

Lantmästare

Hippologutbildning

Veterinärutbildning

Agronomutbildning

Ridinstruktörsutbildning/ridlärare

+

Hovslagarutbildning

Tränarutbildning för träning av hästar/ekipage

Entreprenörskap/företagsekonomi inriktat på hästhållning

Foderutbildning (kurser, etc.)

Domarutbildning/kurser för att bedöma hästar/ekipage

Utbildning/kurser inom avel

Utbildning/kurser reproduktion (t.ex. insemination)

Annan, skriv i rutan nedan

Användarnamn

<Strekkod>

<idnr>

5. Vad har du för huvudsaklig inkomstkälla?

- 1 Lön via anställning
- 2 Ersättning från det egna företaget
- 3 Pension (ålderspension, avtalspension)
- 4 Aktivitetsstöd, aktivitetsersättning
- 5 Sjukpenning/föräldrapenning
- 6 Annat, skriv i rutan.

6. Har du sökt stöd inom landsbygdsprogrammet? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Nej
- 2 Ja, miljöersättningar
- 3 Ja, företagsstöd (t.ex. investeringsstöd)
- 4 Ja, projektstöd

+

Frågor om hästarna

7. Du har i vår Hästundersökning 2016 uppgett att det fanns <XXX> hästar på fastigheten <Fastighetsbeteckning> den 2 juni 2016. Hur många av dessa var...

Var vänlig och skriv i fältet Övriga upplysningar, sist i denna enkät, om det är så att du nu i efterhand anser att det antal hästar du uppgav i Hästundersökningen 2016 inte stämde.

Egna/familjens/företagets

st

Inackorderade

st

Enbart där på bete/korttidsuppstallning

st

Övrigt

st

8. Vilken typ/ras av hästar fanns på fastigheten den 2 juni? (kryssa i ett eller flera alternativ, samt även antal per typ)

- 1 Varmblodig travare _____ st
- 2 Kallblodig travare _____ st
- 3 Engelskt fullblod _____ st
- 4 Arabiskt fullblod _____ st
- 5 Varmblodig ridhäst inkl korsningar _____ st
- 6 Islandshäst _____ st
- 7 Ponny/ponnykorsningar (mankhöjd t.o.m. 148 cm) _____ st
- 8 Andra kallblodshästar än kallblodig travare (t.ex. fjord, frieser, nordsvensk, ardenner, tinker) _____ st
- 9 Annan, skriv typ av häst och antal i rutan

+

Frågor om hästhållning under vintersäsong

9. I vilken typ av anläggning finns hästarna? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Stall med spiltor
 2 Stall med boxar
 3 Lösdriftsanläggning
 4 Hästarna hålls som utegångsdjur med tillgång till ligghall
 5 Annat, skriv i rutan
- +

10. Har du planer på att under de kommande två åren utveckla hästhållningen genom ny- eller ombyggnad? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Nej
 2 Ja, avseende utfodring/vattning
 3 Ja, avseende utgödsling
 4 Ja, avseende stallmiljön/ligghall/lösdriftsanläggning (exklusive svarsalternativ 2 och 3)
 5 Ja, avseende träningsbana, ridhus etc.
 6 Ja, avseende utemiljön (t.ex. stängsel, hårdgjorda ytor etc.)
 7 Ja, avseende annat, skriv i rutan

11. Hur tillgodoses hästarnas behov av social kontakt? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Går tillsammans med andra hästar i hage
 2 Går tillsammans med andra djur än häst i hage
 3 Går i egen hage men kan se andra hästar
 4 Kontakt med andra hästar i stallet över boxvägg eller genom galler/dörröppning
 5 Kontakt med andra djur än häst i stallet
 6 Kontakt med människor
 7 Annat, skriv i rutan

12. Hur tillgodoses hästarnas behov av fri rörelse? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 I ridhus
 2 Rasthage (grusat eller på annat sätt preparerat underlag)
 3 Hage på åkermark
 4 Hage, inte på åkermark
 5 Annat, skriv i rutan

13. Hur stora arealer mark har du totalt sett till förfogande till betes- respektive rasthagar åt hästarna (avrundat i hela hektar)?

Varje hage räknas enbart en gång.
 Både egen mark och arrenderad/lånad mark ska uppges.

1 ha = 10 000 m² = t.ex. 100 x 100 m

Beteshagar

ha

Rasthagar

ha

+

14. Vilken typ av foder ges till hästarna under vintersäsongen? (kryssa i ett eller flera alternativ)

Grovfoder:

+

- 1 Hö
2 Halm
3 Ensilage/hösilage
4 Annat, skriv i rutan.

Kraffoder & tillskott:

- 5 Spannmål (havre, korn etc.)
6 Fabrikstillverkat färdigfoder (pellets, müsli etc.)
7 Proteintillskott (soja, rapskaka/linfrökaka etc.)
8 Betfor eller liknande produkter
9 Mineraler
10 Vitaminer
11 Saltsten
12 Annat, skriv i rutan.

15. Om du odlade foder själv under växtsäsongen 2015/2016, hur stor andel av foderbehovet täckte det som odlades ... (0 % = odlade inget foder själv)

av grovfodret?

- 1 0 %   2 1 – 25 %   3 26 – 50 %   4 51 – 75 %   5 76 – 99 %   6 100 %

av kraffodret?

- 7 0 %   8 1 – 25 %   9 26 – 50 %   10 51 – 75 %   11 76 – 99 %   12 100 %

16. Vilket strömedel används i stallet/anläggningen? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Halm (ej pellets)   2 Spån (ej pellets)   3 Halmpellets
4 Spånpellets   5 Torv   6 Annat, skriv i rutan.

17. Hur förvaras gödseln? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 På betongplatta   4 På marken, annat än åkermark
2 I container/vagn eller liknande   5 Annat, skriv i rutan.
3 På åkermark, s.k. stuka

18. Hur hanteras gödseln? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Sprids på egen mark   4 Gödseln förädlas på egna anläggningen och säljs
2 Gödseln tas om hand av lantbrukare   5 Gödseln används som energikälla
3 Gödseln tas om hand av någon annan än lantbrukare   6 Annat, skriv i rutan

19. Hur ofta mockas rasthagarna/vinterhagarna vanligtvis? (Välj det alternativ som passar bäst)

+

- 1 Flera gånger i veckan   4 Ett par gånger om året
2 Veckovis   5 Aldrig
3 Månadsvis   6 Annat, skriv i rutan

20. Vilken tjänst/service som är viktig för din hästhållning och träning av hästarna har du svårt att få tag på inom ditt geografiska område? (kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 De tjänster/service som jag behöver finns inom mitt geografiska område
- 2 Veterinär
- 3 Hovslagare
- 4 Gödselhantering
- 5 Rådgivare (inom områden som rör din hästhållning, t.ex. ekonomi, utfodring, byggnader, regler och lagar etc.)
- 6 Träningsanläggning – inomhus (t.ex. ridhus/körhall)
- 7 Träningsanläggning – utomhus
- 8 Rid/körvägar
- 9 Tränare
- 10 Förmödenheter, t.ex. foder, strö etc
- 11 Annat, skriv i rutan.

Frågor om hästkontakter

21. Har hästar från anläggningen tillfälligt besökt andra anläggningar/arrangemang med hästar och sedan kommit tillbaka under januari och februari 2017? (Kryssa i ett eller flera alternativ)

- +
- 1 Nej, inga hästar har kommit i kontakt med andra hästar utanför anläggningen
  - 2 Ja, tävling
  - 3 Ja, klinik/djursjukhus
  - 4 Ja, träning, annat arbete eller annan tillfällig hästkontakt

22. Hur många hästar har flyttat permanent från anläggningen under januari och februari 2017?

st

23. Har hästar förts till eller besökt anläggningen under januari och februari 2017?

- 1 Nej
- 2 Ja, tillfälliga besök (högst en dag) t.ex. träning eller tävling.
- 3 Ja, längre vistelse (längre än en dag), t.ex. inköp av häst, ny uppstallning.
- 4 Vet ej

Varifrån reste besökande/tillförda hästar?

- 5 Samma kommun.
- 6 Samma län.
- 7 Annat län i Sverige.
- 8 Annat land.

Hur använder du hästarna

24. Driver du näringsverksamhet med häst eller har du häst som hobby/fritidssysselsättning? Med näringsverksamhet avses verksamhet som bedrivs yrkesmässigt. (Kryssa i ett eller flera alternativ)

- +
- 1 Hobby/fritidssysselsättning, svara på fråga 25-26
  - 2 Näringsverksamhet, gå vidare till fråga 27
  - 3 Annat, skriv i rutan

25. Om du har hästar som hobby/fritidssysselsättning, vad använder du dem till? (Kryssa i ett eller flera alternativ)

- +
- 1 Ridning
  - 2 Körning
  - 3 Trav/galopp
  - 4 Avel/uppfödning
  - 5 Utställning
  - 6 Betesvård
  - 7 Annat, skriv i rutan

26. Om du har hästar som hobby/fritidssysselsättning, tävlar du i någon gren med hästarna? (Kryssa i ett eller flera alternativ)

- 1 Nej
- 2 Ja i hoppning, dressyr, fälttävlan eller annan ridsport
- 3 Ja i körsport
- 4 Ja i trav/galopp
- 5 Ja, utställning
- 6 Ja, annat, skriv i rutan

Om du **inte** driver näringsverksamhet med häst och inte har några övriga upplysningar du vill lämna så är enkäten slut här. Tack för din medverkan!

Näringsverksamhet

27. Vilken typ av näringsverksamhet bedriver du med häst? Med näringsverksamhet avses verksamhet som bedrivs yrkesmässigt. (kryssa i ett eller flera alternativ)

- +
- 1 Träning/tävling ridsport
  - 2 Träning/tävling körsport
  - 3 Träning/tävling trav/galopp
  - 4 Avel/uppfödning
  - 5 Inackorderingsstall
  - 6 Ridskola
  - 7 Ridläger
  - 8 Entreprenad med häst
  - 9 Hästförsäljning/förmedling
  - 10 Hästturism/turridning
  - 11 Omsorgsverksamhet/rekreationsanläggning med häst
  - 12 Varor och tjänster inom hästområdet (exempelvis försäljning av färdigfoder eller utrustning till hästar, hovslagare, transporter, hästmassör, veterinär)
  - 13 Jord- & skogsbruk inklusive foderproduktion
  - 14 Annan, skriv i rutan

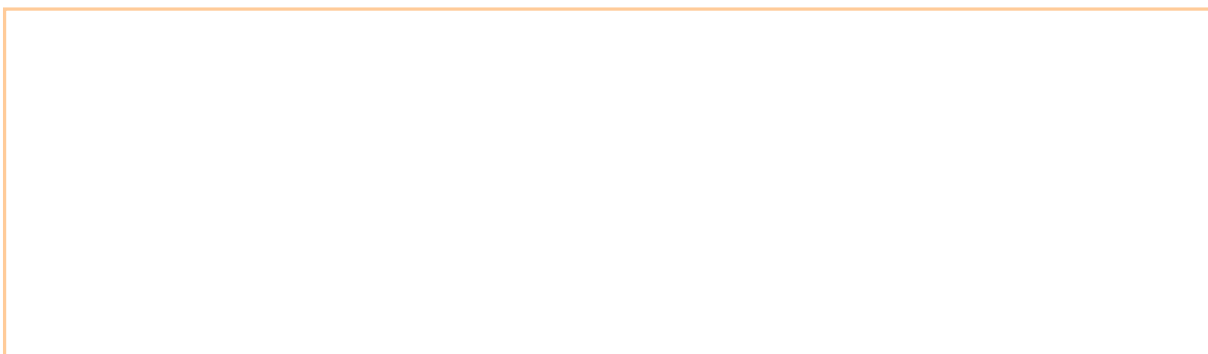

34. Vilka utvecklingsmöjligheter ser du i din hästverksamhet?

+

35. Vilka hinder ser du för att dessa möjligheter ska kunna förverkligas?

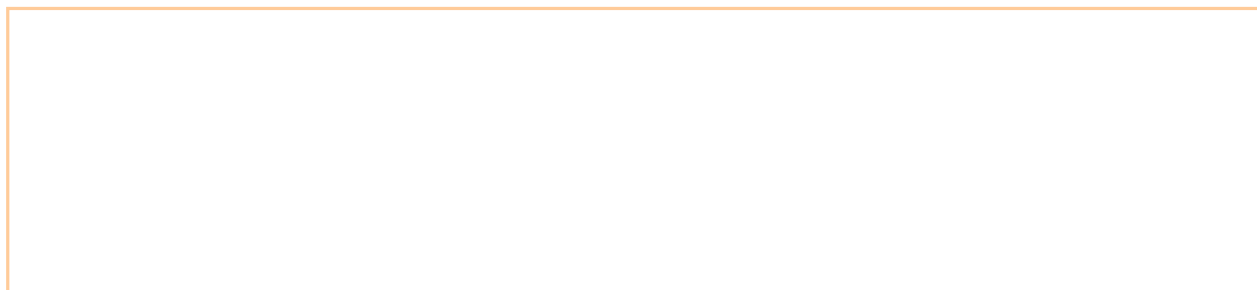

36. Vilka utvecklingsmöjligheter ser du i allmänhet för hästnäringen i Sverige?

Övriga upplysningar

+

Tack för din medverkan!

Jordbruks verket

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

ISSN 1102-3007 • ISRN SJV-R-18/12-SE • RA18:12